

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

**REVIEW
OF COUNSELLING AND GUIDANCE**

Ειδικό τεύχος:

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ: 20 ΧΡΟΝΙΑ
ΕΛΕΣΥΠ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ
ΘΕΣΜΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ-ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ / Αθήνα 3 Δεκεμβρίου 2005**

**PROCEEDINGS of the PANHELLENIC CONFERENCE ON
COUNSELLING AND GUIDANCE: 20 YEARS HE.S.CO.G:
ITS CONTRIBUTION FOR THE DEVELOPMENT OF
COUNSELLING AND GUIDANCE IN GREECE**

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

**ΤΡΙΜΗΝΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ - ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

**Επίσημη Επιστημονική Περιοδική Έκδοση
της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
(ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.)**

QUARTERLY

ΕΡΓΟ: REVIEW OF COUNSELLING AND GUIDANCE
ΝΙΣΜΟΣ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
HELLENIC SOCIETY OF COUNSELLING AND GUIDANCE

**ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟ-
ΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.
ΕΚΤ - ΕΠΕΑΕΚ**

Address: 3 K. Flori str. Athens 113 63, HELLAS

Τεύχος 78-79, Οκτώβριος & Δεκέμβριος 2006

Volume 78-79, October & December 2006

Συντακτική Επιτροπή

- Αρχάγγελος Γαβριήλ (τ. Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ2), Πόντου 52 Αθήνα, τηλ. 210-7779122
- Ευστάθιος Δημητρόπουλος (Καθηγητής ΤΕΙ Αθηνών και Παιδαγωγικής Σχολής της ΣΕΛΕΤΕ) Τ.Θ. 600 77, 153 01 Αγία Παρασκευή, τηλ. 6390497.
- Χρυσούλα Κοσμίδου – Hardy (Σύμβουλος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Ειδική Επιστήμων, Συνεργάτης του Πανεπιστημίου Αθηνών), Σκύρου 52, 113 62, Αθήνα, τηλ. 8234354
- Παν. Α. Σαμοίλης (Υπεύθυνος ΣΕΠ Νομαρχίας Αθήνας), (Βλ. παρακάτω)

Υπεύθυνος Συντονιστής: Μιχάλης Κασσωτάκης, Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστημιούπολη, Άνω Ιλίσια, 157 84 Αθήνα, τηλ. 7277527 e-mail: MiKassot@ppp.koa.gr. Οι εργασίες για δημοσίευση στο περιοδικό και οι συνδρομές πρέπει να στέλνονται στον Παναγ. Α. Σαμοίλη, Κ. Φλώρη 3, 113 63 Άνω Κυψέλη, τηλ. 8828095 (αυτή είναι η επίσημη διεύθυνση της Εταιρείας. Δικτυακός Τόπος <http://users.otenet.gr/~elesypgr>).

Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

- Πρόεδρος: Παναγιώτης Α. Σαμοίλης
- Αντιπρόεδρος: Μιχάλης Κασσωτάκης
- Γραμματέας: Αρχάγγελος Γαβριήλ
- Ταμίας: Έλενα Μαστοράκη
- Μέλος: Ευαγγελία Παπαδοπούλου

Κεντρική Διάθεση:

Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

Εμμ. Μπενάκη 59, 106 81 Αθήνα. Τηλ.: 210 3891800 - fax: 210 3836658

- Ζωοδ. Πηγής 21 & Τζαβέλλα 1, 106 81 Αθήνα. Τηλ.: 210 3302033 - fax: 210 3817001
- Μοναστηρίου 183, 54 627 Θεσσαλονίκη. Τηλ.: 2310 500035 - fax: 2310 500034
- Μαιζώνος 1 & Καρόλου 32, 262 23 Πάτρα. Τηλ.: 2610 620384 - fax: 2610 272072

Τα ανυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τις θέσεις της Εταιρείας. Τα ενυπόγραφα τις θέσεις των αρθρογράφων (βλ. οδηγίες στο τέλος του τεύχους 2-3, του τεύχους 36-37 και του τεύχους 60-61 για τη σύνταξη εργασιών).

Ποιοι και πώς γίνονται μέλη της Εταιρείας: βλ. καταστατικό στο τεύχος 1 του περιοδικού και στο τεύχος 60-61

Διάθεση του περιοδικού:

1. Στα μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. διατίθεται δωρεάν.
2. Στο εμπόριο και σε συνδρομές διατίθεται από τις εκδόσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ» (από τεύχος 28-29 και εξής). Από τις εκδόσεις ΓΡΗΓΟΡΗ διατίθενται τα τεύχη έως και 24-25.

Λιανική πώληση (για το 2006): τιμή απλού τεύχους 4,5 ευρώ, διπλού τεύχους 8 ευρώ.

3. Συνδρομές (απευθείας από τις εκδόσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»): Ετήσια (2006) εσωτερικού: φυσικά πρόσωπα, βιβλιοθήκες, σχολεία κ.λπ. 16 ευρώ. Κύπρου: Λίρες 15. Εξωτερικού: 35\$.

Αποστέλλεται και ταχυδρομικά

Copyright 2004: «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ» - ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση όλου ή μέρους του περιοδικού χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

ISSN 1105-2449



Ειδικό Τεύχος

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ-ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

Με θέμα:

«20 Χρόνια ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.:

**η Συμβολή της στην Ανάπτυξη του Θεσμού
Συμβουλευτική-Προσανατολισμός στην Ελλάδα»**

**Αθήνα, Αμφιθέατρο
Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
3 Δεκεμβρίου 2005**

**Οργάνωση:
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.)**

**Επιμέλεια Έκδοσης
Αρχάγγελος Γαβριήλ, Παναγιώτης Σαμοΐλης**

**Συντονιστής
Μιχάλης Κασσωτάκης**

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ - ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2005**

Θέμα

**«20 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.:
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ-ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»**

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος: Παναγιώτης Σαμοΐλης, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας
Μέλη: Αρχάγγελος Γαβριήλ, *τ. Σχολ. Σύμβουλος ΠΕ2*
Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη, *Αντιπρύτανης Χα-
ροκοπέιου Πανεπιστημίου*
Έλενα Μαστοράκη, *Κοινωνική Λειτουργός, Σύμβουλος*
Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Ευαγγελία Παπαδοπούλου, *Σύμβουλος Επαγγελματικού*
Προσανατολισμού, Αντιπρόεδρος ΣΣΑΤΣΥΠ ΑΣΠΑΙΤΕ
Άννα Πατεστή, *Ψυχολόγος, Σύμβουλος Επαγγελματικού*
Προσανατολισμού

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Δήμητρα Αγγελοπούλου, *Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Τμήμα Συμβουλευ-
τικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο*
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αναστασία

Κοτοιαφίτου-Μάνου, *Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο Τμήμα Συμβουλευ-
τικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο*
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εύη Γεωργιάδου, *Υποψ. Διδάκτωρ του Παιδαγωγικού Τμήματος του*
Πανεπιστημίου Αθηνών

Κωνσταντίνος Σάλας, *Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού*

ΧΟΡΗΓΟΙ: Κολέγιο IST Studies,
ΙΕΚ-ΤΕΕ Σ.Β.Ι.Ε
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Εκδοτικός Οίκος: «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

PROCEEDINGS
of the PANHELLENIC CONFERENCE
on COUNSELLING and GUIDANCE
Athens, December 3, 2005

Theme
«20 YEARS HE.S.CO.G.: ITS CONTRIBUTION
FOR THE DEVELOPMENT OF COUNSELLING
AND GUIDANCE IN GREECE»

ORGANIZING COMMITTEE

Chairman: Panagiotis Samoilis, *Career Counsellor, President of HESCOG*
Members: Archangellos Gavriel, *Education Counsellor, Secretary of HESCOG*
Aikaterini Maridaki-Kassotaki, *Professor Harokopion University*
Helen Mastoraki, *Social Worker, Guidance Counsellor*
Evagelia Papadopoulou, *Guidance Counsellor*
Anna Patesti, *Psychologist, Guidance Counsellor*

SECRETARIAT

Dimitra Agelopoulou, *Postgraduate Student in Counselling and Guidance*
Anastasia
Kotsiafitou-Manou, *Postgraduate Student in Counselling and Guidance*
Evi Georgiadou, *PhD Candidate, University of Athens*
Konstantinos Saltas, *Guidance Counsellor*

SPONSORS: IST Studies College
Technical-Vocational School - S.B.I.E.
Charokopion University
ELLINIKA GRAMMATA PUBLISHERS

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ CONTENTS

Πρόγραμμα ημερίδας	10-11
--------------------------	-------

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1. Προσφώνηση του Προέδρου της Ο.Ε. και της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.	12-13
2. Χαιρετισμός της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κας Μαριέττας Γιαννάκου	13-14
3. Χαιρετισμός του Προέδρου του Π.Ι. κ. Μ. Παπαδόπουλου	14-15
4. Χαιρετισμός του Προέδρου του Ε.Κ.Ε.Π. κ. Ιάκωβου Καρατράσογλου	15-19
5. Χαιρετισμός από το μέλος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. κα Κατ. Βεργινάδη	19-20

B. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Α΄ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

1. Σιδηροπούλου-Δημακάκου Δ., Η Ανάπτυξη του θεσμού Συμβουλευτικής-Προσανατολισμός στην Ελλάδα: Ο Ρόλος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.	23-31
2. Καλούρη Χ. Ουρ., Ο Θεσμός Συμβουλευτικής-Προσανατολισμός στην Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: Μια Παράλληλη Πορεία	32-40

Γ. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΗ Β΄ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

1. Γαβριήλ Α., ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: Πορεία στο χρόνο (1985-2005)	43-59
2. Σαμοΐλης Π., Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού: Ιστορία-Εξέλιξη-Προσφορά	60-64
3. Λεβέντης Δ., Η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και η Συμβουλευτική στην Κύπρο	65-73

Δ. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΗ Γ΄ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

1. Κοσμίδου-Hardy Χρ., Ιστορική Διαδρομή και το Μέλλον της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: Προ-κλήσεις και Προσκλήσεις	77-81
2. Μαστοράκη Ελ., Συνέδρια και Ημερίδες της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: Η Συμβολή τους στην Ανάπτυξη του Θεσμού Συμβουλευτική- Προσανατολισμός	82-89
3. Κιτσάκη Β., Εφαρμογή Προγραμμάτων ΣΕΠ σε Δίκτυα Εκπαιδευτικών Μονάδων της Δ.Ε.: Ο Ρόλος των Ειδικών Συμβουλευτικών και η Συμβολή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.	90-99

Ε. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΕΣ

1. Παπάς Γρ. Γ., Παρέμβαση-Χαιρετισμός στην Ημερίδα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. για τα 20 χρόνια από την ίδρυσή της 103
2. Ζαννή-Τελιοπούλου, Κ., Νέες Προκλήσεις για την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. (Παρέμβαση στην 3η Ολομέλεια) 104-106
3. Φακιολάς Ν., Στασιμότητα στην Ανάπτυξη του Θεσμού ΣΥ.Π. (Παρέμβαση στην Ολομέλεια) 107-108
4. Κατσανέβας Θ., Παρέμβαση στην Επιστημονική Ημερίδα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στις 3 Δεκεμβρίου 2005 109-110

ΣΤ. ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ

1. Σαμοΐλης Π., Παρουσίαση του Ευστάθιου Δημητρόπουλου 113-115
2. Δημητροπούλου Σ., Δυο Λόγια 116-117
3. Γαβριήλ Α., Παρουσίαση του Μιχάλη Κασσωτάκη 118-121
4. Γαβριήλ Α., Χαιρετισμός στα Διοικητικά Συμβούλια της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. 122-123
5. Σαμοΐλης Π., Η Ομάδα Εργασίας ΣΕΠ του Π.Ι. (1982-1988) 124-125
6. Σκαύδη Δ., Ένα Σχόλιο 126

Σαμοΐλης Π., Κλείσιμο των εργασιών της Ημερίδας από τον Πρόεδρο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. 127

ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο, 3 Δεκεμβρίου 2005

08:30'-09:00': Προσέλευση-Εγγραφή Συνέδρων

09:00': Α' Μέρος. Έναρξη Εργασιών

09:00'-09:30': Προσφωνήσεις-Χαιρετισμοί:

Πρόεδρος ΕΛΕΣΥΠ

Πρύτανης Χαροκοπείου Πανεπιστημίου*

Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας*

Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων*

Πρόεδρος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*

Πρόεδρος ΕΚΕΠ*

Πρύτανης ΑΣΠΑΙΤΕ*

Διοικητής ΟΑΕΔ*

Πρόεδρος ΟΛΜΕ*

* Σημείωση: Έχουν προσκληθεί επισήμως να απευθύνουν χαιρετισμό.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

Προεδρείο: Μιχάλης Κασσωτάκης, Καθηγητής Π.Α., Γεώργιος Φλουρής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

09:30' - 9:45': Δέσποινα Σιδηροπούλου, Αναπλ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών: *«Ανάπτυξη του Θεσμού Συμβουλευτικής-Προσανατολισμός στην Ελλάδα: η Συμβολή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.»*

9:45' - 10:00': Ουρανία Καλούρη-Αντωνοπούλου, Καθηγήτρια ΑΣΠΑΙΤΕ: *«Ο Θεσμός Συμβουλευτικής-Προσανατολισμός στην Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: Μια Παράλληλη Πορεία».*

10:00' - 10:20': Συζήτηση

2η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

Προεδρείο: Στέφανος Τζέπογλου, Πρόεδρος του Τομέα ΣΕΠ, Αντιπρόεδρος Π.Ι., Άννα Πατεστή, Ψυχολόγος, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

10:20' - 10:35': Αρχάγγελος Γαβριήλ, τ. Σχολικός Σύμβουλος, Γραμματέας Ε.Λ.Ε.ΣΥ.Π.: *«Ε.Λ.Ε.ΣΥ.Π.: Πορεία στο Χρόνο».*

10:35' - 10:50': Παναγιώτης Σαμοΐλης, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας, Πρόεδρος Ε.Λ.Ε.ΣΥ.Π.: *«Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού: Ιστορία, Εξέλιξη, Προσφορά».*

10:50' - 11:05': Δημήτρης Λεβέντης, τ. Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής στην Κύπρο: *«Η Ε.Λ.Ε.ΣΥ.Π. και η Συμβουλευτική στην Κύπρο».*

11:05' - 11:25': Συζήτηση

11:25' - 11:45': Διάλειμμα. Καφές, Αναψυκτικά

3η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

Προεδρείο: Θεόδωρος Κατσανέβας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιά, Ευστάθιος Δημητρόπουλος, Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ

11:45' - 12:00': Χρυσούλα Κοσμίδου-Hardy, Σύμβουλος του Π.Ι.: *«Η Ιστορική Διαδρομή και το Μέλλον της Ε.Λ.Ε.ΣΥ.Π.».*

12:00' - 12:15': Έλενα Μαστοράκη, Κοινωνική Λειτουργός, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού: *«Συνέδρια και Ημερίδες της Ε.Λ.Ε.ΣΥ.Π.: η Συμβολή τους στην Ανάπτυξη του Θεσμού Συμβουλευτικής-Προσανατολισμός».*

12:15' - 12:30': Βασιλική Κιτσάκη, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού: *«Εφαρμογή Προγραμμάτων Σ.Ε.Π. σε Δίκτυα Εκπαιδευτικών Μονάδων της Δ.Ε.: Ο Ρόλος των Ειδικών Συμβουλευτικής και η Συμβολή της Ε.Λ.Ε.ΣΥ.Π.».*

12:30' - 12:50': Συζήτηση

12:50' - 13:10': Διάλειμμα. Καφές, Αναψυκτικά

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Προεδρείο: Αρχάγγελος Γαβριήλ, Παναγιώτης Σαμοΐλης

13:10' - 13:45': Α. Τιμητική Βράβευση των κ.κ. Ευστ. Δημητρόπουλου και Μιχάλη Κασσωτάκη.

Β. Απονομή Τιμητικών Διπλωμάτων στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων (1986-2004) της ΕΛΕΣΥΠ.

Γ. Απονομή Τιμητικών Διπλωμάτων στα μέλη της Ομάδας Εργασίας ΣΕΠ (1982-1988) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ – ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

1. Προσφώνηση του Προέδρου της Ο.Ε. και της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

3 Δεκεμβρίου 2005

Κύριοι του Προεδρείου
Σεβαστοί καθηγητές
Αγαπητοί Συνάδελφοι
Κυρίες-κύριοι

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση που απευθύνομαι σε όλους εσάς σήμερα, με την ευκαιρία μιας ακόμη Επιστημονικής Ημερίδας της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π., διότι **γιορτάζουμε τα εικοσάχρονα της Εταιρείας μας**. Όπως θα ακούσετε και στη συνέχεια, 25 στελέχη του Επαγγελματικού Προσανατολισμού συγκεντρώθηκαν, με πρωτοβουλία του Στάθη Δημητρόπουλου και ξεκίνησαν τη λειτουργία της **Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού**, το Νοέμβριο του 1985.

Η Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. στα χρόνια που πέρασαν μεγάλωσε πολύ (περιλαμβάνει 1000 περίπου μέλη) και αποτελεί τη μοναδική επιστημονική εταιρεία στο χώρο αυτό με μεγάλη διάρκεια ζωής και σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη του θεσμού ΣΥ.Π. Στεγάζει ως μέλη της Συμβούλους Ε.Π. από τα ΚΠΑ του ΟΑΕΔ και τις κεντρικές υπηρεσίες, Ψυχολόγους, Κοινωνιολόγους, Κοινωνικούς λειτουργούς, Καθηγητές-συμβούλους Ε.Π. από τα ΓΡΑΣΕΠ στα σχολεία, ειδικούς Πληροφόρησης και Υπευθύνους ΣΕΠ από τα ΚΕΣΥΠ του ΥΠΕΠΘ. Λειτουργήσει πάντοτε με σοβαρότητα ως επιστημονικό σωματείο, μακριά από συνδικαλιστικού τύπου διεκδικήσεις, αλλά με κύριους άξονες την ανάπτυξη και αλληλοϋποστήριξη των στελεχών του και την επιστημοποίηση και ανάπτυξη του θεσμού ΣΥ.Π. στην Ελλάδα. Όπως θα ακούσετε στη συνέχεια από τους εκλεκτούς ομιλητές, η συμβολή της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. δεν περιορίζεται μόνο στα Συνέδρια, τις Επιστημονικές Ημερίδες, τη συνεργασία με συγγενείς φορείς, την έκδοση και κυκλοφορία της **Επιθεώρησης Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού**, αλλά επεκτείνεται και σε υπομνήματα με τεκμηριωμένες προτάσεις προς τους Υπουργούς Παιδείας και Εργασίας.

Αισθανόμαστε επομένως μεγάλη ικανοποίηση για τη μέχρι σήμερα πορεία της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. και, με υψηλό αίσθημα ευθύνης, προσβλέπουμε στο μέλλον. Γιορτάζουμε σήμερα και, με την ευκαιρία, θα τιμήσουμε τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. στα είκοσι αυτά χρόνια, επίσης τα μέλη της Ομάδας Εργασίας ΣΕΠ του Π.Ι. (1982-1988) και βεβαίως δύο εκλεκτά στελέχη της Εταιρείας μας με αξιόλογο έργο στον τομέα ΣΥ.Π. και σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. και του θεσμού ΣΥ.Π. γενικότερα: τον κο

Στάθη Δημητρόπουλο και τον κο Μιχάλη Κασσωτάκη. Θεωρώ άλλωστε, ότι η ταχύτητα των αλλαγών και εξελίξεων στον επιστημονικό και κοινωνικό τομέα επιβάλλει να σταθούμε για λίγο στην πολιτεία, το έργο και την προσφορά των παλαιότερων στελεχών για να δημιουργήσουμε με ποιότητα το νέο.

Κυρίες-κύριοι

Η σημερινή διοργάνωση, που ελπίζουμε να σας ικανοποιήσει, δεν θα ήταν δυνατή χωρίς τη βοήθεια και στήριξη ευγενικών χορηγών. Ευχαριστούμε το **Πρωτανικό Συμβούλιο του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου** για τη δωρεάν παραχώρηση του θαυμάσιου αμφιθεάτρου και των άλλων χώρων, τη διοίκηση του **Κολλεγίου IST Studies** και των **IEK-TEE ΣΒΙΕ** για την οικονομική στήριξη και τον εκδοτικό οίκο **ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ** για την εκτύπωση του προγράμματος και των προσκλήσεων και την προσφορά των φακέλων των συνέδρων. Ευχαριστούμε προκαταβολικά τους ομιλητές στην Ημερίδα αυτή και καλωσορίζουμε όλους σας. Αρκετοί μάλιστα ήρθαν από μακριά. Ιδιαίτερα καλωσορίζω τους σπουδαστές του τμήματος ΣΥ.Π της ΑΣΠΑΙΤΕ και τους σπουδαστές από το μεταπτυχιακό ΣΕΠ και Σχολικής Ψυχολογίας του τμήματος ΦΠΨ της Φιλοσοφικής Σχολής του Π.Α. Είναι το νέο αίμα!

Εύχομαι καλή ακρόαση και δημιουργική συμμετοχή στις συζητήσεις ολομέλειας.

Ευχαριστώ
Π. ΣΑΜΟΪΛΗΣ

2. Χαιρετισμός της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κας Μαριέττας Γιαννάκου

Κύριον Παναγιώτη Σαμοΐλη,
Πρόεδρον Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής
και Προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.)

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 2005

Σας ευχαριστώ για την πρόσκλησή σας να παραστώ στην επιστημονική ημερίδα με θέμα «20 χρόνια ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: Η Συμβολή της στην Ανάπτυξη του Θεσμού Συμβουλευτική-Προσανατολισμός στην Ελλάδα».

Δυστυχώς, παρά την ειλικρινή επιθυμία μου να βρισκομαι κοντά σας, οι ήδη προγραμματισμένες υποχρεώσεις μου καθιστούν την παρουσία μου αδύνατη.

Με δεδομένο το έντονο πρόβλημα ανεργίας και ετεροαπασχόλησης, που μαστίζει τους νέους ανθρώπους σε διεθνές επίπεδο, η Συμβουλευτική και ο

Επαγγελματικός Προσανατολισμός διαδραματίζουν καίριο και καθοριστικό ρόλο στην ενημέρωση των νέων μας και στην καθοδήγηση των επαγγελματιών τους επιλογών. Βασική αποστολή των κλάδων αυτών είναι η παροχή επιστημονικής βοήθειας και στήριξης στα άτομα, ώστε να είναι σε θέση να διαγνώσουν εις βάθος τα προσωπικά τους χαρακτηριστικά και ενδιαφέροντα και να αξιολογήσουν με ορθά κριτήρια εναλλακτικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές διεξόδους, που σχετίζονται τόσο με τις ανάγκες και προτιμήσεις τους, όσο και με τις προοπτικές της αγοράς εργασίας. Απώτερος στόχος όλων των προαναφερθέντων είναι, βεβαίως, η ομαλή ένταξη και η αρμονική προσαρμογή στην ενεργό επαγγελματική ζωή.

Συγχαρητήρια στην ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. για τα 20 χρόνια δυναμικής παρουσίας και προσφοράς στον χώρο της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Ελπίζω τα συμπεράσματα, που θα προκύψουν μέσα από την επικοινωνιακή ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών όλων των συμμετεχόντων στην επιστημονική ημερίδα, να αποβούν χρήσιμα και αξιοποιήσιμα για την αναβάθμιση του θεσμού της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού στην χώρα μας.

Παρακαλώ να μεταφέρετε στους παρευρισκομένους τους χαιρετισμούς μου

MARIETTA GIANNAKOU
Υπουργός Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων

3. Χαιρετισμός του Προέδρου του Π.Ι. κ. Μ. Παπαδόπουλου

Κύριε Πρόεδρε
της Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής
και Προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.)

Σας ευχαριστώ τόσο εσάς όσο και τα μέλη του Δ.Σ. της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. καθώς και την Οργανωτική Επιτροπή για την πρόσκλησή σας να συμμετάσχω στην επιστημονική ημερίδα που οργανώσει η Εταιρεία σας με τίτλο: «20 χρόνια ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: Η συμβολή της στην ανάπτυξη του θεσμού Συμβουλευτική-Προσανατολισμός στην Ελλάδα». Δυστυχώς, παρά την επιθυμία μου, αδυνατώ να ανταποκριθώ σε αυτήν, την οποία όμως χαιρετίζω με ιδιαίτερη χαρά και εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες της.

Όπως γνωρίζετε, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, καθώς αποτελεί το βασικό φορέα του εκπαιδευτικού μας συστήματος που στηρίζει την εφαρμογή του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ), παρακολουθεί με ενδιαφέρον το έργο που επιτελεί η Εταιρεία σας στην προοπτική της εδραίωσης του θεσμού της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη χώρα μας. Οι επιστημονικές ημερίδες και τα συνέδρια,

που ανελλιπώς έχετε διοργανώσει στα είκοσι χρόνια λειτουργίας της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., έχουν δώσει ιδιαίτερα χρήσιμα συμπεράσματα τα οποία θα στηρίζουν το έργο των επιστημόνων που εργάζονται στο χώρο αυτό. Εκτιμώ, ακόμη, ότι χρήζει ιδιαίτερης μνείας η θεματολογία των ημερίδων και συνεδρίων αυτών για να επισημανθεί η συμβολή τους στη δημιουργία ενός γόνιμου διαλόγου σε θέματα επαγγελματικής συμβουλευτικής και προσανατολισμού που στο πέρασμα των είκοσι αυτών χρόνων βρισκόταν στην επικαιρότητα, στη χώρα μας και διεθνώς. Τέλος, ιδιαίτερη επαινετική αναφορά πρέπει να γίνει και σε μια άλλη διάσταση του έργου που, επίσης, σταθερά επιτελεί η Εταιρεία σας από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της. Αναφέρομαι στην έκδοση του περιοδικού «Επιθεώρηση Συμβουλευτικής Προσανατολισμού» και στην επίκαιρη επιστημονική αρθρογραφία που περιλαμβάνουν τα τεύχη του, πηγή άντλησης γνώσεων αλλά και αναφοράς για τα στελέχη του χώρου της επαγγελματικής συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Στα είκοσι αυτά χρόνια της πορείας σας, αφιερωμένα στη στήριξη του θεσμού «Συμβουλευτική-Προσανατολισμός» η προσφορά σας αποδείχθηκε ιδιαίτερα χρήσιμη. Εύχομαι, η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να συνεχίσει να υπηρετεί το χώρο της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού με την ίδια φροντίδα που το έπραξε μέχρι σήμερα.

Ο Πρόεδρος του Π.Ι.
ΜΙΧΑΗΛΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

4. Χαιρετισμός του Προέδρου του ΕΚΕΠ κ. Ιάκωβου Καρατράσση

Κυρίες και Κύριοι

Η σημερινή εκδήλωση είναι ιδιαίτερα ξεχωριστή.

Αφενός για την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. που συμπληρώνει 20 χρόνια συνεχούς επιστημονικής και συλλογικής παρουσίας στο χώρο του θεσμού Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Αφετέρου δε και για όλους όσους μέσα από τη σημερινή εκδήλωση θα δουν να ξετυλίγεται μπροστά τους και μπροστά στα μάτια όλων μας η συστηματική δουλειά μιας ολόκληρης ζωής κάποιων εμπνευσμένων ανθρώπων, ώστε να μπορέσει ο θεσμός της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού να εξελιχθεί στη σημερινή του μορφή και να έχει μπροστά του ένα μέλλον πολλά υποσχόμενο.

Ως μέλη των Δ.Σ. της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. αλλά και ως απλά μέλη έχουν διατελέσει στα 20 χρόνια της πορείας της, οι πιο επιφανείς επιστήμονες του θεσμού στην Ελλάδα, που έχουν σφραγίσει με τη δράση τους την εξέλιξή του.

Για όσους ασχολούνται σήμερα με τη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. αναμφισβήτητα υπήρξε στη διάρκεια της επαγγελματικής πορείας, στη διάρκεια της εξειδίκευσής τους στο αντικείμενο ΣΥΕΠ ή απλά στο πλαίσιο των ενδιαφερόντων τους για αυτό το θεσμό, μέσα

από τα ετήσια συνέδρια-ημερίδες και την επιστημονική περιοδική έκδοσή της «Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού», ένα σταθερό και για πολλά χρόνια ίσως το μόνο σημείο αναφοράς και κοινός τόπος ενημέρωσης, διάλογου και έκφρασης προβληματισμών, δικτύωσης και ανάδειξης των επαγγελματιών του χώρου, ανταλλαγής και καταγραφής απόψεων και συμπερασμάτων, με στόχο τη συνεχή βελτίωση του επιπέδου του θεσμού ΣΥΕΠ και των λειτουργιών του.

Το ΕΚΕΠ από την αρχή της λειτουργίας του, ως εθνικός φορέας συντονισμού, υποστήριξης, πιστοποίησης και ενδυνάμωσης της δράσης όσων δραστηριοποιούνται στον τομέα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση, αναγνώρισε την ιστορική πορεία και τις δραστηριότητες της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στο χώρο αυτό, όπως και των άλλων μεταγενέστερων συλλογικών οργάνων των Λειτουργιών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, καθώς ταυτίζονται απόλυτα με τους στόχους και τις δραστηριότητες του ΕΚΕΠ και δίνουν ευκαιρίες για άμεση επαφή και επιστημονική συνεργασία όλων των φορέων και των προσώπων, από όλους τους χώρους εφαρμογής του θεσμού.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΚΕΠ συνδριοοργάνωσε με την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. το 2002 ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ με θέμα «ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ», ενώ από την αρχή της λειτουργίας του Κέντρου μέχρι σήμερα εκπρόσωποι του Κέντρου αξιοποιούν την ευκαιρία που δίνουν οι ημερίδες-συνέδρια και το επιστημονικό περιοδικό της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., για να επικοινωνήσουν άμεσα με τα στελέχη που παρέχουν αντίστοιχες υπηρεσίες στην εκπαίδευση, την απασχόληση και σε άλλους φορείς ή να παρουσιάσουν τις δράσεις του Κέντρου.

Με την ευκαιρία λοιπόν του χαιρετισμού της σημερινής σας εκδήλωσης, επιτρέψτε μου να αναφερθώ εν συντομία, εκ μέρους της Διοίκησης και των στελεχών του ΕΚΕΠ, στις δράσεις και στα έργα του φορέα, που βρίσκονται στο τελικό στάδιο υλοποίησής τους, με τη χρηματοδότηση του ΕΠΕΑΕΚ II και του Leonardo da Vinci και σύντομα θα είναι στη διάθεση όλων των Λειτουργιών του θεσμού.

1. Ολοκληρώθηκε το έργο «Ανάπτυξη της βάσης δεδομένων και δικτύωση του ΕΚΕΠ». Η Βάση Δεδομένων του ΕΚΕΠ ξεκινά την επίσημη λειτουργία της το μήνα που διανύουμε (Δεκέμβριος 2005). Θα παρέχει τη δυνατότητα πληροφόρησης και ενημέρωσης για θέματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Συμβουλευτικής, Εκπαίδευσης/Κατάρτισης, Απασχόλησης, Ανάπτυξης Σταδιοδρομίας και Διά βίου Μάθησης, κατάλογο φορέων και υπηρεσιών Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα και τις δραστηριότητες που αναπτύσσουν. Το χαρακτηριστικό της πλεονέκτημα θα είναι η εισαγωγή ερωτήματος με χρήση της φυσικής γλώσσας από το χρήστη, αναζητώντας την πληροφορία που τον ενδιαφέρει. Επιπλέον, θα υπάρχει η δυνατότητα καθοδηγούμενης αναζήτησης αλλά και ελεύθερης αναζήτησης της πληροφορίας. Στη Βάση Δεδομένων του ΕΚΕΠ θα έχουν πρόσβαση όλα τα ενδιαφερόμενα άτομα (μαθητές, φοιτητές, γονείς, εργαζόμενοι, καθηγητές,

σύμβουλοι, κ.λπ.) αλλά και όλοι οι αρμόδιοι φορείς. Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων θα επιτυγχάνεται μέσω της ιστοσελίδας του ΕΚΕΠ (www.ekep.gr).

2. Έχει ξεκινήσει η «**Εκπόνηση Οδηγών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού**», ένας για την εκπαίδευση και ένας για την απασχόληση και αναμένεται να ολοκληρωθεί το Μάιο του 2006.
3. Έχει ξεκινήσει η «**Εκπόνηση μονογραφιών 30 επαγγελματίων**», που έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας, κυρίως στους κλάδους της πληροφόρησης-επικοινωνίας, κοινωνικών υπηρεσιών, τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών εργασιών κ.ά. και δεν έχουν συμπεριληφθεί στις επαγγελματικές μονογραφίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Ο.Α.Ε.Δ. Η συγγραφή των μονογραφιών θα ολοκληρωθεί το Μάιο του 2006.

Οι οδηγοί ΣΥΕΠ και οι Μονογραφίες θα εκδοθούν μέσα στο 2006 και θα διατεθούν στους Συμβούλους Επαγγελματικού Προσανατολισμού της εκπαίδευσης (ΚΕΣΥΠ, ΓΡΑΣΕΠ, ΓΡΑΣΥ, ΣΕΠΕΔ, ΠΙ) στον ΟΑΕΔ (Ειδική Υπηρεσία ΚΠΑ, Διεύθυνση Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ΚΠΑ-εργασιακούς συμβούλους, ευρωσυμβούλους), σε λοιπούς φορείς (ΚΕΠΕΑ της ΓΣΕΕ, ΕΒΕΑ, ΚΕΘΙ, ΓΓΝΤ, ΟΕΕΚ, κ.λπ.), μεταπτυχιακά προγράμματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, καθώς και σε επαγγελματικούς και επιστημονικούς συλλόγους συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., ΣΕΣΕΠ κ.λπ.).

4. Η **Βιβλιοθήκη του ΕΚΕΠ** έχει εμπλουτιστεί με 420 Ελληνόγλωσσα Βιβλία, ενώ μέσα στο 2006 θα ολοκληρωθεί η προμήθεια Ξενόγλωσσων Βιβλίων, Ελληνικών και Ξένων Οπτικοακουστικών Μέσων, καθώς επίσης και η διασφάλιση συνδρομών σε Ελληνόγλωσσα-Ξενόγλωσσα Περιοδικά και Βάσεις Δεδομένων. Στόχος μας είναι η βιβλιοθήκη του ΕΚΕΠ να αποτελέσει στο άμεσο μέλλον πηγή εξειδικευμένης βιβλιογραφίας στο αντικείμενο ΣΥΕΠ, που θα λειτουργεί συμπληρωματικά με τις βιβλιοθήκες άλλων φορέων, όπως του Π.Ι., του ΟΑΕΔ, των Πανεπιστημίων ή των Γραφείων Διασύνδεσης των ΑΕΙ/ΤΕΙ. Επιπρόσθετα, όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία εμπλουτισμού της βιβλιοθήκης, θα έχουν πρόσβαση σε αυτή οι επαγγελματίες του χώρου και κάθε ενδιαφερόμενος, είτε με επίσκεψη στο χώρο της βιβλιοθήκης είτε μέσω της ιστοσελίδας του ΕΚΕΠ, στην οποία και θα γνωστοποιείται κατάλογος των διαθέσιμων τίτλων.
5. Στο πλαίσιο της διασύνδεσης, συντονισμού και συνεργασίας του ΕΚΕΠ με άλλους φορείς του χώρου της εκπαίδευσης, κατάρτισης και της απασχόλησης, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, **έχει ξεκινήσει κύκλος συναντήσεων** με τη διοίκηση και τα στελέχη διαφόρων συναρμόδιων φορέων, στοχεύοντας στη δημιουργία ενός Εθνικού Δικτύου Συμβούλων, το οποίο θα ενισχυθεί στο άμεσο μέλλον με τη δημιουργία σχετικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, **μέσα στο 2006**. Επίσης, έχει ξεκινήσει η συνεργασία του ΕΚΕΠ με τον ΟΕΕΚ για την επιστημονική στήριξη της οργάνωσης των Γραφείων Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας των ΙΕΚ.
6. Πραγματοποιήθηκε η δημιουργία και αγορά εργαλείων, για την υποστήριξη του έργου των συμβούλων. Στο πλαίσιο αυτό:

- Αγοράστηκε και μεταφράστηκε από τα Αγγλικά στα Ελληνικά το Ερωτηματολόγιο Πολυπολιτισμικής Συμβουλευτικής (Multicultural Counselling Inventory - MCI) των Sodowsky, Taffe, Gutkin, και Wise (1994), που αξιολογεί τις δεξιότητες διαπολιτισμικής συμβουλευτικής, τη διαπολιτισμική επίγνωση, τις σχέσεις στη διαπολιτισμική συμβουλευτική και τις γνώσεις για τη διαπολιτισμική συμβουλευτική. Το ΕΚΕΠ το επόμενο διάστημα θα προβεί στην ολοκλήρωση της ψυχομετρικής προσαρμογής του MCI στην ελληνική γλώσσα.
- Το ΕΚΕΠ συμμετείχε στο διακρατικό πρόγραμμα «Fit for Europe Enlargement» (LdV), το οποίο αποτελεί διαδικτυακό εργαλείο για την υποστήριξη της κινητικότητας και θα παρέχει πληροφόρηση σε εννιά γλώσσες για θέματα Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Απασχόλησης, από 31 Ευρωπαϊκές χώρες. Το ΕΚΕΠ εισήγαγε στον ιστοχώρο του προγράμματος τις σχετικές πληροφορίες για την Ελλάδα και την Κύπρο. Το εργαλείο έχει ολοκληρωθεί και μπορείτε να δείτε την αγγλική του έκδοση στην ιστοσελίδα του προγράμματος που είναι www.fit-for-europe.info. Το τρέχον διάστημα μεταφράζονται τα κείμενα στις υπόλοιπες γλώσσες.

Επιπλέον, το ΕΚΕΠ αποτύπωσε τους βασικούς του στόχους σε ένα συνεκτικό, ρεαλιστικό και αποτελεσματικό πρόγραμμα δράσης που θα υλοποιηθεί την τρέχουσα περίοδο μέχρι το τέλος του 2006, ενσωματώνοντας τις δυνατότητες χρηματοδότησης από τα προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ II και Leonardo da Vinci.

Έτσι για το τρέχον διάστημα ενδεικτικά αναφέρω ορισμένες δράσεις:

- Γίνεται προγραμματισμός για το έτος 2006 της διεξαγωγής των επιμορφωτικών ημερίδων του ΕΚΕΠ για τους Συμβούλους της εκπαίδευσης και της απασχόλησης, ώστε να καλυφθούν σταδιακά όλες οι γεωγραφικές περιφέρειες της χώρας.
- Σχεδιάζεται η Εκπόνηση Μελέτης των διεθνών συστημάτων διασφάλισης και διαχείρισης ποιότητας των υπηρεσιών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού προσανατολισμού και η Εκπόνηση και Υλοποίηση αντίστοιχου προγράμματος επιμόρφωσης.
- Σχεδιάζεται η διοργάνωση επιμορφωτικού σεμιναρίου για τουλάχιστον 100 στελέχη Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού της εκπαίδευσης και της απασχόλησης κατά το έτος 2006.
- Ετοιμάζεται η έκδοση των πρακτικών της Διεθνούς Συνάντησης με τίτλο: «Δια βίου Επαγγελματικός Προσανατολισμός: Εξελίξεις και Προοπτικές» που πραγματοποίησε το ΕΚΕΠ στην Αθήνα, το Δεκέμβριο του 2004.
- Προγραμματίζεται η έκδοση:
 1. Οδηγού με τα Συστήματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού των χωρών της Ε.Ε. (σταδιακά θα καλύψει όλες τις χώρες της Ε.Ε.)
 2. Εγχειριδίου για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των συμβούλων, όλων των επιπέδων εφαρμογής του θεσμού, στο θέμα της κινητικότητας (Europass Training – Europass Mobility).

3. Φακέλου με υποστηρικτικό υλικό για τους Συμβούλους ΣΥΕΠ, προκειμένου να διευκολυνθούν στην παροχή συμβουλευτικής βοήθειας προς τους γονείς.
4. Εγχειριδίου καλών Πρακτικών Οργάνωσης Υπηρεσιών ΣΥΕΠ.
- Προετοιμάζεται η ανάπτυξη ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων με ελληνικούς και ξένους τίτλους ΣΥΕΠ που υπάρχουν στην Ελλάδα, καθώς και η έκδοση σχετικού έντυπου οδηγού.

Τελειώνοντας, εκ μέρους της Διοίκησης και των στελεχών του ΕΚΕΠ, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω και πάλι για την τιμητική πρόσκλησή σας και να σας μεταφέρω την πεποίθηση όλων ότι το ΕΚΕΠ θα συνεχίσει δυναμικά να υποστηρίζει το έργο όλων των φορέων του χώρου του Ε.Π. και να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις του ρόλου του τόσο σε εθνικό όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ευχόμαστε καλή επιτυχία στη σημερινή εκδήλωση και καλή συνέχεια στο έργο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Ευχαριστώ

5. Χαιρετισμός από το μέλος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. κα Βεργινάδη Κατερίνα

Το μέλος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. κα Κατερίνα Βεργινάδη έστειλε στην έδρα της εταιρείας την παρακάτω επιστολή:

Επέλεξα αυτόν τον τρόπο να επικοινωνήσω μαζί σας, γιατί με την επιστολή μου αυτή, επιθυμώ, από τη μία πλευρά να σας συγχαρώ για την έμπνευση πραγματοποίησης αυτής της ημερίδας και από την άλλη να ανακοινώσω κάποιες σκέψεις και να μοιραστώ μαζί σας, αλλά και με όλο τον «κόσμο» της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. κάποια συναισθήματα, που η εικοσάχρονη σχέση με την εταιρεία διαμόρφωσε, στο πέρασμα του χρόνου.

Μόλις έλαβα το έγγραφο με την προαναγγελία της Ημερίδας, μια ακατανίκητη ανάγκη και επιθυμία με κυρίευσε και με οδήγησε να καταγράψω και να σας εκθέσω πολύ περιληπτικά, σεβόμενη το χρόνο, τη μαρτυρία μου για το πώς βίωσα αυτή τη σχέση.

Ειδικότερα, δηλαδή για το τί η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. σήμεινε και σημαίνει για τα μέλη της, όταν μάλιστα αυτά υπηρετούν την παιδεία, την εκπαίδευση και δραστηριοποιούνται στον ευαίσθητο τομέα της Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού στην Ελλάδα.

Πιο συγκεκριμένα, η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. μας «δίδαξε» την τέχνη να **εμβαθύνουμε** και να αποκρυπτογραφούμε όλο και καλύτερα τον εαυτό μας. Μας έδωσε πολύτιμες **πληροφορίες** και μας έμαθε να είμαστε κριτικοί αξιολογητές τους, δεκτικοί και ανεκτικοί για το «άλλο» το διαφορετικό το καινοτόμο. Μάθαμε τί σημαίνει **απόφαση** και πώς αποφασίζουμε. Γεράσαμε ή καλύτερα ωριμάσαμε

μαζί της. Είκοσι ολόκληρα χρόνια **μετάβασης** δεν είναι λίγα, αντίθετα είναι γεμάτα από τις γόνιμες και δημιουργικές αναζητήσεις μας, για ένα καλύτερο «αύριο» του θεσμού, του χώρου που δραστηριοποιείται ο καθένας μας, αλλά κυρίως των νέων και της πατρίδας μας.

Εμείς που όλα αυτά τα χρόνια δραστηριοποιηθήκαμε στα πλαίσια του θεσμού Σ-Π και είχαμε την τιμή να είμαστε μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., νομίζω ότι νομιμοποιούμαστε να πούμε στους νεότερους συναδέλφους, πάντα με την ευρεία του όρου έννοια, ότι παρ' ότι ο δρόμος μας στην εκπαίδευση δεν ήταν στρωμένος με «ροδοπέταλα» ο αγώνας μας κάθε μέρα και κάθε χρόνο δικαιωνόταν, γιατί η στήριξή μας από την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ήταν ουσιαστική. Δε θέλω να μακρολογήσω για να αναφερθώ σε όλα όσα ζήσαμε στο πλαίσιο λειτουργίας της, καθώς και για τη δική μας παράλληλη πορεία στην αναζήτηση του κοινού στόχου. Ενδεικτικά θα αναφέρω τα Συνέδρια, τις Ημερίδες και το επιστημονικά έγκυρο περιοδικό **Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού**. Θα σταθώ επίσης κάπου και αξίζει νομίζω να επισημανθεί το ότι η εταιρεία αυτή, σε αντίθεση με άλλες, κράτησε ανοιχτή επικοινωνία με τα μέλη της και έδωσε λόγο και **«Βήμα»** σε όλους μας, όταν έκρινε ότι κάτι είχαμε να πούμε. Έκανε πράξη τη διεπιστημονική συνεργασία, συνθέτοντας πάντα τις διεπιστημονικές προσεγγίσεις με τον καλύτερο τρόπο, υπηρετώντας κάθε φορά το στόχο της.

Μετά από όλα αυτά σήμερα, με χαρά σας δηλώνουμε, ότι από «ΣΕΠούδες» και «ΣΕΠάδες» όπως μας αποκαλούσαν, λίγο περιφρονητικά, κάποτε στο σχολείο, όλοι σήμερα εκτιμούν ότι καταφέραμε, παρά τις όποιες δυσλειτουργίες, να αναδείξουμε και να υποστηρίξουμε αυτό που κάποτε μόνο με μεράκι, σήμερα όμως με γνώση και εμπειρία υπηρετούμε.

Κλείνοντας, χαιρετίζω την επετειακή αυτή ημερίδα των είκοσι χρόνων ζωής της «ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.» και εύχομαι να τα εκατοστήσει καθώς και όλοι εμείς μαζί της.

Με εκτίμηση
Κατερίνα Βεργινάδη

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

**ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ Α' ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

*Δέσποινα Σιδηροπούλου-Δημακάκου**

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ- ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Η εξέλιξη του θεσμού της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και του Προσανατολισμού ακολούθησε στη χώρα μας μια πορεία ανάλογη με εκείνη την οποία είχε και στις υπόλοιπες δυτικοευρωπαϊκές χώρες, αλλά με αρκετή καθυστέρηση, λόγω κυρίως κοινωνικο-οικονομικών και εκπαιδευτικών παραγόντων. Οι πρώτες σοβαρές προσπάθειες, τόσο στον χώρο της εκπαίδευσης όσο και της απασχόλησης, χρονολογούνται από τη δεκαετία του '50, αλλά η ουσιαστική επέκταση του θεσμού ανάγεται στη δεκαετία του '80 οπότε, με τη συμβολή σημαντικών επιστημόνων του χώρου, ο επαγγελματικός προσανατολισμός εδραιώθηκε και η εφαρμογή του επεκτάθηκε. Σήμερα, ο θεσμός εφαρμόζεται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με τη μορφή του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω των ποικίλων δραστηριοτήτων των Γραφείων Διασύνδεσης των πανεπιστημίων, ενώ ο Ο.Α.Ε.Δ. αναπτύσσει δραστηριότητες που αφορούν στην προώθηση και εφαρμογή του επαγγελματικού προσανατολισμού στην απασχόληση. Σε όλη αυτή την πορεία εξέλιξης της επαγγελματικής συμβουλευτικής και του προσανατολισμού στη χώρα μας συνέβαλε σημαντικά η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., η οποία ιδρύθηκε το 1986 και ενίσχυσε την επιστημονική δραστηριότητα γύρω από αυτόν τον θεσμό.

*Despina Sidiropoulou-Dimakakou**

THE DEVELOPMENT OF THE COUNSELLING AND GUIDANCE INSTITUTION IN GREECE: THE ROLE OF THE HELLENIC SOCIETY OF COUNSELLING AND GUIDANCE

The progress of Career Guidance and Counselling in Greece was similar to that of other west European countries; however the rate of this development has been slower due to socioeconomic and educational variables. The first serious attempts to initiate this new institution in education and employment date from the fifties. That period, thanks to the efforts of a few important scientists in the field, the Career Guidance institution consolidated and its implementation expanded. Nowadays, Career Guidance in Greece is implemented to the secondary education schools in the form of School Career Guidance, to the tertiary education through the activities of the University Liaison Offices, as well to the Organization for the Manpower Employment.

The contribution of the Hellenic Society of Counselling and Guidance for the expansion and promotion of the institution has been of great importance.

* Η Δ. Σ.-Δ. είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Επαγγελματικής Αξιολόγησης και Καθοδήγησης του Τομέα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επικοινωνία: dsidirop@psych.uoa.gr.

Εισαγωγή

Ο προβληματισμός για θέματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα και η δημοσίευση διαφόρων εργασιών σχετικών με το θέμα αυτό χρονολογούνται από τις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα. Το ενδιαφέρον για το θεσμό του Επαγγελματικού Προσανατολισμού ακολούθησε στη χώρα μας μια πορεία ανάλογη με εκείνη την οποία είχε και στις υπόλοιπες δυτικοευρωπαϊκές χώρες, αλλά με αρκετή καθυστέρηση. Η βραδυπορία αυτή οφείλεται σε παράγοντες κοινωνικο-οικονομικούς και εκπαιδευτικούς. Στους πρώτους συγκαταλέγονται η αργοπορία στον τομέα της οικονομικής και βιομηχανικής ανάπτυξης της χώρας, η οποία ως τα μέσα του 20ου αιώνα ήταν χώρα, κατ' εξοχήν, γεωργική, καθώς και η χαμηλή διαφοροποίηση της εργασίας που υπήρξε επακόλουθο της κατάστασης αυτής. Στους δεύτερους, δηλαδή εκπαιδευτικούς παράγοντες, ανήκουν η υποανάπτυξη της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, η απουσία σημαντικών εσωτερικών διαφοροποιήσεων στη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος, ιδιαίτερα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και το χαμηλό ποσοστό των ατόμων που μέχρι τις δεκαετίες του 1950, 1960 συνέχιζε τις σπουδές του μετά την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Οι πρώτες σοβαρές προσπάθειες για την έναρξη εφαρμογής του θεσμού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη χώρα μας χρονολογούνται από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 και υπήρξαν αποτέλεσμα της υπογραφής της υπ' αρ. 87 Σύστασης του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (8/6/49) προς τις διάφορες χώρες για τη δημι-

ουργία υπηρεσιών Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Από τότε άρχισε η δημιουργία των πρώτων υπηρεσιών Επαγγελματικού Προσανατολισμού, τόσο στο Υπουργείο Εργασίας όσο και στο Υπουργείο Παιδείας, χωρίς ωστόσο να υπάρχει πάντοτε συνεργασία μεταξύ τους. Αυτή η διάσπαση ήταν και παραμένει, εν μέρει, ένα εμπόδιο στην ανάπτυξη του θεσμού.

Το 1953 εισήχθη το μάθημα του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στο Διδασκαλείο Μέσης Εκπαίδευσης, στο Διδασκαλείο Μετεκπαίδευσης των Δασκάλων που λειτουργούσε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία και στην Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης.

Η προσπάθεια εισαγωγής του θεσμού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην εκπαίδευση στις δεκαετίες του '50 και του '60 βασίστηκε, κυρίως, στη διάγνωση των κλίσεων, των ενδιαφερόντων και των ειδικών ικανοτήτων των ατόμων με τη βοήθεια ψυχοτεχνικών μέσων αξιολόγησης. Η προσέγγιση αυτή απηχούσε τη *Θεωρία των χαρακτηριστικών και παραγόντων*, που είχε διατυπωθεί το 1909 από τον Parsons και άλλους, αλλά και την πεποίθηση που δημιούργησε κατά το πρώτο μισό του 20ου αιώνα η ανάπτυξη της Ψυχομετρίας. Υπό την επίδραση των παραγόντων αυτών διαμορφώθηκε η εντύπωση ότι ήταν δυνατή η ακριβής και έγκυρη αποτίμηση των επαγγελματικών κλίσεων και δεξιοτήτων του κάθε ατόμου, με τη χρήση ψυχοτεχνικών δοκιμασιών, και η αντιστοίχισή τους με συγκεκριμένο επάγγελμα, άποψη που αργότερα αμφισβητήθηκε έντονα.

Στο πλαίσιο αυτό, δόθηκε έμφαση

και στη χώρα μας στη μετάφραση και προσαρμογή διαφόρων τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού από το εξωτερικό. Το Υπουργείο Εργασίας στράφηκε, κυρίως, προς τη Γαλλία, ενώ το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων επιδίωξε να μεταφράσει και να προσαρμόσει στην ελληνική πραγματικότητα αμερικανικές συστοιχίες τεστ. Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στη συμβολή της Κορνηλίας Καλογήρου, όσον αφορά στον τομέα του Υπουργείου Εργασίας και στον Αθανάσιο Παπακωνσταντίνου, όσον αφορά στον τομέα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για την προώθηση της εφαρμογής των τεστ αυτών δημιουργήθηκαν νέες υπηρεσίες και στα δύο Υπουργεία (π.χ. το 1953 ιδρύθηκε το Πρότυπο Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού που λειτούργησε ως υπηρεσία του ΥΠ.Ε.Π.Θ. για αρκετά χρόνια).

Η προώθηση του θεσμού στους χώρους αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας έγινε στις αρχές της δεκαετίας του '50, οπότε ιδρύθηκε ο Οργανισμός Απασχόλησης και Ασφάλισης της Ανεργίας, που το 1969 μετονομάστηκε σε Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.). Το 1954 δημιουργήθηκε στον οργανισμό αυτό ειδική σχολή με σκοπό να εκπαιδεύσει τους πρώτους Έλληνες επαγγελματικούς συμβούλους. Η σχολή λειτούργησε για 2 χρόνια και αποφοίτησαν από αυτή 65 επαγγελματικοί σύμβουλοι, οι οποίοι απετέλεσαν τα πρώτα στελέχη του θεσμού στον Ο.Α.Ε.Δ.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφερόταν και η προσπάθεια που έγινε στη δεκαετία του '60 με στόχο την προώ-

θηση και εφαρμογή του θεσμού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη Σ.Ε.Α.Ε.Τ.Ε. υπό την καθοδήγηση της Νίκης Δενδρινού - Αντωνανάκη και την παρουσία στη σχολή αυτή αξιόλογων προσώπων, όπως του Πέτρου Δέρα και άλλων. Στη Σ.Ε.Α.Ε.Τ.Ε. διδάσκονταν στοιχεία Επαγγελματικού Προσανατολισμού στους καθηγητές της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης που επιμορφώνονταν εκεί.

Παρ' όλα αυτά, η πρόοδος που σημειώθηκε ως τα τέλη της δεκαετίας του 1970 ήταν μικρή. Η εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στον τομέα ευθύνης του Υπουργείου Εργασίας ήταν περιορισμένη και στον τομέα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων υποτυπώδης έως ανύπαρκτη (αν εξαιρέσει κανείς τη δραστηριότητα του Πρότυπου Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού). Το γεγονός αυτό, από το ένα μέρος, και η επιτάχυνση της ανάπτυξης της χώρας, από το άλλο, σε συνδυασμό και με τις εξελίξεις που σημειώνονταν στο εκπαιδευτικό σύστημα (δημιουργία και ανάπτυξη τεχνικών σχολών κτλ.) καθιστούσαν πλέον επιτακτική τη συστηματική εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Η Εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Εκπαίδευση

Υπό την πίεση των παραγόντων αυτών, η μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης του 1976-77 έθεσε, μεταξύ άλλων, ως στόχο της την εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην εκπαίδευση. Οι λεπτομέρειες για τον τρόπο εφαρμογής του ανατέθηκαν στο νεοσύστατο τότε Κ.Ε.Μ.Ε.¹ (Κέντρο

1. Με τον Νόμο 1566/85 το Κ.Ε.Μ.Ε. μετονομάστηκε σε Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμόρφωσης), το οποίο ούτε σχετική προηγούμενη εμπειρία διέθετε ούτε επαρκές επιστημονικό προσωπικό είχε. Επικεφαλής της προσπάθειας για την εκπόνηση σχεδίου εφαρμογής του θεσμού τέθηκε το 1977 ο τότε Σύμβουλος του Κ.Ε.Μ.Ε. Γεώργιος Βάζος. Μαζί του συνεργάστηκαν ορισμένα μέλη του Κ.Ε.Μ.Ε. που είχαν κάποια γνώση του θέματος. Το 1979 τοποθετείται στο Κ.Ε.Μ.Ε. ο κ. Στέφανος Τζέπογλου ως ειδικός επιστήμονας στον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό (Σ.Ε.Π.) και συνεργάζεται με τον Γ. Βάζο, ενώ από το 1991 αναλαμβάνει τη θέση του Συμβούλου Σ.Ε.Π. την οποία κατέχει μέχρι σήμερα.

Λόγω έλλειψης σχετικής εμπειρίας και ειδικών γνώσεων η ομάδα του Κ.Ε.Μ.Ε. συνεργάστηκε άτυπα και με εξωτερικούς επιστήμονες που είχαν κάνει ειδικές σπουδές, στο εξωτερικό κυρίως, για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Ανάμεσα σ' αυτούς πρέπει να μνημονευθεί το όνομα του σημερινού Καθηγητή της Παιδαγωγικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κ. Μιχάλη Κασσωτάκη, ο οποίος, σύμφωνα με όσα μας είπε ο ίδιος, συνεργάστηκε επανειλημμένα με τον Γ. Βάζο και πρόσφερε άτυπα τις υπηρεσίες του στην παραπάνω ομάδα.

Το 1977 η ομάδα εργασίας του Κ.Ε.Μ.Ε. εισιγήθηκε, κατ' αρχάς, την πειραματική εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε ορισμένα μόνο γυμνάσια της χώρας (λόγω έλλειψης της κατάλληλης υποδομής και της απουσίας εξειδικευμένου προσωπικού). Ο θεσμός άρχισε σταδιακά να επεκτείνεται και το σχολικό έτος 1981-82 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά σε πανελλήνια κλίμακα στη Γ' τάξη του Γυμνασίου.

Ωστόσο, η έλλειψη ειδικών επιστημόνων στο θέμα αυτό, αλλά και εκπαιδευτικών ικανών να αναλάβουν την εφαρμογή του στα σχολεία δυσκόλευε πολύ τα πράγματα και δημιουργούσε ανυπέρβλητα προβλήματα. Η δυσκολία αυτή ανάγκασε το ΥΠ.Ε.Π.Θ. να στείλει στο εξωτερικό καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για ειδίκευση στην Επαγγελματική Συμβουλευτική, και το Ι.Κ.Υ χορήγησε υποτροφίες για αντίστοιχες μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό. Οι περισσότεροι από τους μετεκπαιδευθέντες συναδέλφους διαδραμάτισαν, μετά την επιστροφή τους στην Ελλάδα, σημαντικό ρόλο στην προώθηση του θεσμού αυτού στη χώρα μας.

Την περίοδο αυτή αξίζει, επίσης, να σημειώσουμε:

1. Τη δημιουργία του θεσμού των Υπευθύνων Σ.Ε.Π. με το νόμο 1566/1985

2. Την εισαγωγή αντικειμένων σχετικών με τον Σ.Ε.Π. στα προγράμματα σπουδών των Σ.Ε.Λ.Μ.Ε. (που λειτούργησαν από το 1979 έως το 1992), καθώς και στα Π.Ε.Κ. που τις διαδέχθηκαν, και

3) Την ανανέωση των προγραμμάτων εφαρμογής του Σ.Ε.Π. στην εκπαίδευση.

Από τις αρχές του 1980 άρχισε να εισάγεται και στα Πανεπιστήμια η αυτόνομη διδασκαλία του μαθήματος του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και να εκπονούνται ερευνητικές εργασίες και διδακτορικές διατριβές στο αντικείμενο αυτό. Την πρωτοπορία, κατά την περίοδο αυτή είχε τότε το Πανεπιστήμιο Κρήτης, όπου από τις αρχές του 1980 διδάχθηκε το μάθημα *Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός* από τον τότε Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Μιχάλη Κασσωτά-

κη. Αργότερα, το αντικείμενο αυτό καθώς και άλλα συναφή μαθήματα (π.χ. *Επαγγελματική Συμβουλευτική, Επαγγελματική Αξιολόγηση και Καθοδήγηση*) άρχισαν να διδάσκονται και σε άλλα Ελληνικά Πανεπιστήμια.

Παραμένοντας στον πανεπιστημιακό χώρο αξίζει ακόμη να μνημονεύσουμε:

α) την ίδρυση το 1991 του Κέντρου Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Κέντρο αυτό λειτουργεί από τότε μέχρι σήμερα υπό την εποπτεία του Καθηγητή κ. Κασσωτάκη και παρά την έλλειψη μέσων και υποδομής έχει παραγάγει αξιοσημείωτο διδακτικό, καθοδηγητικό, επιμορφωτικό και ερευνητικό έργο.

β) Την έναρξη της λειτουργίας από το 1994, με πρωτοβουλία του ίδιου Καθηγητή, του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας «Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός», από το οποίο έχουν αποφοιτήσει μέχρι σήμερα περισσότεροι από 150 επιστήμονες, που στελεχώνουν ποικίλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς σχετικούς με την εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Οι διπλωματικές εργασίες και οι διδακτορικές διατριβές που εκπονούνται στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού είναι υψηλού επιπέδου και αποτελούν σημαντικό ερευνητικό υλικό για όσους ασχολούνται με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό σε διάφορα πλαίσια.

γ) Τη λειτουργία, λίγο αργότερα, ανάλογου προγράμματος στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευ-

σης του Πανεπιστημίου Πατρών, υπό την καθοδήγηση του Καθηγητή κ. Σπύρου Κρίβα και στην ΠΑ.ΤΕ.Σ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. με πρωτοβουλία, κυρίως, του κ. Στάθη Δημητρώπουλου.

Σε όσα αναφέρθηκαν για τον πανεπιστημιακό χώρο πρέπει να προστεθεί και η δημιουργία των Γραφείων Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας, οι δραστηριότητες των οποίων επικεντρώνονται στην πληροφόρηση των φοιτητών για επαγγελματικές διεξόδους, για τις ευκαιρίες υποτροφιών και μεταπτυχιακών σπουδών, τα ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας, τη σύνδεση του πανεπιστημίου με την αγορά εργασίας, την κατάρτιση ιστοσελίδων και βάσεων δεδομένων, την πραγματοποίηση εργαστηρίων σταδιοδρομίας και επιστημονικών ημερίδων κ.λπ.

Επανερχόμενοι στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, παρατηρούμε ότι, παρά τις προσπάθειες και τον ενθουσιασμό που επικράτησε αρχικά στη δεκαετία του '80, η προώθηση του θεσμού δεν στηρίχθηκε επαρκώς από την πολιτεία. Τα σεμινάρια επιμόρφωσης των καθηγητών σταμάτησαν ουσιαστικά στα μέσα του 1980 και η ανεπάρκεια καθηγητών που διέθεταν στοιχειώδη, έστω, ενημέρωση για την εφαρμογή του θεσμού αποτελούσαν σημαντικό εμπόδιο για την ανάπτυξή του. Την περίοδο 1994-95 πραγματοποιήθηκαν σύντομα επιμορφωτικά σεμινάρια, σε διάφορα μέρη της Ελλάδος, χάρη στο ενδιαφέρον του τότε Προέδρου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου κ. Κασσωτάκη.

Την περίοδο αυτή και συγκεκριμένα με το νόμο 2525/1997 ιδρύθηκαν:

α) τα Κέντρα Συμβουλευτικής και

Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.) και τα Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓραΣΕΠ) της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και

β) το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.).

Με τον ίδιο νόμο αναμορφώθηκε και η γενικότερη αντίληψη για την εφαρμογή του Σ.Ε.Π. στην εκπαίδευση, καθώς άλλαξε η φιλοσοφία του και ο τρόπος εφαρμογής του στα σχολεία, και καθιερώθηκε ενιαία στρατηγική Επαγγελματικού Προσανατολισμού που καλύπτει τους χώρους της εκπαίδευσης και της απασχόλησης. Στο πλαίσιο αυτό της ενιαίας στρατηγικής δημιουργήθηκε το Ε.Κ.Ε.Π., το οποίο, στην αρχική του μορφή, είχε αρμοδιότητα μόνο για ζητήματα που ανήκαν στην ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας. Το θέμα της αναμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού τέθηκε χάρη στο ενδιαφέρον του κ. Κασσωτάκη, από τη θέση του Προέδρου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Στόχος της επιδιωκόμενης αναμόρφωσης ήταν να δημιουργηθεί ένας ενιαίος φορέας μεταξύ των Υπουργείων Εργασίας και Εθνικής Παιδείας, αναγκαίος για το συντονισμό των ενεργειών εφαρμογής του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην εκπαίδευση και στην απασχόληση και για τη χάραξη εθνικής κοινής πολιτικής ως προς το ζήτημα αυτό. Η υλοποίηση της παραπάνω επιδίωξης επιτεύχθηκε αργότερα στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης Αρσένη, ένας από τους πρωταγωνιστές της οποίας ήταν, όπως είναι ευρύτερα γνωστό, ο κ. Κασσωτάκης, Πρόεδρος τότε του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας.

Το Ε.Κ.Ε.Π. συνέβαλε στην εξέλιξη του θεσμού κυρίως με τη διοργάνωση

μεγάλου αριθμού επιστημονικών συναντήσεων, διεθνών συνεδρίων και ημερίδων. Ένα σημαντικό έργο του Ε.Κ.Ε.Π. ήταν η εκπόνηση της μελέτης για την πιστοποίηση της επάρκειας των προσόντων των Λειτουργών Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, η υλοποίηση της οποίας, δυστυχώς, ακόμη εκκρεμεί.

Παραμένοντας στο χώρο της εκπαίδευσης, ιδιαίτερος, πρέπει, να μνημονευθεί ο ρόλος που διαδραμάτισε η ένταξη του θεσμού του Σ.Ε.Π. στις δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από το Β' Κ.Π.Σ. (1ο ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ.). Η ένταξη αυτή συνάντησε αρχικά κάποιες επιφυλάξεις, και ιδιαίτερα ως προς τη διάθεση μεγάλου χρηματικού ποσού για τις σχετικές δράσεις. Επιτεύχθηκε, τελικά, χάρη στις προσπάθειες πολλών ατόμων και ιδιαίτερα του κ. Κασσωτάκη, Προέδρου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου όταν άρχισαν οι συζητήσεις για τη διαμόρφωση του 1ου ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ. Επιστημονικός υπεύθυνος του Τεχνικού Δελτίου ορίστηκε, το 1997, ο Σύμβουλος Σ.Ε.Π. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου κ. Τζέπογλου, υπό την εποπτεία του οποίου και ομάδας συνεργατών του υλοποιήθηκε το 1ο ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ.

Από τις δράσεις αυτές, που αποτέλεσαν και τις αλλαγές στον τομέα εφαρμογής του θεσμού, σημειώνουμε :

1. Τον εξοπλισμό των ΚΕ.ΣΥ.Π. και ΓραΣΕΠ.
2. Την παραγωγή νέου πληροφοριακού υλικού
3. Την εκπόνηση τεστ Επαγγελματικού Προσανατολισμού
4. Την επιμόρφωση των υπευθύνων Σ.Ε.Π.
5. Τα επιμορφωτικά προγράμματα καθηγητών Σ.Ε.Π.

6. Τον εξοπλισμό του Ε.Κ.Ε.Π.

7. Τη σύνταξη διαφόρων εργασιών και μελετών σχετικών με τον Σ.Ε.Π.

Ο Σ.Ε.Π. εντάχθηκε και στο 2ο ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ. (Γ' Κ.Π.Σ.). Στην αρχική του διαμόρφωση (1999-2000) σημαντικό ρόλο έπαιξε και πάλι ο Μ. Κασσωτάκης, ο οποίος ορίστηκε από την τότε ηγεσία του ΥΠ.Ε.Π.Θ. υπεύθυνος για τη διαμόρφωση νέων προτάσεων σχετικών με τον Σ.Ε.Π. οι οποίες θα εντάσσονταν στο 2ο ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ. και Πρόεδρος σχετικής ομάδας εργασίας. Η αρχική πρόταση της ομάδας αυτής αναμορφώθηκε αργότερα, αλλά παρέμειναν οι βασικές της εισηγήσεις. Υπεύθυνος έργων του 2ου ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ. (2000-2006) ορίστηκε ο Σύμβουλος Σ.Ε.Π. κ. Σ. Τζέπογλου.

Στο πλαίσιο του 2ου ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ. υλοποιούνται σήμερα από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο οι ακόλουθες δράσεις που αφορούν τον Σ.Ε.Π.:

- Αναβαθμίζονται και συμπληρώνονται οι υποστηρικτικές δομές του Σ.Ε.Π., δηλ. βελτιώνεται η υποδομή των 200 ΓραΣ.Ε.Π. και 68 ΚΕ.ΣΥ.Π. και δημιουργείται η υποδομή 270 νέων ΓραΣ.Ε.Π. και 7 ΚΕ.ΣΥ.Π.
- Βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία επιμόρφωσης των στελεχών των δομών.
- Βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία βελτίωσης και συμπλήρωσης των ψυχομετρικών εργαλείων.
- Υποστηρίζονται οικονομικά οι σχολικές μονάδες που δεν διαθέτουν δομές ΓραΣ.Ε.Π., για να αναπτύξουν προγράμματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού.
- Με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση ιδρύθηκαν στα Τ.Ε.Ε. τα ΓραΣΥ

(Γραφεία Σύνδεσης με την αγορά εργασίας) ως δομές υποστήριξης των μαθητών. Στις μεγάλες σχολικές μονάδες στελεχώνονται από περισσότερους του ενός εκπαιδευτικούς.

Η Εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Απασχόληση

Από το 1970 και μετά λειτουργήσαν στον τομέα εκπαίδευσης του Ο.Α.Ε.Δ. προγράμματα για την εκπαίδευση των στελεχών του οργανισμού στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Τα προγράμματα αυτά είχαν διάρκεια 6-9 μηνών το 1971 και 1973, ενώ το 1983 υλοποιήθηκε πρόγραμμα 900 ωρών, για 30 άτομα, μέρος των οποίων απορροφήθηκε από τον Ο.Α.Ε.Δ.

Όσον αφορά στις υπόλοιπες δραστηριότητές του, ο Ο.Α.Ε.Δ. πρόσφερε και προσφέρει μέχρι σήμερα σημαντικές υπηρεσίες για την ανάπτυξη και εφαρμογή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, όχι μόνον στον τομέα της απασχόλησης αλλά και στο χώρο της εκπαίδευσης, καθώς συνεργάστηκε αρκετές φορές με τις υπηρεσίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, μετέφρασε και προσαρμοσε στα ελληνικά διάφορες ψυχοτεχνικές δοκιμασίες, οργάνωσε σεμινάρια για το θεσμό και εξέδωσε διάφορα βιβλία και μελέτες καθώς και ποικίλο πληροφοριακό υλικό για τους πολίτες.

Ο Ρόλος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Σε όλη αυτή την πορεία του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη χώρα μας αξίζει να σταθούμε στο 1986,

οπότε ιδρύθηκε η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Στην ίδρυσή της διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο ο κ. Στάθης Δημητρόπουλος, ο οποίος χρημάτισε Πρόεδρος της επί σειρά ετών. Η δημιουργία της εταιρείας αυτής ενίσχυσε την επιστημονική δραστηριότητα γύρω από τα θέματα του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Συμβουλευτικής, συνέβαλε στην οριοθέτηση του θεσμού σε σχέση με άλλες συναφείς επιστήμες, βοήθησε στη διαμόρφωση της επιστημονικής ορολογίας, έφερε σε επαφή πλήθος ανθρώπων που ενδιαφέρονται για τον θεσμό ή ασχολούνται με αυτόν, έδωσε με το περιοδικό της επιστημονικό βήμα σε κάθε ενδιαφερόμενο και συνέβαλε στην οργάνωση αρκετών επιστημονικών συνεδρίων, τα οποία διεύρυναν το σχετικό προβληματισμό. Η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. διατηρεί έναν επιστημονικό χαρακτήρα, γεγονός που συμβάλλει στην εξέλιξη του θεσμού. Δεν απετέλεσε συνδικαλιστικό όργανο ούτε επαγγελματικό φορέα.

Για τη δημιουργία, την εξέλιξή της και το σχεδιασμό των μελλοντικών της δραστηριοτήτων θα μιλήσουν στη συνέχεια συνάδελφοι πιο ενεργοί από μένα στις δραστηριότητες της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και οι οποίοι, ως εκ τούτου, γνωρίζουν λεπτομερέστερα τα πράγματα. Ωστόσο, πριν κλείσω την ομιλία μου, θα ήθελα να παροτρύνω την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να συμβάλει μελλοντικά σε δύο θέματα που θεωρώ μεγάλης σημασίας για την επιστημονική εξέλιξη των στελεχών του θεσμού. Στην εφαρμογή ενός

μηχανισμού πιστοποίησης προσόντων των ατόμων που προσφέρουν υπηρεσίες Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού σε διάφορα πλαίσια και στην ανάπτυξη **κωδίκων δεοντολογίας** στην άσκηση του έργου τους.

Στη χώρα μας δεν υπάρχει θεσμικό πλαίσιο που να καθορίζει τα προσόντα τα οποία θα πρέπει να έχουν τα άτομα που προσφέρουν υπηρεσίες Επαγγελματικής Συμβουλευτικής σε διάφορα πλαίσια². Το ζήτημα της πιστοποίησης της επάρκειας των προσόντων των Λειτουργών Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, του καθορισμού των προϋποθέσεων λειτουργίας των αντίστοιχων φορέων και της τήρησης σχετικών μητρώων απασχόλησε, όπως προανέφερα, το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, το οποίο το 2002 συγκρότησε επιτροπή ειδικών με πρόεδρο τον Καθηγητή κ. Μ. Κασσωτάκη και της ανέθεσε την εκπόνηση μελέτης για τα παραπάνω θέματα, ώστε, με βάση τη μελέτη της επιτροπής, να γίνουν προτάσεις προς την πολιτική ηγεσία της χώρας μας για τη ρύθμιση των θεμάτων αυτών. Δυστυχώς, παρά το γεγονός ότι η επιτροπή εργάστηκε εντατικά για διάστημα μεγαλύτερο των δέκα μηνών και κατέθεσε σχετική αναλυτική έκθεση στο Ε.Κ.Ε.Π., τα αποτελέσματα αυτής της έκθεσης δεν αξιοποιήθηκαν μέχρι σήμερα, με συνέπεια το ζήτημα της πι-

2. Στην Ελλάδα, δεν περιλαμβάνεται στους επαγγελματικούς καταλόγους της Εφορίας το επάγγελμα του Συμβούλου Επαγγελματικού Προσανατολισμού ή του Επαγγελματικού Συμβούλου ή του Συμβούλου Σταδιοδρομίας ή του ειδικού με κάποιον άλλο συναφή, έστω, τίτλο, ούτε υπάρχει αρμόδιος κρατικός φορέας ή επαγγελματικό επιμελητήριο που να χορηγεί σχετική άδεια άσκησης επαγγέλματος, με συνέπεια ο χώρος να κατακλύζεται από ανθρώπους που δηλώνουν ειδικοί με το αντικείμενο, χωρίς κανείς να μπορεί να ελέγξει την ορθότητα των ισχυρισμών τους.

στοποίησης να βρίσκεται σε εκκρεμότητα, ενώ αυξάνονται τα πρόσωπα και οι φορείς που προσφέρουν υπηρεσίες Επαγγελματικής Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, χωρίς κανείς να μπορεί να ελέγξει και να αξιολογήσει την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν.

Ένα ζήτημα συναφές με την εκπαίδευση και την πιστοποίηση των Επαγγελματικών Συμβούλων είναι αυτό της **δεοντολογίας** στην άσκηση του έργου τους. Βεβαίως, οι φιλοσοφικές και ηθικές αρχές του κάθε Συμβούλου μπορεί να αποτελέσουν τη βάση για την αντιμετώπιση ηθικών ζητημάτων, ωστόσο η γνώση των κωδίκων δεοντολογίας παρέχει ένα υποστηρικτικό πλαίσιο στους Συμβούλους, όταν αντιμετωπίζουν ηθικά διλήμματα ή διακατέχονται από κάποια αβεβαιότητα σχετική με τα αποδεκτά κριτήρια της εφαρμογής της Συμβουλευτικής. Καθώς στις διάφορες χώρες η συμβουλευτική ρυθμίζεται σταδιακά όλο και περισσότερο από τους επαγγελματικούς φορείς, μια από τις λειτουργίες

των τελευταίων είναι να διασφαλίζουν την υψηλή ηθική στάθμη της πρακτικής. Για τον σκοπό αυτό προσφέρουν στους Συμβούλους κατευθυντήριες γραμμές δεοντολογίας, που συνοδεύονται από διαδικασίες για την αντιμετώπιση παραπόνων και καταγγελιών για ανήθικη συμπεριφορά. Στη χώρα μας, η ανυπαρξία αντίστοιχων επαγγελματικών φορέων, συνέπεια της απουσίας ενός συστήματος πιστοποίησης των Επαγγελματικών Συμβούλων, έχει ως αποτέλεσμα να μη γνωρίζουν οι Σύμβουλοι κάποιους κανόνες βοηθητικούς για τη δουλειά τους, παρά μόνον αν έχουν ενημερωθεί μέσω των σπουδών τους.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. θα μπορούσε να ενδιαφερθεί και για τα δύο αυτά θέματα. Έχω την άποψη, ότι οποιαδήποτε συμβολή της προς τις δύο αυτές κατευθύνσεις, θα βοηθούσε σημαντικά στην επιστημονική και επαγγελματική αναβάθμιση των Λειτουργών Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Κασσωτάκης, Μ. (2000). Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 54-55, 23-33.
- Κασσωτάκης, Μ. (2002). Ιστορική εξέλιξη της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Στο Μ. Κασσωτάκης (επιμέλεια) *Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός: Θεωρία και πράξη* (σελ. 61-72). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Κασσωτάκης, Μ. & Φωτιάδου-Ζαχαρίου, Τ. (2002). Η εφαρμογή και η εξέλιξη του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα. Στο Μ. Κασσωτάκης (επιμέλεια) *Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός: Θεωρία και πράξη* (σελ. 73-98). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- McLeod, J. (2005). *Εισαγωγή στη Συμβουλευτική*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (2006). Εισαγωγή στην ελληνική έκδοση. Στο Nathan, R. & Hill, L. (2006). *Επαγγελματική Συμβουλευτική: Η συμβουλευτική προσέγγιση της επαγγελματικής επιλογής και σταδιοδρομίας* (Δ. Σιδηροπούλου-Δημακάκου, μετάφραση-επιστημονική επιμέλεια). Αθήνα: Μεταίχμιο (σελ. 11-30).

*Καλούρη Χ. Ουρανία**

**Ο ΘΕΣΜΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ-ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ
ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: ΜΙΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΠΟΡΕΙΑ**

Η ιστορική προσέγγιση της εξέλιξης του Θεσμού Συμβουλευτική-Προσανατολισμός στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.-Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα και η σύνδεσή της με την Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού σε παράλληλη αλλά και συνεργατική πορεία αποτελεί τον κεντρικό άξονα της παρούσας εργασίας.

Γίνεται αναφορά στην παρουσία του Θεσμού στη Σχολή μέσα από τα προγράμματά της, με τα εργαστήρια ψυχολογίας και οδηγητικής να υπάρχουν ήδη από την ίδρυσή της, στην παρουσία των πρωτεργατών-καθηγητών του χώρου και στην πρωτοβουλία τους που ως αποτέλεσμα είχε την δημιουργία της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Η παρουσίαση της ίδρυσης στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.-Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. του Τμήματος Ειδικής στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό, το πρόγραμμα που ακολουθείται, οι διδάσκοντες αλλά και ο σπουδαστικός πληθυσμός του, τεκμηριώνει όχι μόνο την αναγκαιότητα ανάπτυξης του Θεσμού και στο χώρο της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, αλλά ταυτόχρονα προσφέρει τις αποδείξεις για την παράλληλη πορεία και γόνιμη συνεργασία της Σχολής με την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Η αναφορά στην ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση της υλοποίησης, με τις διάφορες μορφές της, του Θεσμού στο χώρο της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, αρχικά της Τ.Ε.Ε. και σήμερα και των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο χώρο της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. τεκμηριώνει την ανάγκη υιοθέτησης από την πολιτεία των προτάσεων της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. για την ανάπτυξη του Θεσμού όπως αυτές έχουν από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα εκφραστεί στις επιστημονικές συναντήσεις που έχει οργανώσει.

Λέξεις Κλειδιά: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., ΠΕΣΥΠ, Θεσμός Συμβουλευτική-Προσανατολισμός, ιστορική εξέλιξη

*Kalouri X. Ourania**

**LE CONSEIL ET L'ORIENTATION A L'ECOLE SUPERIEURE
D'ENSEIGNEMENT PEDAGOGIQUE ET TECHNOLOGIQUE (A.S.P.E.T.E.)
ET L' ASSOCIATION HELLENIQUE DU CONSEIL
ET DE L'ORIENTATION PROFESSIONNELLE (E.L.E.S.Y.P.):
UNE DEMARCHE PARALLELE.**

A travers l'esquisse historique du développement de l'Orientation et du Conseil à SELETE-ASPETE dès sa fondation jusqu'à nos jours et de l'organisation et du développement de l'ELESYP, le présent travail met en lumière leur démarche parallèle tant en ce qui concerne les buts et les objectifs visés qu'en ce qui concerne les personnes qui y participent.

* Η Ουρανία Χ. Καλούρη είναι καθηγήτρια Παιδαγωγικής Ψυχολογίας & Συμβουλευτικής στην Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., Υπεύθυνη του Προγράμματος Ειδικής στη Συμβουλευτική & τον Προσανατολισμό, Επικοινωνία: Ομήρου 19, 15451 Ν. Ψυχικό, τηλ. 210-6715583, e-mail rkalouri@otenet.gr.

Εισαγωγή

Κάθε προσπάθεια αποτύπωσης της ιστορικής πραγματικότητας, πέρα από την οποιαδήποτε αναζήτηση πραγματολογικού υλικού, απαιτεί από τον συντάκτη της τη μεταφορά του στο χωροχρονικό πλαίσιο στο οποίο αναφέρεται. Όμως, εάν στην ιστορική αυτή αποτύπωση και ο ίδιος με τον ένα ή τον άλλο τρόπο εμπλέκεται, αποδέχεται τον κίνδυνο της ανάπλασης της ιστορίας σύμφωνα με, και μέσα από τη δική του εμπλοκή. Και στη συγκεκριμένη προσπάθεια αναφοράς στην ανάπτυξη του Θεσμού Συμβουλευτική - Προσανατολισμός στην Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. με την παράλληλη πορεία του μέσα και από την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. με τον ένα ή τον άλλο τρόπο εμπλέκομαι.

Αν η Σχολή Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης από την ίδρυσή της το 1959 μέχρι σήμερα, ως Ανώτατη πλέον Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), προσφέρει πρωτοποριακή για τα δεδομένα της ιστορικής συγκυρίας, όχι μόνο παιδαγωγική εκπαίδευση και κατάρτιση, αλλά και εκπαίδευση και εξειδίκευση σε θέματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ως πρωτοπόρος φορέας προώθησης του Θεσμού συνδέει τη δημιουργία και την ίδρυσή της με πρόσωπα και καταστάσεις που κύρια προέρχονταν από τον χώρο της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.

Αν αληθεύει ότι το πρόσωπο για την ιστορία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στη διαμόρφωσή της, τότε στο προσωπικό επίπεδο δεν θα μπορέσω παρά να αναφερθώ στο σεβαστό καθηγητή μου Μιχάλη Κασσωτάκη, ο

οποίος μου ενέπνευσε την ιδέα πέραν των βασικών σπουδών μου, και της ενασχόλησής μου με τη Συμβουλευτική στο Ι.Ν.Ε.Τ.Ο.Ρ. στο Παρίσι, και στον κ. Ευστάθιο Δημητρόπουλο, συνάδελφο καθηγητή στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και πρωτοεργάτη για τη δημιουργία της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ο οποίος με προέτρεπε το 1985 να γίνω μέλος της.

Ο Θεσμός στην Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. και η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Η Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., σημερινή Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., το 1959 ακόμη και όταν αυτός ο ίδιος ο όρος της Συμβουλευτικής/Οδηγητικής δεν ήταν και τόσο συχνός στα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρουσιάζεται πρωτοπόρα εντάσσοντας στα προγράμματα σπουδών της μαθήματα οδηγητικής, στην απόδοση του αμερικανικού όρου guidance, δημιουργεί εργαστήριο οδηγητικής και επαγγελματικού προσανατολισμού και από το 1997 και μετά δημιουργεί Τμήμα/Πρόγραμμα Εξειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό, όπου εκτός των άλλων η διαβίωση μάθησης για την οποία τόσος λόγος γίνεται τελευταία βρίσκει την εφαρμογή της. (Πίνακας 1)

Στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. προσκαλούνται Αμερικανοί καθηγητές για να διδάξουν (Καλούρη & Φιλίος, 2005) ενώ ταυτόχρονα οι Έλληνες καθηγητές της επωφελούνται των υποτροφιών του ΟΟΣΑ για εξειδίκευση στις ΗΠΑ σε θέματα που αφορούν και την «Οδηγητική». Συγγραφείς εγχειριδίων Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού αποτελούν μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού της Σχολής, ενώ ταυτόχρονα μεταφράζουν και σταθμίζουν

Πίνακας 1: Διαχρονική εξέλιξη των προγραμμάτων σπουδών της ΠΑΤΕΣ

Α' Πρόγραμμα Σπουδών (ΝΑ 3971/1989)	Β' Πρόγραμμα Σπουδών (ΦΕΚ 447/5-5-1989)
1. Ανάλυσις επαγγέλματος 2. Οργάνωσις μαθήματος Ι & ΙΙ 3. Μέθοδοι διδασκαλίας Ι & ΙΙ 4. Οργάνωσις και διεύθυνσις εργαστηρίων 5. Οδηγητική και επαγγελματικός προσανατολισμός 6. Γενικά αρχαία επαγγελματικής εκπαίδευσεως Ι & ΙΙ 7. Τεχνικά μέσα διδασκαλίας Ι & ΙΙ 8. Ψυχολογία Ι & ΙΙ 9. Πρόληψις ατυχημάτων 10. Ελληνική οικονομία Ι 11. Τεχνικά ελληνικά Ι 12. Αγγλική τεχνική ορολογία Ι & ΙΙ 13. Πρακτικές ασκήσεις Διδασκαλίας Ι & ΙΙ 14. Τεστ και μετρήσεις	1. Γενική διδακτική 2. Ειδική διδακτική 3. Εποπτικά μέσα διδασκαλίας 4. Μέθοδοι αξιολογήσεως και σχολεία εκπαιδευτικές στατιστικής 5. Φιλοσοφικές και κοινωνικές αρχές τη εκπαιδεύσεως 6. Ψυχολογία (παιδαγωγική και εφήβου) 7. Σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός 8. Ιστορία, οργάνωση και διοίκηση επαγγελματική εκπαίδευσεως 9. ΠΑΔ 10. Μάθημα επιλογής • Οργάνωση και λειτουργία σχολικών εργαστηρίων και πρόληψη ατυχημάτων • Στοιχεία δικαίου και οικονομίας • Εκπαιδευτική έρευνα • Ψυχολογία σχέσεων εργασίας Για τους πτυχιούχους ανωτέρων σχολών το πρόγραμμα περιλαμβάνει ακόμη 4 μαθήματα (Αγγλικά, Ελληνική γραμματεία και σύνταξη εγγράφων, Μαθήματα ειδικότητας και Εργαστήρια ειδικότητας)
Γ' Πρόγραμμα Σπουδών (ΦΕΚ 788/27-9-1991)	Δ' Πρόγραμμα Σπουδών (ΦΕΚ 289/8-3-2002)
1. Μέθοδοι διδασκαλίας 2. Διδακτική επαγγελματικών μαθημάτων 3. Εκπαιδευτική τεχνολογία 4. Εκπαιδευτική αξιολόγηση 5. Φιλοσοφία και κοινωνιολογία της παιδείας 6. Παιδαγωγική και εξελικτική ψυχολογία 7. Επαγγελματική ψυχολογία 8. Μέθοδοι διδασκαλίας Ι & ΙΙ 9. Διδακτική επαγγελματικών μαθημάτων Ι & ΙΙ 10. Εκπαιδευτική τεχνολογία 11. Εκπαιδευτική αξιολόγηση	1. Διδακτική μεθοδολογία Ι & ΙΙ 2. Διδακτική μεθοδολογία επαγγελματικών μαθημάτων Ι & ΙΙ 3. Εκπαιδευτική τεχνολογία-πολυμέσα 4. Εκπαιδευτική αξιολόγηση 5. Εκπαιδευτική τεχνολογία-πολυμέσα 6. Φιλοσοφία της παιδείας 7. Παιδαγωγική ψυχολογία 8. Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης 9. Μάθημα επιλογής Ι (Στοιχεία δικαίου, Στοιχεία δικαίου και οικονομίας Στοιχεία οικονομίας και Εισαγωγή στη θεωρία και χρήση των ΗΥ)

Πίνακας 1 (συνέχεια)

Γ' Πρόγραμμα Σπουδών (ΦΕΚ 788/27-9-1991)	Δ' Πρόγραμμα Σπουδών (ΦΕΚ 289/8-3-2002)
12. Φιλοσοφία και κοινωνιολογία της παιδείας 13. Παιδαγωγική και εξελικτική ψυχολογία 14. Συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός 15. Αρχές και οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης 16. Στοιχεία δικαίου και οικονομίας 17. Οι ΗΥ στην εκπαίδευση 18. Εκπαιδευτική έρευνα 19. Ανθρώπινες σχέσεις στο σχολείο 20. ΠΑΔ	10. Εφαρμογές ΗΥ και πολυμέσων στην εκπαίδευση 11. Εξελικτική Ψυχολογία 12. Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης 13. Επικοινωνία-διαπροσωπικές σχέσεις στο σχολείο 14. Συμβουλευτική και Προσανατολισμός 15. Αρχές και οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης 16. Οργάνωση σχολικών εργαστηρίων 17. Μάθημα επιλογής II (Επαγγελματική Ψυχολογία, Περιβαλλοντική εκπαίδευση, Ελληνικός πολιτισμός και διαπολιτισμική εκπαίδευση) 18. ΠΑΔ

τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού, όπως για παράδειγμα ο Πέτρος Δέρας και άλλοι.

Παράλληλα, σε ακολουθία της νοστοροπίας και της κουλτούρας του τόπου σπουδών της πλειοψηφίας του εκπαιδευτικού προσωπικού της Σχολής, δηλαδή των Ηνωμένων Πολιτειών (Καλούρη & Φιλίος, 2005), ιδρύονται εργαστήρια (το 1979) που στοχεύουν στον επαγγελματικό προσανατολισμό και την ψυχολογική στήριξη των σπουδαστών της. Δημιουργείται το Τμήμα Οδηγητικής και Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού το οποίο ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολής, προσωπικές επιλογές και νοοτροπίες της εκάστοτε Διοίκησης, οικονομικούς και άλλους παράγοντες, λειτουργεί ή αναστέλλεται και το οποίο απευθύνεται στο σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας με στόχο να προσφέρει «τα

απαραίτητα εφόδια και τις εμπειρίες που θα επιτρέψουν την ολοκλήρωση στον ατομικό, διαπροσωπικό, οικογενειακό, εκπαιδευτικό και επαγγελματικό τομέα» (Δημητρόπουλος & Καλούρη, 2002).

Σε επίπεδο προσώπων στο χώρο της εφαρμογής της Συμβουλευτικής και του Προσανατολισμού καταγράφουμε, τον Πέτρο Δέρα, σκαπανέα της εφαρμογής του Θεσμού στη Σχολή και τους συνεχιστές του, Αρίσταρχο Ζευκίλη, Μιχάλη Χιώτη και Στάθη Δημητρόπουλο, ο οποίος στα μισά της δεκαετίας του 80 θα πρωτοστατήσει για την ίδρυση της Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., για να φτάσουμε στις μέρες μας στη συγγραφέα του παρόντος.

Με δεδομένη την έλλειψη επαρκούς ειδικευμένου δυναμικού για την

εφαρμογή του Θεσμού στους διάφορους χώρους που αυτός θεραπεύεται, δημιουργείται το 1998 τμήμα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (τμήμα ΣΥ.Π.) στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. με πρώτο προϊστάμενο τον εμπνευστή του, τον κ. Δημητρώπουλο, το πρόσωπο δηλαδή που αποτελεί τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π..

Στο τμήμα ΣΥ.Π. αρχικά γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που τεκμηριώνουν τουλάχιστον 1 έτους ψυχοπαιδαγωγική κατάρτιση, ενώ το πρόγραμμα του Τμήματος δεν έχει να ζηλέψει σε τίποτα από αντίστοιχα προγράμματα μεταπτυχιακού, στην ουσία και στον τύπο, επιπέδου.

Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών διαρθρώνεται σε τρεις κύριους άξονες: στην παρακολούθηση θεωρητικών, εργαστηριακών και βιωματικών μαθημάτων, στην εξωτερική πρακτική άσκηση διάρκειας 300 ωρών και στη συγγραφή πτυχιακής εργασίας σε πρωτότυπα επιμέρους θέματα του Θεσμού. (πίνακας 2)

Αν όμως το 2002 η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. έχει ήδη ουσιαστικό έργο στο χώρο, το οποίο από όλη την εκπαιδευτική και επιστημονική κοινότητα έχει αναγνωριστεί, η ανωτατοποίηση της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και η μετονομασία της σε Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. φέρνουν διαφοροποίηση και στον τομέα του τμήματος ΣΥ.Π. το οποίο πλέον μετατρέπεται σε Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό (Π.Ε.ΣΥ.Π.), προσφέροντας στους απόφοιτους του όχι πλέον Πτυχίο, αλλά απλά Πιστοποιητικό Ειδίκευσης.

Αν αληθεύει η επισήμανση του Tanguy ότι τα χαρακτηριστικά και τα κί-

νητρα των σπουδαστών ενός προγράμματος προσδιορίζουν αντίστοιχα και την επιτυχία ή αποτυχία του (Tanguy, 1986) το Π.Ε.ΣΥ.Π. της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. μέσα από την αξιολόγηση από τους ίδιους τους φοιτητές και απόφοιτους του (Καλούρη κ.ά, 2006) προωθεί την προσωπική ανάπτυξη, καλλιεργεί την αυτοπεποίθηση των εκπαιδευομένων και συντελεί στη σωστή λήψη απόφασης για προσωπικά και επαγγελματικά ζητήματα. Το Πρόγραμμα δηλαδή παρόλο που δεν αναφέρεται ξεκάθαρα τους σκοπούς του στοχεύει στην «ενηλικιότητα» των εκπαιδευομένων (Rogers, 1998).

Στη βάση του ολοένα και πιο σημαντικού ρόλου που καλείται να διαδραματίσει ο εκπαιδευτικός του σήμερα, το Π.Ε.ΣΥ.Π. «ανοίγεται» στους απόφοιτους όλων των καθηγητικών σχολών προσφέροντας παράλληλα ιδιαίτερο ποσοστό εισαγωγής στους απόφοιτους των Τεχνολογικών Τμημάτων της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. (και της ΑΣΕΤΕΜ/ΣΕΛΕΤΕ), των τμημάτων δηλαδή που κατεξοχήν θα αποτελέσουν τον ουσιαστικό κορμό της Τ.Ε.Ε. τεκμηριώνοντας τον συμβουλευτικό χαρακτήρα που καλείται ο σημερινός δάσκαλος να παίξει την εποχή της παγκοσμιοποίησης. (Καλούρη, Φιλιός, κ.ά, 2005)

Αν όμως στο ξεκίνημα της πορείας του τα μαθήματα στο Π.Ε.ΣΥ.Π. ήταν τριώρης διάρκειας, λόγω της γνωστής υποχρηματοδότησης της Σχολής, τα μαθήματα έγιναν δίωρα και η εφαρμογή του Προγράμματος χαρακτηρίζεται από συρρίκνωση, κατάργηση των τμημάτων Π.Ε.ΣΥ.Π. στα Παραρτήματα της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., μείωση του αριθμού των εισαγομένων στην Αθήνα, αύξηση του αριθμού των σπουδαστών κάθε τάξης, εικόνα που βέβαια δεν θα

Πίνακας 2: Τίτλοι Μαθημάτων / Ενοτήτων Μάθησης και Ώρες εβδομαδιαίως
(Μονάδες Σπουδών) Ανά Μάθημα και Συνολικά

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜ. Α ΩΡΕΣ	ΕΞΑΜ. Β' ΩΡΕΣ
1.	Εισαγωγή στη Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία Θεωρία της Συμβουλευτικής	2	
2.	Μεθοδολογία Εφαρμογής της Συμβουλευτικής	3	–
3.	Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας – Προσανατολισμός – Καθοδηγητική: Εισαγωγή στη Θεωρία και Πράξη	3	–
4.	Η Στατιστική στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό	2	–
5.	Η Επικοινωνία και Διαπροσωπικές Σχέσεις στην Εφαρμογή των Λειτουργιών Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού	2	–
6.	Το Περιβάλλον (Οικογενειακό, Εκπαιδευτικό και Κοινωνικό): Κοινωνιολογικές Βάσεις του Θεσμού ΣΥ.Π.	3	–
7.	Η Διαβίου Ανάπτυξη, Ωρίμανση και Συμπεριφορά του Ατόμου, Ανάγκες, Προβλήματα και Συμβουλευτική Παρέμβαση. Το Ψυχολογικό Υπόβαθρο του Θεσμού.	3	–
8.	Στοιχεία Επαγγελματικής Ψυχολογίας: Η Επαγγελματική Ανάπτυξη και Ωρίμανση του Ατόμου, και ο Ρόλος του Θεσμού ΣΥ.Π.	2	–
9.	Εαυτογνωσία – Εαυτοαντίληψη. Θεωρία και Πράξη.	2	–
10.	Οικονομία και Αγορά Εργασίας, Εθνική και Ευρωπαϊκή, στις Διαδικασίες του Προσανατολισμού. Το Οικονομικό Υπόβαθρο του Θεσμού ΣΥ.Π.	3	–
11.	Η Πληροφόρηση ως Λειτουργία του Προσανατολισμού: Οργάνωση, Υλοποίηση.	–	3
12.	Η Ελλάδα στο Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Θεσμός ΣΥ.Π. Εθνικά Συστήματα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.	–	2
13.	Στοιχεία Επαγγελματικής Αξιολόγησης και Ψυχομετρίας. Διαπίστωση Γενικών και Επαγγελματικών Χαρακτηριστικών του Ατόμου.	–	3
14.	Αποφάσεις, Λήψη Αποφάσεων. Θεωρία και Πράξη	–	2
15.	Εμπειρική Έρευνα για τους Σκοπούς του Θεσμού ΣΥ.Π.	–	2
16.	Οργάνωση, Διοίκηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων και Υπηρεσιών ΣΥ.Π. Συγκριτική Θεώρηση και Πρακτικές	–	3

Πίνακας 2: Τίτλοι Μαθημάτων / Ενοτήτων Μάθησης και Ώρες εβδομαδιαίως (Μονάδες Σπουδών) Ανά Μάθημα και Συνολικά

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜ. Α ΩΡΕΣ	ΕΞΑΜ. Β ΩΡΕΣ
17.	Συμβουλευτική και Καθοδηγητική/Προσανατολισμός Ατόμων / Ομάδων με Ειδικότερα Προβλήματα	–	2
18.	Η Νέα Τεχνολογία στην Εφαρμογή του Προσανατολισμού και της Συμβουλευτικής	–	3
19.	Βιωματική Πρακτική Άσκηση στη Συμβουλευτική, στην Προσωπική Ανάπτυξη, και στην Εαυτογνωσία-εαυτοαντίληψη	–	3
20.	Βιωματική Πρακτική Άσκηση στην Εφαρμογή των Λειτουργιών του Προσανατολισμού	–	2
	Σύνολα	25	25

λέγαμε ότι ανταποκρίνεται στο όραμα της δημιουργίας του και πολύ περισσότερο και στο όραμα των προσώπων που εμπλέκονται ως υπεύθυνοι, βιώνοντας καθημερινά την υποβάθμιση.

Η Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. και η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. σε μια Προσπάθεια Αποτίμησης

Αν η ανάπτυξη του θεσμού Συμβουλευτική-Προσανατολισμός στη χώρα μας οφείλει πάρα πολλά στην ενεργό δράση και προσπάθεια του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και των μελών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., η ίδια η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. - τολμάμε να πούμε- ότι οφείλει την ύπαρξη της στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., όταν το 1984 από αυτήν ο Στάθης Δημητρόπουλος, Δ/τής τότε της Παιδαγωγικής Τεχνικής Σχολής (ΠΑΤΕΣ/Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε) Θεσσαλονίκης ξεκινά την προσπάθεια για την ίδρυσή της, μαζί βέβαια με τους άλλους συντελεστές της προσπάθειας οι οποίοι τιμώνται σήμερα.

Αν όμως η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στα 20 χρόνια της πορείας της έχει να επιδείξει αξιόλογο και σημαντικό έργο, με την έκδοση της Επιθεώρησης Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, μοναδικό επιστημονικό περιοδικό στο χώρο, με τα συνέδρια και τις ημερίδες που έχει οργανώσει, με τις παρεμβάσεις των μελών της στους χώρους της εκπαίδευσης και της απασχόλησης, δυστυχώς η Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. παλιότερα και η Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. σήμερα, δεν έχει να επιδείξει παρά την προσπάθεια του εκπαιδευτικού της προσωπικού για υλοποίηση του οράματος της δημιουργίας ενός μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό. Και μέχρι τότε, την ικανοποίηση ότι πράγματι το επίπεδο κατάρτισης και εξειδίκευσης που προσφέρει στο πλαίσιο του Προγράμματος Ειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό είναι μεταπτυχιακού στην ουσία, και ας μην είναι στον τίτλο, επιπέδου.

Η ερώτηση που είχε διατυπωθεί

προκλητικά ως τίτλος συνεδρίου το 1996 υπό την αιγίδα της Unesco, «τι είναι αυτό που δεν γνωρίζουμε;» (Ardoino, Berger, 1997), όπου οι μετέχοντες ερευνητές και εκπαιδευτικοί προσπαθούσαν να διακρίνουν ανάμεσα στην άγνοια, το ψέμα, το όραμα, το λανθασμένο ή ακόμη το υπερφίαλο και το τεχνητό, βρίσκει πιθανά την έκφρασή της και στην περίπτωσή μας.

Γνωρίζουμε ότι στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. θεραπεύεται ο Θεσμός Συμβουλευτικής-Προσανατολισμός ήδη από το 1959.

Γνωρίζουμε ότι από τη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. Θεσσαλονίκης το 1984 ξεκινά η προσπάθεια για τη δημιουργία της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Γνωρίζουμε ότι υλοποιείται η προσπάθεια αυτή και σήμερα η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

αριθμεί σημαντικό αριθμό μελών, μεταξύ των οποίων το εκπαιδευτικό προσωπικό της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. και οι φοιτητές της κατέχουν σημαντική θέση.

Γνωρίζουμε και αξιολογούμε θετικά το έργο που έχει την εικοσαετία αυτή προσφέρει η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Γνωρίζουμε τα οράματα των εκπαιδευτικών και των σπουδαστών της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. για το μέλλον του Π.Ε.ΣΥ.Π.

Όμως, αγνοούμε τι είναι αυτό που εμποδίζει την ουσιαστική ανωτατοποίηση της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., την μετεξέλιξη σε μεταπτυχιακό του Προγράμματος Ειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό και τη θεσμική κατοχύρωση των αποφοίτων του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Ardoino, J. & Berger, G. (1997). Du discours et des faits scientifiques dans les dites sciences de l'éducation, *L'année de la recherche en sciences de l'éducation*, no 4, mai 1997, Paris: PUF.
- Mialaret, G. (1991). *Pédagogie générale*, Paris: PUF.
- Rogers, A. (1998). *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Tanguy, L. (1986). *Contenus de formation et savoir. Un exemple de renouvellement des problématiques*, Paris: ELA.
- Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. (2004). *Οι Σπουδές στην Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.*, Αθήνα.
- Δενδρινού-Αντωννάκη, Ν. (1971). *Ιστορική εξέλιξις της επαγγελματικής εκπαίδευσης*, Αθήνα.
- Δημητρώπουλος, Ε. & Καλούρη-Αντωνοπούλου Ο. (2002). Η Συμβουλευτική και ο Προσανατολισμός στη ΣΕΛΕΤΕ. Η Εκπαίδευση και η Πράξη: Εμπειρίες, παρούσα κατάσταση, προοπτικές, *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τ.62-63, σσ. 91-95, Οκτώβριος & Δεκέμβριος 2002, ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-Ελληνικά Γράμματα.
- Δημητρώπουλος, Ε., Καλούρη-Αντωνοπούλου, Ο. & Αθανασούλα-Ρέππα, Α. (2002). Οι Εκπαιδευτικοί και η Ανάγκη για τη Συμβουλευτική – Ψυχολογική τους Στήριξη: Τα Δεδομένα μιας Εμπειρικής Έρευνας, *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τ.66-67, ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-Ελληνικά Γράμματα.
- Δημητρώπουλος, Ε. & Καλούρη-Αντωνοπούλου Ο. (2003). *Παιδαγωγική Ψυχολογία, Από τη Θεωρία της Μάθησης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*, Αθήνα: εκδ. ΕΛΛΗ.
- Καλούρη-Αντωνοπούλου, Ο. (1992). Η Συμβουλευτική στην εκπαίδευση, *Κοινωνική Εργασία, Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών*, τ. 27, σσ.208-215, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 1992 & *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τ.τ. 24-25, σσ. 41-49, Μάρτιος & Ιούνιος 1993, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη

- Καλούρη, Ο., Αθανασούλα, Α. & Φιλίος, Α. (2002). *Η ιστορική εξέλιξη της ΣΕΛΕΤΕ. Εκπαιδευτική Πολιτική και Παιδαγωγική Κατάρτιση*, Αθήνα: Ίων
- Kalouri, O., Antonopoulos, J. & Filios, A. (2005). "Lifelong Learning Programs in the School of Pedagogical and Technological Education (A.S.P.E.T.E.)", in ed.Terzis, N., *"Lifelong learning in the Balkans: A historical context and current trends"*, Balkan Society for Pedagogy and Education, ed.Kyriakidis Brothers s.a. (υπό έκδοση).
- Καλούρη, Ο., Φιλίος, Α., Λαγός, Δ. & Μόσιαλος, Σ. (2005). Η Συμβουλευτική Διάσταση του Ρόλου των Τεχνολόγων Εκπαιδευτικών στην Εποχή της Πολυπολιτισμικότητας, *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τ.74-75, σσ. 127- 136, Αθήνα, ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.- Ελληνικά Γράμματα
- Καλούρη, Ο. & Φιλίος, Α. (2005). "Οι επιστήμες της αγωγής στην Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή (ΠΑΤΕΣ) της ΣΕΛΕΤΕ", *Πρακτικά* (υπό έκδοση) Πανελληνίου Συνεδρίου Ινστιτούτου Παιδαγωγικών Ερευνών-Μελετών «Εκπαίδευση και κοινωνία στο σύγχρονο κόσμο-Παιδαγωγικά τμήματα: 20 χρόνια», Ρέθυμνο-Κρήτη
- Καλούρη, Ο., Λαγός, Δ. & Παμουκτσόγλου, Α. (2006). *Αξιολόγηση Προγράμματος Ειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό*, (υπό έκδοση)
- Φιλίος, Α. Καλούρη, Ο. & Βραχόπουλος, Μ. (2003). «Τάσεις και προοπτικές στην εκπαίδευση των τεχνολόγων παιδαγωγών». *2ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Σύνδεση Τριτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*. ΑΠΘ (πρακτικά υπό έκδοση)
- Πηγές:
- Νόμοι-Διατάγματα: 3971/1959, 4588/1966, 581/1970, 789/1970, ΦΕΚ 612/20-5-02, ΦΕΚ 1084 Β, Ν.309/76, Υ.Α. Γ2/3325/4-9-89, Υ.Α. Γ2/840/15-2-96, Υ.Α. Γ2/1047/22-2-96, Υ.Α., Ν. 2840/1998, ΦΕΚ 585/2002, ΚΑΥ σπουδαστών ΠΕΣΥΠ.

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

**ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ
ΣΤΗ Β' ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

*Γαβριήλ Αρχάγγελος**

**ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ
(1985-2005)**

Το Νοέμβριο του 1985 μια ομάδα Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Ψυχολόγων και Εκπαιδευτικών ίδρυσε στην Αθήνα την Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.). Βασικός σκοπός αυτής της Εταιρείας ήταν η προώθηση του θεσμού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Συμβουλευτικής στη χώρα μας. Από τότε η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ανέπτυξε πολλές δραστηριότητες σε όλη την Ελλάδα (οργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, έκδοση μιας σημαντικής Επιστημονικής Επιθεώρησης κ.ά.). Το Νοέμβριο του 2005 η Εταιρεία συμπλήρωσε είκοσι χρόνια συνεχούς λειτουργίας και σε τούτο το κείμενο κάνουμε μια αρκετά λεπτομερή παρουσίαση των πιο αξιόλογων δραστηριοτήτων που πραγματοποίησε η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. σε όλο αυτό το διάστημα από την ίδρυσή της.

*Gavriil Archangelos**

**ASSOCIATION HELLENIQUE DU CONSEIL ET DE L'
ORIENTATION: SON ITINÉRAIRE PENDANT VINGT ANS (1985-2005)**

En Novembre 1985 un groupe de conseillers professionnels, de psychologues et d' éducateurs a formé à Athènes l' Association Hellénique du Conseil et de l' Orientation. Le but principal de cette Association était la promotion de l' Orientation et du Conseil en Grèce. Depuis lors plusieurs activités ont été développées par la Société dans toute la Grèce (organisation des congrès, des séminaires, l' édition d' une importante revue scientifique etc.). En Novembre 2005 la Société a accompli sa vingtième année de fonctionnement et à cette occasion nous présentons dans cet article une exposition assez détaillée des activités les plus considérables effectuées par la Société depuis sa fondation.

* Ο Γ.Α. είναι τ. Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας και Γραμματέας της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. *Επικοινωνία:* Πόντου 52, Αθήνα 11527, τηλ. 2107779122.

1. Πρόλογος

Δεν είναι καθόλου μικρό κατόρθωμα το να έχει συμπληρώσει η Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού τη δεύτερη δεκαετία της λειτουργίας της, διατηρώντας μάλιστα τον ίδιο δυναμισμό και την ίδια δημιουργικότητα που είχε την εποχή που ξεκινούσε την πορεία της μέσα στο χρόνο. Επειδή όμως περνά τόσο γρήγορα ο καιρός και η μνήμη, καθώς είναι φυσικό, ξεθωριάζει, καλό θα ήταν με την ευκαιρία αυτής της επετείου να φέρουμε ξανά στο μυαλό μας κάποια σημαντικά γεγονότα που δεν πρέπει να ξεχαστούν και να καταγράψουμε ορισμένα στοιχεία που δεν πρέπει να χαθούν, αν θέλουμε να ξέρουμε ποια είναι σήμερα η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., ποια η ταυτότητά της, ποιο το έως τώρα έργο της, ποιοι οι στόχοι και ποιες οι προοπτικές της.

Βέβαια λέγοντας όλα αυτά δε θέλουμε να πούμε πως ήρθε η στιγμή να γραφτεί η ιστορία της Εταιρείας, αφού πιστεύουμε ότι είναι ακόμη νωρίς για να μελετήσουμε αντικειμενικά την αιτιώδη σχέση και την αλληλουχία όλων εκείνων που συμβήκανε και που οδήγησαν την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στο σημείο που βρίσκεται σήμερα. Ότι θα παρουσιάσουμε πιο κάτω θα έχει περισσότερο το χαρακτήρα ενός χρονικού, δηλαδή θα είναι βασικά η χρονολογική αφήγηση των σημαντικότερων γεγονότων που αφορούν στην ίδρυση και λειτουργία της Εταιρείας από το 1985 έως τις μέρες μας. Τα γεγονότα αυτά ο υποφαινόμενος είχε τη μοναδική ευκαιρία να τα ζήσει και να τα παρακολουθήσει από πολύ κοντά με την ιδιότητα του γραμματέα της Εταιρείας, θέση που διατήρησε από το 1985 έως το 1994 και κατέχει ξανά από το 2000 έως σήμερα.

2. Η Συγκρότηση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. (1985-1986)

Από τα μέσα λοιπόν του 1984 στο μυαλό μερικών ανθρώπων που ασχολούνταν συστηματικά με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και τη Συμβουλευτική στην Ελλάδα είχε αρχίσει να ωριμάζει η ιδέα της ίδρυσης μιας επιστημονικής εταιρείας που θα οργάνωνε στη χώρα μας όλα τα στελέχη του θεσμού και θα βοηθούσε στην καθιέρωση, ανάπτυξη και διάδοσή του. Ως τα τέλη της δεκαετίας του 70 σ' αυτό το χώρο ενεργοποιούνταν ορισμένοι νέοι επιστήμονες που όλοι τους είχαν σπουδάσει στο εξωτερικό, αφού στην Ελλάδα τα Πανεπιστήμια δεν έμοιαζαν εκείνη την εποχή να ενδιαφέρονται γι' αυτό το επιστημονικό αντικείμενο. Ο αριθμός τους αρχικά ήταν μικρός και δε δικαιολογούσε την οργάνωσή τους σε σωματειακά πλαίσια. Όταν όμως πρώτος ο ΟΑΕΔ και στη συνέχεια το Υπουργείο Παιδείας ξεκίνησαν συστηματικές επιμορφώσεις στελεχών τους, τα πράγματα άρχισαν να αλλάζουν.

Ειδικά τα πεντάμηνα σεμινάρια που οργάνωσαν το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το ΤΕΙ Αθήνας και που λειτούργησαν από το Σεπτέμβριο του 1983 και μετά, δημιούργησαν έναν αρκετά μεγάλο αριθμό επιμορφωμένων εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης¹, οι οποίοι θα μπορούσαν να αποτελέσουν μαζί με τους συναδέλφους του ΟΑΕΔ τη βάση για τη δημιουργία ενός επιστημονικού σωματείου.

Τελικά την πρωτοβουλία για την ίδρυση της Εταιρείας ανέλαβε από τη Θεσσαλονίκη ο Διευθυντής της ΣΕΛΕΤΕ της συμπρωτεύουσας και διδάκτο-

ρας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού Ευστάθιος Δημητρόπουλος. Το Φεβρουάριο του 1985 έστειλε σε ένα σχετικά μικρό αριθμό αποδεκτών μια επιστολή-πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος². Η πρωτοβουλία του Ε.Δ. βρήκε αμέσως ενθουσιώδη ανταπόκριση και έτσι το Μάιο ακολουθεί νέα επιστολή του³, με την οποία αποστέλλεται το πλαίσιο για την κατάρτιση ενός σχεδίου Καταστατικού της Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.), όπως προτάθηκε να ονομαστεί το νέο σωματείο. Στις 12 Σεπτεμβρίου ο Ε.Δ έστειλε σε όσους δήλωσαν πως θέλουν να γίνουν ιδρυτικά μέλη της Εταιρείας το σχέδιο καταστατικού που επεξεργάστηκε ο ίδιος με βάση το σωματειακό δίκαιο και όλες τις προτάσεις που του υποβλήθηκαν⁴.

Την 1η Οκτωβρίου ο Ε. Δ. στέλνει νέα επιστολή και πρόσκληση⁵ στα υποψήφια ιδρυτικά μέλη για καταστατική συνέλευση. Ως ημερομηνία διεξαγωγής της οριζόταν το Σάββατο 2 Νοεμβρίου 1985 και ως τόπος συγκέντρωσης τα γραφεία της Νέας Παιδείας, στην οδό Σόλωνος 77 στην Αθήνα.

Πραγματικά, τη μέρα που προβλεπόταν στην πρόσκληση, στις 10.30 π.μ. συγκεντρώθηκαν 26 άτομα και ως ιδρυτικά μέλη υπέγραψαν τελικά το πρακτικό της Συνέλευσης 24.

Στην ιδρυτική συνέλευση, της οποίας Πρόεδρος ήταν ο Στέφανος Τζέπογλου, συζητήθηκαν ένα προς ένα τα άρθρα του σχεδίου του Καταστατικού, αποφασίστηκε τα 24 ιδρυτικά μέλη να πληρώσουν από 2000 δραχ. το καθένα για την αντιμετώπιση των πρώτων οικονομικών αναγκών της Εταιρείας⁶ και τέλος έγινε η εκλογή της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής (Π.Δ.Ε.)

που συγκροτήθηκε σε σώμα με την εξής σύνθεση: 1) Ε. Δημητρόπουλος, Πρόεδρος, 2) Νίκη Τζαβέλλα, Αντιπρόεδρος, 3) Αρχ. Γαβριήλ, Γραμματέας, 4) Χρυσούλα Κοσμίδου, Ταμίας και 5) Κατίνα Κανδυλάκη, Μέλος⁷.

Στις 16 Νοεμβρίου έγινε η 2η συνεδρίαση της Π.Δ.Ε., της οποίας τα μέλη ασχολήθηκαν με οργανωτικά θέματα και με τη δρομολόγηση των διαδικασιών για τη νομική κατοχύρωση της Εταιρείας.

Τέλη Νοεμβρίου-αρχές Δεκεμβρίου ο Πρόεδρος απηύθυνε επιστολές στους Συντονιστές ΣΕΠ της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και σε όλους που ασχολούνταν με τον Προσανατολισμό και τη Συμβουλευτική⁸. Τους ανακοίνωνε την ίδρυση της Εταιρείας, τους προσκαλούσε να γραφτούν μέλη της και να ενεργοποιηθούν για την εγγραφή νέων μελών. Η επιστολή αυτή είναι το πρώτο έγγραφο που βρίσκεται στο αρχείο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. σφραγισμένο με την επίσημη στρογγυλή σφραγίδα της Εταιρείας.

Στις 15 Φεβρουαρίου 1986 συνεδρίασε πάλι η Π.Δ.Ε. και έγραψε τα πρώτα 26 τακτικά μέλη και 1 έκτακτο. Βασική προϋπόθεση για την εγγραφή κάποιου ως τακτικού μέλους ήταν η κατοχή τίτλου φοίτησης τουλάχιστον του πεντάμηνου σεμιναρίου ΣΕΠ. Στη συνεδρίαση αυτή αποφασίστηκε η σύνταξη και τήρηση Μητρώου Τακτικών και Εκτάκτων Μελών και η προετοιμασία έκδοσης περιοδικού. Ανατέθηκε στον Πρόεδρο η σύνταξη οδηγιών προς τους μελλοντικούς αρθρογράφους⁹.

Στις 2 Απριλίου η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. έκανε την πρώτη επίσημη επιστημονική της εμφάνιση σε εκδήλωση με συνδιοργανώτριες τη ΣΕΛΕΤΕ και τη ΣΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης. Μίλησε ο Πρόε-

δρος της Εταιρείας με θέμα «Ο Εκπαιδευτικός (Νηπιαγωγός, Δάσκαλος, Καθηγητής) ως Λειτουργός Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού στο Σχολείο»¹⁰. Την εκδήλωση κάλυψε η τηλεδράση της ΕΡΤ 2. Μετά τρεις μέρες ο Πρόεδρος έδωσε στην τηλεδράση της ΕΡΤ 2 συνέντευξη που παρουσιάστηκε στο δελτίο ειδήσεων των 21.30 και με την οποία παρουσίασε την Εταιρεία στο ευρύτερο κοινό.

Τον Απρίλιο κυκλοφόρησαν σε μορφή επιστολής προς τα μέλη και τους φίλους της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. οι οδηγίες προς τους μελλοντικούς αρθρογράφους και συνεργάτες του περιοδικού που ετοιμαζόταν να εκδώσει η Εταιρεία¹¹.

Στις 14 Μαΐου στις 16.45 συνεδρίασαν τα μέλη της Π.Δ.Ε. σε αίθουσα του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας στην οδό Φιλελλήνων 9 στο Σύνταγμα. Εγκρίθηκε το σχέδιο ιδιωτικού συμφωνητικού με τις Εκδόσεις Καραμπερόπουλος ΑΕ για τη δωρεάν εκτύπωση του περιοδικού της Εταιρείας και ορίστηκε προσωρινή συντακτική επιτροπή¹². Στις 19.30 της ίδιας μέρας και στο ίδιο κτίριο ο Antony Watts, Διευθυντής του NICEC, προσκεκλημένος της Εταιρείας μίλησε στα μέλη της αλλά και σε ευρύτερο ακροατήριο με θέμα: «Η εφαρμογή του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Αγγλία και οι προοπτικές του θεσμού στην Ελλάδα»¹³.

Ο Πρόεδρος έστειλε στις 22 Μαΐου επιστολή στον Υπουργό Παιδείας Αντώνη Τρίτη πληροφορώντας τον για την ίδρυση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και ζητώντας του συνάντηση¹⁴.

Με Πράξη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αναγνωρίστηκε η Εταιρεία, εγκρίθηκε το καταστατικό

της και καταχωρίστηκε στο βιβλίο αναγνωρισμένων σωματείων. Στις 8 Ιουλίου δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Ημερησία η περίληψη της απόφασης.

Κατά την 8η συνεδρίαση της Π.Δ.Ε. που έγινε στις 13 Σεπτεμβρίου αποφασίστηκε η σύγκληση Γενικής Συνέλευσης στο τέλος Οκτωβρίου. Η σχετική πρόσκληση στα μέλη της Εταιρείας άρχισε να ταχυδρομείται μαζί με το πρώτο τεύχος του Δελτίου Επικοινωνίας¹⁵, το οποίο ήταν δακτυλογραφημένο και ανατυπώθηκε φωτοτυπικά, όπως και τα άλλα τέσσερα Δελτία που κυκλοφόρησαν το Χειμώνα, την Άνοιξη, το Καλοκαίρι και το Φθινόπωρο του 1987. Το τελευταίο Δελτίο που κυκλοφόρησε χαρακτηριζόταν έκτακτο και ήταν στην ουσία προαγγελία του Πανελλήνιου Συνεδρίου που οργάνωνε η Εταιρεία για τις 28 και 29 Νοεμβρίου.

Η τελευταία συνεδρίαση της Π.Δ.Ε. έγινε στις 24 Οκτωβρίου 1986, δυο ώρες πριν την προγραμματισμένη Γενική Συνέλευση των μελών της Εταιρείας στο κτίριο του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας στην οδό Φιλελλήνων 9. Γράφτηκαν 40 νέα Τακτικά και 3 Έκτακτα μέλη¹⁶, οπότε ο συνολικός αριθμός των μελών της Εταιρείας κατά τη λήξη της θητείας της Π.Δ.Ε. ήταν 24 Ιδρυτικά, 116 Τακτικά και 8 Έκτακτα.

Η Π.Δ.Ε. και η Προσωρινή Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού ολοκληρώνοντας το έργο τους είχαν στα χέρια τους τη μέρα της Γενικής Συνέλευσης το πρώτο τεύχος της Επιθεώρησης Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, του οποίου η κυκλοφορία χαιρετίστηκε με μεγάλο ενθουσιασμό από όλα τα μέλη.

Στη Γενική Συνέλευση πήραν μέρος 71 μέλη. Από τις αρχαιρεσίες που ακολούθησαν αναδείχθηκε το πρώτο

τακτικό Διοικητικό Συμβούλιο που συγκροτήθηκε σε σώμα με Πρόεδρο το Στάθη Δημητρόπουλο, Αντιπρόεδρο τη Νίκη Τζαβέλλα, Γραμματέα τον Αρχ. Γαβριήλ, Ταμία τη Χρυσούλα Κοσμίδου και Μέλος το Σπύρο Κρίβα¹⁷.

3. Α' Περίοδος Λειτουργίας της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. (1986-1994)

Έτσι ξεκινά η πρώτη περίοδο λειτουργίας της Εταιρείας, όπως θα χαρακτηρίζαμε το χρονικό διάστημα που περιλαμβάνεται μεταξύ των ετών 1986 και 1994, κατά το οποίο έχουμε τέσσερα Διοικητικά Συμβούλια, όλα με Πρόεδρο το Στάθη Δημητρόπουλο. Η αποχώρησή του από την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. το Δεκέμβριο του 1994 αποτελεί οπωσδήποτε το τέλος μιας ολόκληρης εποχής για την Εταιρεία.

Στη συνεδρίαση της 15ης Νοεμβρίου ου το νέο Δ.Σ. άρχισε να συζητά το θέμα της συγγραφής ενός Δεοντολογικού Κώδικα και ανατέθηκε στον Πρόεδρο η συγκρότηση Ομάδας που θα καταρτίσει το σχέδιό του¹⁸. Στην επόμενη συνεδρίαση αποφασίστηκε η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να γίνει μέλος της International Association of Educational and Vocational Guidance (IAEVG-AIOSP)¹⁹, η οποία τελικά αποδέχτηκε το σχετικό αίτημα προσκαλώντας ταυτόχρονα την Εταιρεία να πάρει μέρος στο συνέδριο που θα γινόταν στο Annecy της Γαλλίας το Σεπτέμβριο. Την είδηση της ίδρυσης της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. η IAEVG είχε αναγγείλει στο τεύχος 8 των News-Nouvelles-Nachrichten που αυτή εξέδιδε, μαζί με μια αναφορά στο Γιώργο Βάζο που στις 15 Ιουλίου 1986 είχε συμπληρωθεί ένας χρόνος από τον τόσο πρόωρο θάνατό του.

Στις 14 Φεβρουαρίου 1987 ο Πρόεδρος έστειλε στον Υπουργό Παιδείας Αντώνη Τρίτση το πρώτο τεύχος της Επιθεώρησης και επιστολή υπενθυμίζοντάς του ότι στις 22 Μαΐου 1986 του είχε στείλει άλλη επιστολή, στην οποία δεν πήρε καμιά απάντηση²⁰. Ο Υπουργός εκ νέου αδιαφόρησε.

Κατά τη συνεδρίαση της 28ης Μαρτίου το Δ.Σ. άρχισε την προετοιμασία του συνεδρίου του προσεχούς Νοεμβρίου. Συζητήθηκε αναλυτικά το σημαντικό πρόβλημα της χρηματοδότησης της εκδήλωσης²¹. Το θέμα του συνεδρίου προσδιορίστηκε στη συνεδρίαση της 11ης Ιουνίου ως εξής: «Συμβουλευτική-Προσανατολισμός. Ο ρόλος τους στην Εκπαίδευση, στην ατομική υγεία, στην απασχόληση, στην ανεργία»²². Στη συνεδρίαση της 14ης Ιουλίου ανακοινώθηκε ότι το συνέδριο θα χρηματοδοτηθεί με 300.000 δρχ. η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και την αίθουσα θα παραχωρήσει ο Δήμος Αθηναίων²³.

Στις 17 Ιουλίου έγινε έκτακτη συνεδρίαση του Δ.Σ., γιατί η Ταμίας της Εταιρείας Χρυσούλα Κοσμίδου παραιτήθηκε. Τη θέση της κατέλαβε ο Πάνος Σαμοΐλης²⁴.

Μέσα στο καλοκαίρι ο Στάθης Δημητρόπουλος μετακόμισε στην Αθήνα και έτσι η ταχυδρομική διεύθυνση της Εταιρείας από Τ.Θ. 18176, 54007 Θεσσαλονίκη έγινε Τ.Θ. 60077, 15301 Αγ. Παρασκευή.

Στη συνεδρίαση της 15ης Οκτωβρίου οριστικοποιήθηκε ο κατάλογος των πρώτων μελών-συνδέσμων της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στην επαρχία, ο οποίος και δημοσιεύτηκε στο τεύχος 4 της Επιθεώρησης²⁵. Δυστυχώς ο θεσμός αυτός δε λειτουργήσει ικανοποιητικά και σχετικά σύντομα ατόνησε.

Το Σάββατο 28 Νοεμβρίου στις 9 π.μ. ξεκίνησε το Α' Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων. Η επιτυχία του ήταν πολύ μεγάλη και τα πρακτικά του δημοσιεύτηκαν στο τεύχος 5-6 της Επιθεώρησης (Ιούνιος-Οκτώβριος 1988). Την Κυριακή 29 Νοεμβρίου έγινε η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας.

Με ένα σύντομο σημείωμά του στις 22-12-1987 «με εντολή του Υπουργού» ο Διευθυντής του Γραφείου του Παν. Κουτούφας ανακοίνωσε στον Πρόεδρο του Δ.Σ. ότι δόθηκε στον κο Υπουργό το τεύχος 2&3 της Επιθεώρησης μαζί με την ευχετήρια κάρτα. Ο κος Υπουργός «αντεύχεται υγεία και ευτυχισμένο και ειρηνικό το νέο έτος 1988»²⁶. Για συνάντηση όμως με το Δ.Σ. της Εταιρείας δε γίνεται κανένας λόγος.

Στις 18-1-1988 η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ζητά από τη Γεν. Γραμματεία Νέας Γενιάς συμπληρωματική επιχορήγηση 290.000 δρχ. για την κάλυψη των δαπανών έκδοσης των πρακτικών του συνεδρίου. Η αίτηση απορρίφθηκε. Η Εταιρεία ζήτησε ταυτόχρονα οικονομική ενίσχυση από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. στις 18-2-88 απηύθυνε επιστολή προς τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Προσανατολισμού του Υπουργείου Παιδείας της Κύπρου Δημήτριο Λεβέντη ζητώντας τη συμμετοχή της Κύπρου στην ημερίδα του Μαΐου²⁷. Αν και στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν υπήρξε άμεση ανταπόκριση εκ μέρους των Κυπρίων, όμως έγινε η πρώτη επίσημη επαφή που αργότερα θα καταλήξει σε στενή συνεργασία με αποτέλεσμα να συμμετέχουν σήμερα στην ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ως Τακτικά Μέλη πολλοί συνάδελφοι από τη Μεγαλόνησο.

Στις 7 Μαΐου 1988 η Εταιρεία οργάνωσε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων στην οδό Ακαδημίας ημερίδα με θέμα: «Προς ένα σύγχρονο σύστημα “Δυναμικού Εκπαιδευτικού-Επαγγελματικού Προσανατολισμού” στην Εκπαίδευση».

Με απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού Μελίνας Μερκούρη στις 16-9-1988²⁸ εγκρίθηκε η οικονομική ενίσχυση με 150.000 δρχ. του Β' Πανελληνίου Συνεδρίου, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 22 και 23 Οκτωβρίου 1988 στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων στη Σχολή Ευελπίδων. Το θέμα του συνεδρίου ήταν: «Ο Θεσμός “Συμβουλευτική-Προσανατολισμός” και η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και η Ανώτατη Εκπαίδευση των Στελεχών του Θεσμού». Μετά το πέρας του συνεδρίου πραγματοποιήθηκαν η Γενική Συνέλευση των μελών της Εταιρεία και αργαιρέσιες που ανέδειξαν το νέο Δ. Σ., το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα με την εξής σύνθεση: Πρόεδρος ο Στάθης Δημητρόπουλος, Αντιπρόεδρος η Κασσάνδρα Ζαννή, Γραμματέας ο Αρχ. Γαβριήλ, Ταμίας ο Παν. Σαμοΐλης και μέλος ο Γιώργος Τσατσάς²⁹.

Κατά τη 2η συνεδρίαση του νέου Δ.Σ. στις 18-11-1988 η συζήτηση περιστράφηκε κυρίως γύρω από τα εκδοτικά προβλήματα της Επιθεώρησης Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού. Η Καραμπερόπουλος ΑΕ αντιμετώπιζε οικονομικές δυσκολίες και δεν μπορούσε πλέον να συνεχίσει την έκδοση του περιοδικού της Εταιρείας. Πραγματικά, το τεύχος 5-6 (Ιούνιος-Οκτώβριος 1988) με τα Πρακτικά του Α' Πανελληνίου Συνεδρίου ήταν το τελευταίο που εκδόθηκε από τον Καραμπερόπουλο. Οι επόμενοι εκδότες της Επιθεώρησης θα ήταν η LIQUID LET-

TERS ΕΠΕ, οι Εκδόσεις Γρηγόρη και τα Ελληνικά Γράμματα.

Στην 3η συνεδρίαση του Δ.Σ. στις 16-1-1989 αποφασίστηκε το Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο να γίνει σε πόλη της επαρχίας και οι τοπικοί εκπρόσωποι -σύνδεσμοι της Εταιρείας καλούνταν να αρχίσουν να βολιδοσκοπούν τους φορείς της περιοχής τους, για να διαπιστώσουν αν υπάρχουν οι τεχνικοοικονομικές δυνατότητες και το σχετικό ενδιαφέρον. Δυστυχώς δεν υπήρξε αξιολογη ανταπόκριση.

Στην 5η συνεδρίαση αποφασίστηκε να προταθεί στη ΝΕΛΕ Ανατολικής Αττικής η υπογραφή συμφωνίας με σκοπό την οργάνωση προγραμμάτων Συμβουλευτικής, την κατάρτιση αναλυτικού προγράμματος λειτουργίας Ομάδων Συμβουλευτικής, την οργάνωση προγράμματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου της ΝΕΛΕ Αν. Αττικής και προγραμμάτων εκπαίδευσης/επιμόρφωσης των επιμορφωτών της³⁰. Η πρόταση δεν ευοδώθηκε.

Με την 6η συνεδρίαση του Δ.Σ. στις 26-9-89 ξεκίνησε η συστηματική προετοιμασία της ημερίδας που είχε προγραμματίσει η Εταιρεία για το τέλος της χρονιάς. Τη φορά αυτή η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. εξασφάλισε οικονομική ενίσχυση από το Υπουργείο Πολιτισμού (250.000 δρχ.), από τη Γ. Γραμματεία Νέας Γενιάς (200.000 δρχ.) και από τον ΟΑΕΔ.

Η Ημερίδα έγινε στις 2-12-1989 στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων (Ακαδημίας 50) με θέμα: «Ο Τρόπος Επιλογής Υποψηφίων για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και τα όρια του Εκπαιδευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού». Ο υπουργός Παιδείας Κώστας Σημίτης που είχε προσκληθεί απέστειλε χαιρετιστήριο τηλεγράφημα.

Στη 10η συνεδρίαση του Δ.Σ. αποφασίστηκε μεταξύ άλλων η αποστολή στον Υπουργό Παιδείας Βασίλη Κοντογιαννόπουλο επιστολής για το θέμα των Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων που σκόπευε τότε να οργανώσει το Υπουργείο.

Το Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. πραγματοποιήθηκε με συνδιοργανωτρία τη ΣΕΛΕΤΕ στις 24 και 25 Νοεμβρίου στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ), Ακαδημίας 7. Το θέμα του ήταν: «Εκπαίδευση-Αγορά Εργασίας-Απασχόληση και ο ρόλος του Επαγγελματικού Προσανατολισμού εν όψει της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς». Το Συνέδριο επιχορήγησαν το Υπουργείο Πολιτισμού, το Υπουργείο Παιδείας, η Γ.Γ. Νέας Γενιάς, το ΕΒΕΑ και η Εταιρεία GOODY'S. Η τελευταία χρηματοδότησε και την έκδοση των Πρακτικών που κυκλοφόρησαν το 1991 και για πρώτη φορά εκδόθηκαν αυτόνομα και όχι ως τεύχος της Επιθεώρησης. Το συνέδριο αυτό ήταν το καλύτερο από όσα είχε έως τότε οργανώσει η Εταιρεία. Υπήρχε μεγάλη συμμετοχή αξιολογών επιστημόνων και εκπροσώπηση της Κύπρου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παραβρέθηκαν μεταξύ άλλων ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΣΕΛΕΤΕ, ο Αντιπρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ο Αντιπρόεδρος του ΙΤΕ και εκπρόσωπος της Αναπληρωτριάς Υπουργού Πολιτισμού, που μετέφερε χαιρετισμό της.

Μετά τη λήξη του συνεδρίου πραγματοποιήθηκε η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας και ακολούθησαν αρχαιρεσίες, από τις οποίες αναδείχθηκε το νέο Δ.Σ. της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.³¹ με Πρόεδρο το Στάθη Δημητρόπουλο, Αντιπρόεδ-

δρο την Κασ. Ζαννή, Γραμματέα τον Αρχ. Γαβριήλ, Ταμία τον Παν. Σαμοΐλη και Μέλος τη Μαντώ Μήλιου³².

Η 3η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1991. Η Εταιρεία αποφάσισε να επεξεργαστεί και να υποβάλει στο Υπουργείο Παιδείας πρόταση πάνω στο θέμα της σχεδιαζόμενης νέας οργάνωσης του θεσμού Συμβουλευτική-Προσανατολισμός προκειμένου να ενσωματωθεί στο υπό επεξεργασία νομοσχέδιο για την Εκπαίδευση. Συζητήθηκε η προοπτική διοργάνωσης διεθνούς συνεδρίου το Φθινόπωρο του 1992 και ανταλλάχθηκαν απόψεις για τα πρόσωπα των ξένων επιστημόνων που θα προσκαλούνταν να συμμετάσχουν και για το τι θα στοίχιζε η συμμετοχή τους. Αποφασίστηκε τέλος η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να πάρει μέρος στις δραστηριότητες και στα projects που θα αναλάβει η EURO-ORIENTATION.

Στην 4η συνεδρίαση του Δ.Σ. (8 Μαρτίου) συζητήθηκαν θέματα του Διεθνούς Συνεδρίου και της έκδοσης του γλωσσάριου που φτιάχτηκε με πρωτοβουλία της Εταιρείας από μέλη της. Τελικά η δουλειά αυτή τελειοποιήθηκε από τους Ε. Δημητρόπουλο, Β. Βρετάκου και Α. Ράπτη και κυκλοφόρησε ως: *Λεξικό Όρων Συμβουλευτικής, Προσανατολισμού και Επαγγελματικής Ψυχολογίας (Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά)*, Αθήνα, Εκδόσεις Γρηγόρη, 1998.

Το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων στη Σχολή Ευελπίδων η Εταιρεία πραγματοποίησε ημερίδα με θέμα «Ο Θεσμός Συμβουλευτική-Προσανατολισμός σήμερα στη χώρα μας υπό το πρίσμα της εμπειρικής έρευνας». Στη συνέχεια έγινε η ετήσια Γενική Συνέλευση.

Το Σάββατο 23 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων επιστημονική ημερίδα με συνδιοργανωτές την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και το Σύλλογο Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας. Θέμα της: «Συμβουλευτική: Έννοια – Σκοπός – Ειδικές Εφαρμογές».

Το Α' Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας με συνδιοργανωτή τον ΟΑΕΔ πραγματοποιήθηκε στις 13, 14 και 15 Νοεμβρίου 1992 στο κτίριο του ΕΒΕΑ (Ακαδημίας 7) υπό την αιγίδα των Υπουργείων Παιδείας, Εργασίας, Πολιτισμού και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Το θέμα του ήταν: «Ευρώπη 2000, Τάσεις και Προοπτικές στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό». Η για τα μέτρα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. πλούσια χρηματοδότηση του συνεδρίου επέτρεψε την υποδειγματική διεξαγωγή του. Αυτό σε μεγάλο βαθμό οφειλόταν στην παλιά Αντιπρόεδρο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Νίκη Τζαβέλλα, η οποία ως Πρόεδρος πλέον του ΟΑΕΔ βοήθησε με κάθε τρόπο να πετύχει το συνέδριο. Η συμμετοχή των ξένων επιστημόνων ήταν μεγάλη. Πήραν μέρος οι: A.G. Watts, Διευθυντής του NICEC, Kurt A. Heller, Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μονάχου, Robert Solazzi, Πρόεδρος του Συλλόγου «Trouver/ Créer», Nikki Sims, Deputy Headmaster στο HENRY MELLISH SCHOOL, Martin Hening, Διευθυντής των GEM Associates, Bill Law, συνεργάτης του NICEC, M. Huteau, Διευθυντής του INETOP, Jean-Marie Burnet, Πρόεδρος της FEDORA, Thees Van Hagen, Καθηγητής στο Liemers College, G. Marnette, Πρόεδρος της EURO-ORIENTATION, J. Verbeek από το Βέλγιο, M. Lassalle και X. Romeo από την Ισπανία, P. Crowley από την Ιρλανδία,

Ε. Pinto από την Πορτογαλία και J. Sadler από την Αγγλία. Υπήρχε επίσης εκπροσώπηση και της Κύπρου με το Δημ. Λεβέντη, Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Καθοδήγησης και Επαγγελματικού Προσανατολισμού του Υπουργείου Παιδείας της Κύπρου. Αλλά και οι Έλληνες ομιλητές ήταν πολυάριθμοι και έκαναν αξιολογες ανακοινώσεις. Το Διεθνές Συνέδριο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ήταν ίσως η κορυφαία στιγμή της Εταιρείας. Τα Πρακτικά του δημοσιεύτηκαν το 1993 σε έναν τόμο 328 σελίδων.

Η Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 13-11-1992 και από τις αρχαιρεσίες που επακολούθησαν αναδείχθηκε το νέο Δ. Σ. της Εταιρείας³³ με την εξής σύνθεση: Στάθης Δημητρώπουλος Πρόεδρος, Μιχάλης Κασσωτάκης Αντιπρόεδρος, Αρχ. Γαβριήλ Γραμματέας, Παν. Σαμοΐλης Ταμίας και Μαντώ Μήλιου Μέλος³⁴.

Η 2η συνεδρίαση του νέου Δ.Σ. έγινε στις 18 Δεκεμβρίου 1992. Μεταξύ άλλων συζητήθηκε το θέμα του προσδιορισμού των προσόντων του λειτούργου Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού.

Στις 10 Φεβρουαρίου 1993 έγινε η 3η συνεδρίαση του Δ.Σ. και συζητήθηκαν οι αλλαγές που ετοιμάζεται να επιφέρει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στον τρόπο εφαρμογής του ΣΕΠ στο Σχολείο. Αποφασίστηκε να σταλούν επιστολές στον Υπουργό Παιδείας και στο Π.Ι. και να ζητηθεί να ληφθούν υπόψη οι απόψεις της Εταιρείας. Στις 25 Φεβρουαρίου στάλθηκαν αντίστοιχα δυο επιστολές και στις 17 Μαρτίου ο Πρόεδρος του Π.Ι. Γεώργιος Μπαμπινιώτης απάντησε ότι ο τομέας ΣΕΠ του Π.Ι. θα επιδιώξει κάθε δυνατή συνεργασία με την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.³⁵

Η 7η Επιστημονική Ημερίδα πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 1993 στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων με θέμα: «Ο Λειτουργός Συμβουλευτικής – Προσανατολισμού στην Ελλάδα». Τα πρακτικά της δημοσιεύτηκαν στο τεύχος 30-31 (Οκτώβριος – Δεκέμβριος 1994).

Η 8η συνεδρίαση του Δ.Σ. έγινε στις 2 Φεβρουαρίου 1994. Συζητήθηκε το θέμα της δραστηριοποίησης της Εταιρείας στον τομέα της επιμόρφωσης στελεχών. Συμφωνήθηκε η καθιέρωση βραβείου ΣΕΠ σε μαθητές για εργασία που θα γράφανε στο Σχολείο σχετικά με το θεσμό, κάτι που όμως τελικά δεν πραγματοποιήθηκε. Αποφασίστηκε για μια ακόμη φορά να ζητηθεί συνάντηση με τον Υπουργό, τον Υφυπουργό και το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας. Αποφασίστηκε επίσης να γίνει προσπάθεια να οργανωθούν παραρτήματα της Εταιρείας στην επαρχία.

Στις 7-2-1994 στάλθηκε με Fax στον Πρόεδρο του Π.Ι. Μιχάλη Κασσωτάκη πρόταση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. για την επιμόρφωση στελεχών του ΣΕΠ.

Στη 10η συνεδρίαση του Δ.Σ. (1-11-1994) αποφασίστηκε η διοργάνωση εκδήλωσης προς τιμήν 6 πρωτοπόρων του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα: Των Πέτρου Δέρα και Γιώργου Βάζου που δε ζούσαν πια και των Κορνηλίας Καλογήρου, Μαρίας Χουρδάκη, Νίκης Δενδρινού-Αντωννάκη και Αθαν. Παπακωνσταντίνου.

Το Σάββατο 3 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο Ξενοδοχείο ΕΣΠΕΡΙΑ η 8η Επιστημονική Ημερίδα της Εταιρείας σε συνεργασία με την ΟΛΜΕ. Το θέμα της ήταν: «Συμβουλευτική και Σχολικός Επαγγελματικός Προσανα-

τολισμός στη Χώρα μας. Εμπειρίες, Προβλήματα, Προοπτικές». Τους συνένδρους προσφώνησαν ο Πρόεδρος της ΟΛΜΕ Γιάννης Κατρίνης και της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Στάθης Δημητρόπουλος. Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Πρόεδρος του Π.Ι. Μιχάλης Κασσωτάκης, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας Θ. Τσουροπλής και ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΣΕΛΕΤΕ Γ. Πατερόκης.

Η Γενική Συνέλευση που ακολούθησε την Ημερίδα απετέλεσε την αφηγηρία σημαντικών εξελίξεων στην Εταιρεία. Ο Στάθης Δημητρόπουλος μετά τον απολογισμό της απερχόμενης Διοίκησης ανακοίνωσε την απόφασή του να μη θέσει ξανά υποψηφιότητα για το Δ.Σ. Η απόφασή του αυτή δημιούργησε έκπληξη σε όλα τα παρευρισκόμενα μέλη που μάταια προσπάθησαν να τον μεταπείσουν. Η αποχώρηση του επί εννιά χρόνια Προέδρου της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. οδήγησε και τον για ισάριθμα χρόνια Γραμματέα της Εταιρείας Αρχ. Γαβριήλ στην απόφαση να μη βάλει και αυτός υποψηφιότητα. Αλλά και ο Αντιπρόεδρος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Μιχάλης Κασσωτάκης, λόγω του μεγάλου φόρτου καθηκόντων που του δημιουργούσε η θέση του ως Προέδρου του Π.Ι., δεν έθεσε υποψηφιότητα. Στις αρχαιρεσίες πήραν μέρος 9 υποψήφιοι, ορισμένοι από τους οποίους ήταν τελείως νέα πρόσωπα³⁶.

4. Β' Περίοδος Λειτουργίας της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. (Δεκέμβριος 1994-Δεκέμβριος 2005)

Έτσι ξεκινά η Β' Περίοδος Λειτουργίας της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.. Η 1η συνεδρίαση του νέου Δ.Σ. πραγματοποιήθηκε στις

9 Δεκεμβρίου 1994. Οι εκλεγέντες συγκροτήθηκαν σε σώμα με Πρόεδρο τον Παν. Σαμοΐλη, Αντιπρόεδρο τη Χρυσούλα Κοσμίδου, Γραμματέα την Κατίνα Κανδυλάκη, Ταμία τη Μαντώ Μήλιου και Μέλος το Θεμ. Μίχο³⁷. Η 2η συνεδρίαση του Δ.Σ. έγινε στις 25 Ιανουαρίου 1995. Αποφασίστηκε η εκκαθάριση του Μητρώου Μελών της Εταιρείας και η διαγραφή όλων εκείνων που οφείλουν περισσότερες από 4 ετήσιες συνδρομές. Σε εκτέλεση αυτής της απόφασης διαγράφηκαν 115 μέλη. Αποφασίστηκε επίσης: Ο εκσυγχρονισμός των λειτουργικών-υπηρεσιακών εντύπων της Εταιρείας, η πραγματοποίηση διεθνούς συνεδρίου στις 24-26 Νοεμβρίου και η μελέτη των δυνατοτήτων που προσφέρει το πρόγραμμα Leonardo.

Κατά την 3η συνεδρίαση του Δ.Σ. (17-3-1995) διαβάστηκε η επιστολή παραίτησης του Θεμ. Μίχου. Τη θέση του κατέλαβε ο πρώτος επιλαχών Ιωάννης Μαρμαρινός.

Η 4η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στις 17 Απριλίου. Συζητήθηκαν οργανωτικά θέματα του Διεθνούς Συνεδρίου. Ανακοινώθηκε επίσης η πρόταση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΙΕΚΕΠ) για συνεργασία στο πρόγραμμα «Ίσες ευκαιρίες για άνεργες νέες – ECO-ORIENTATION». Η πρόταση έγινε δεκτή.

Στις 3 Ιουνίου 1995 η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. απέστειλε στον Υπουργό Παιδείας επιστολή διαμαρτυρίας για την απομάκρυνση του Μιχάλη Κασσωτάκη από την προεδρία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Μέσα στο καλοκαίρι του 1995 η τότε Γραμματέας της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Κατίνα Κανδυλάκη ξεκίνησε τη μηχανογρά-

φηση του αρχείου της Εταιρείας, την οποία συνέχισε ο Κώστας Σάλλας και ολοκλήρωσε ο Αρχ. Γαβριήλ.

Η 9η συνεδρίαση έγινε στις 25-10-1995, κατά την οποία διαπιστώθηκε κάποια πρόοδος στα οργανωτικά-οικονομικά του συνεδρίου. Το ίδιο συνέβηκε και στη 10η συνεδρίαση (10-11-1995). Για την είσπραξη των διαφορών επιχορηγήσεων και τη δικαιολόγησή τους με παραστατικά η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. απέκτησε ΑΦΜ.

Στις 26 και 27 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε το 2ο Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας στην αίθουσα Ερμής του ΕΒΕΑ και στη ΧΕΝ Αθηνών. Κατά την έναρξη του συνεδρίου ο Πρόεδρος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Π. Σαμοίλης προσφώνησε τους συνέδρους και στη συνέχεια διαβάστηκε σύντομο μήνυμα του Υπουργού Παιδείας Γ. Παπανδρέου. Ο αρχηγός της Πολιτικής Ανοιξης Αντώνης Σαμαράς, ο εκπρόσωπος του Συνασπισμού Βανδώρος και ο αντιπρόεδρος του Π.Ι. Σταμάτης Παλαιολογασάς απηύθυναν χαιρετισμούς. Οι ξένοι ομιλητές ήταν οι: Χρυσούλα Κυπριανού – Worrall, Senior Lecturer του Hertfordshire University, Heiko Steffens, Καθηγητής του Τεχνικού Πανεπιστημίου του Βερολίνου, Iain Strath, Διευθυντής του Τμήματος Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στο Sheffield College και Jean –Luc Mure, Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Trouver-Créer.

Πολύ σημαντική ήταν η Δ' Συνεδρία, το απόγευμα του Σαββάτου. Στη διάρκειά της η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. υλοποιώντας την απόφαση της 10ης συνεδρίασης (1-11-1994) του προηγούμενου Δ.Σ., η οποία ανακοινώθηκε και στη Γενική Συνέλευση της 3-12-1994, τίμησε 6 πρωτοπόρους του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Συμ-

βουλευτικής στην Ελλάδα. Τιμήθηκε έτσι ο Γιώργος Βάζος (1939-1985) και το τιμητικό του δίπλωμα παρέλαβε η Γερμανίδα σύζυγός του Ειρήνη, η οποία και προσφώνησε τους συνέδρους ευχαριστώντας την Εταιρεία. Το τιμητικό δίπλωμα του Πέτρου Δέρα (1928-1988) παρέλαβε η γυναίκα του. Η Καλινίκη Δενδρινού-Αντωνναάκη (γεννήθηκε το 1908) λόγω προβλημάτων υγείας δεν μπόρεσε να παραστεί στην εκδήλωση και έστειλε ευχαριστήρια επιστολή. Η Κορνηλία Καλογήρου (γεννήθηκε το 1918) προσφώνησε η ίδια τους συνέδρους, όπως και η Μαρία Χουρδάκη (γεννήθηκε το 1920). Το τιμητικό δίπλωμα του Αθανασίου Παπακωνσταντίνου (γεννήθηκε το 1909) παρέλαβε για λογαριασμό του η κόρη του Αναστασία. Λίγες μέρες αργότερα ο Αθ. Παπακωνσταντίνου άφηνε την τελευταία του πνοή.

Κατά τη συνεδρίαση της 26-1-1996³⁸, διαβάστηκε επιστολή της European Association for Counselling (P.O. Box 82, Rugby, Warwickshire, CV21 2AD, UK), η οποία αυτοπαρουσιαζόταν και εμφανιζόταν να έχει ιδρυθεί από το 1993. Δινόταν μάλιστα η πληροφορία ότι υπάρχει και ελληνικό παράρτημα με την εξής σύσταση: Greek Association for Counselling, PO Box 14119, Athens 115010, Mrs A. Houyas, τηλ. 6443303. Αντίστοιχες associations εμφανίζονταν να υπάρχουν και στην Ιταλία και την Ολλανδία. Έγινε συζήτηση για την πιθανή σημασία της άγνωστης έως εκείνη τη στιγμή οργάνωσης. Τέθηκε επίσης ξανά το θέμα του κώδικα δεοντολογίας.

Η συζήτηση για την European Association for Counselling συνεχίστηκε και στη 13η συνεδρίαση του Δ.Σ. (3-5-96) και υπήρξε προβληματισμός αν θα πρέπει να πάρει μέρος η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

στην ετήσια συνδιάσκεψη της Οργάνωσης που προαναγγελλόταν ότι θα γινόταν για το 1996 στην Ελλάδα το Σεπτέμβριο. Τελικά αποφασίστηκε να συμμετάσχουν δυο μέλη του Δ.Σ. αλλά παράλληλα να γίνει προσπάθεια να κατοχυρωθεί η θέση της Εταιρείας ως του βασικού επιστημονικού φορέα του Θεσμού της Συμβουλευτικής στη χώρα μας.

Το Σάββατο 7 Δεκεμβρίου 1996 πραγματοποιήθηκε στο κτίριο του ΕΒΕΑ η ημερίδα της Εταιρείας με θέμα: «Συμβουλευτική-Προσανατολισμός: η Συμβολή τους στην Ανάπτυξη και Προετοιμασία του Ατόμου για τη διαρκώς μεταβαλλόμενη Αγορά Εργασίας». Στις αρχαιρεσίες που διεξαχθήκανε μετά τη Γενική Συνέλευση εκλέχτηκε το νέο Δ.Σ. της Εταιρείας που συγκροτήθηκε σε σώμα με την εξής σύνθεση: Παν. Σαμοΐλης Πρόεδρος, Σπ. Κρίβας Αντιπρόεδρος, Κασσ. Ζαννή Γραμματέας, Τέτα Δρούλια Ταμίας και Χρυσ. Κοσμίδου Μέλος³⁹.

Κατά την 3η συνεδρίαση (5-3-97) συζητήθηκε πρόταση της Γραμματέα της Εταιρείας για συνεργασία ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και ΙΕΚΕΠ στο πλαίσιο του προγράμματος Leonardo Da Vinci.

Στα τέλη Νοεμβρίου του 1997 ο Πρόεδρος Π. Σαμοΐλης πήγε στην Κύπρο επίσημα προσκεκλημένος των συναδέλφων της μεγαλονήσου και πήρε μέρος σε επιστημονικές εκδηλώσεις. Αποτέλεσμα της εκεί επίσκεψής του ήταν η εγγραφή 37 νέων τακτικών μελών, όλων με μεταπτυχιακές σπουδές στη Συμβουλευτική και στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.

Το Σάββατο 13 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο Αρσάκειο Λύκειο Πάτρας η πρώτη εκτός Αθηνών ημερίδα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.. Συνδιοργανωτής ήταν το Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και

Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚΕΠ) και το θέμα ήταν: «Ισότητα Ευκαιριών: Πρόκληση για τη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό σε Ευρωπαϊκό επίπεδο».

Η 12η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στις 14-7-1998 και ο πρόεδρος ενημέρωσε τα μέλη για τη συμμετοχή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στο πρόγραμμα Leonardo, όπου θα συνέπραττε με το ΙΕΚΕΠ στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών ενότητων εκπαίδευσης εκπαιδευτών σε θέματα ίσων ευκαιριών.

Το Σάββατο 5 και την Κυριακή 6 Δεκεμβρίου 1998 στο κτίριο του ΕΒΕΑ πραγματοποιήθηκε Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας με συνδιοργανωτή το Πρόγραμμα Diana-Leonardo Da Vinci. Θέμα του συνεδρίου: «Συμβουλευτική-Προσανατολισμός Συγκεκριμένων Ομάδων: Θεωρία και Πράξη». Στις αρχαιρεσίες που διεξαχθήκανε μετά τη Γενική Συνέλευση εκλέχτηκαν τα μέλη του νέου Δ.Σ. που συγκροτήθηκε σε σώμα με Πρόεδρο τον Παν. Σαμοΐλη, Αντιπρόεδρο το Μιχάλη Κασσωτάκη, Γραμματέα την Ειρήνη Μοράβα, Ταμία την Ιω. Κουμή και Μέλος την Κασσάνδρα Ζαννή⁴⁰.

Στις 7-6-1999 το Δ.Σ. απηύθυνε στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας Άγγελο Ζησιμόπουλο επιστολή ζητώντας τη θεσμοθέτηση της ειδικότητας του Συμβούλου στην Ελλάδα⁴¹.

Στις 20-10-99 ανακοινώθηκε η παραίτηση της Γραμματέα της Εταιρείας Ειρήνης Μοράβα, η οποία αναπληρώθηκε από την Τέτα Δρούλια⁴².

Στις 4 Δεκεμβρίου 1999 πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα τελετών του Πειραματικού Σχολείου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης η 2η εκτός Αθηνών επιστημονική ημερί-

δα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. με συνδιοργανωτή το Πρόγραμμα Leonardo Da Vinci. Το θέμα της ήταν: «Εφαρμογές της Συμβουλευτικής: Ο Ρόλος και η Εκπαίδευση του Συμβούλου». Μετά την Ημερίδα έγινε η Γεν. Συνέλευση της Εταιρείας.

Το Σάββατο 2 και την Κυριακή 3 Δεκεμβρίου 2000 πραγματοποιήθηκε το Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας στην αίθουσα του ΕΒΕΑ με θέμα: «Διαφορετικότητα και Ισότητα στον 21ο Αιώνα και ο Ρόλος της Συμβουλευτικής». Ακολούθησε η Γεν. Συνέλευση και αρχαιρεσίες. Κατά την 1η συνεδρίαση του νέου Δ.Σ. στις 8 Δεκεμβρίου 2000 έγινε η συγκρότησή του σε σώμα ως εξής: Πρόεδρος ο Παν. Σαμοΐλης, Αντιπρόεδρος ο Μ. Κασσωτάκης, Γραμματέας ο Αρχ. Γαβριήλ, Ταμίας η Ιω. Κούρτη και Μέλος ο Κ. Σάλτας. Ο Πρόεδρος ανακοίνωσε τις δεσμεύσεις που ανέλαβε το νέο Δ.Σ. έναντι της Γενικής Συνέλευσης. Οι δεσμεύσεις αυτές ήταν μεταξύ άλλων: α) Να γίνει συνάντηση με τον Υπουργό Παιδείας, β) Να προωθηθεί η θέση ότι ο ΣΕΠ θα πρέπει να εφαρμόζεται και στα ΤΕΕ, γ) Να εκδοθεί το Προεδρικό Διάταγμα, δ) Να δημιουργηθεί ιστοσελίδα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., ε) Να υπάρχει ενεργή και ισόρροπη συμμετοχή στην Εταιρεία από τα στελέχη όλων των φορέων που εφαρμόζουν Συμβουλευτική και Προσανατολισμό (π.χ. από τον ΟΑΕΔ), στ) Να γίνουν ομάδες εργασίας από τα μέλη της Εταιρείας, εφόσον τούτο χρειαστεί, ζ) Να απασχολούνται με το ΣΕΠ όλοι οι καταρτισμένοι στα σεμινάρια των 520 ωρών. Στις 15 Δεκεμβρίου η Εταιρεία με έγγραφό της στο ΥΠΕΠΘ πρότεινε τα εξής: α) Την κατάρτιση 800 καθηγητών στη Συμβουλευτική και τον Προ-

σανατολισμό, εκτός από αυτούς που ήδη έχουν επιμορφωθεί. β) Τη λειτουργία άλλων 800 ΓΡΑΣΕΠ και γ) Τη λειτουργία προγραμμάτων εργασιακής εμπειρίας μαθητών Λυκείου.

Στις 6 Φεβρουαρίου 2001 η Εταιρεία απέστειλε επιστολή στον Υπουργό Παιδείας Πέτρο Ευθυμίου ζητώντας συνάντηση του Δ.Σ. μαζί του. Δυστυχώς και πάλι δεν υπήρξε ανταπόκριση.

Η 3η συνεδρίαση του Δ.Σ. πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 2001. Ανακοινώθηκε ότι η ιστοσελίδα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. είναι έτοιμη και μπορεί κάποιος να την επισκέπτεται στο διαδίκτυο.

Την 1η Δεκεμβρίου 2001 έγινε η επιστημονική ημερίδα της Εταιρείας στο Αμφιθέατρο Ιωάννη Δρακόπουλου στο κεντρικό κτίριο του πανεπιστημίου. Το θέμα της ήταν: «Ο Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Πράξη: Νέες Διαστάσεις και Προκλήσεις».

Στις 27 Δεκεμβρίου 2001 η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. με έγγραφό της απευθύνθηκε στον Υπουργό Εργασίας Δ. Ρέππα και διαμαρτυρήθηκε, γιατί ο ΟΑΕΔ επρόκειτο να προσλάβει 372 Εργασιακούς Συμβούλους, για να στελεχώσει τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ) και αγνόησε τους επιστήμονες τους εξειδικευμένους στο αντικείμενο της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Στις 28 Δεκεμβρίου η Εταιρεία έστειλε επιστολή στον Υπουργό Παιδείας Πέτρο Ευθυμίου και ζητούσε μεταξύ άλλων: α) Αύξηση του αριθμού των ΓΡΑΣΕΠ, ώστε να μπορέσει να καλύπτει το καθένα τις ανάγκες δύο σχολικών μονάδων. β) Αύξηση του αριθμού των επιμορφωμένων λειτουργών Συμ-

βουλευτικής και Προσανατολισμού με τη συνέχιση των προγραμμάτων κατάρτισης-επιμόρφωσης των Καθηγητών. γ) Δημιουργία χωριστού κλάδου ΠΕ Καθηγητών-Συμβούλων ΣΕΠ που θα διορίζονται εξ αρχής με αυτή την ειδικότητα. δ) Καθιέρωση υψηλών τυπικών προσόντων για όλους ανεξαιρέτως τους υποψηφίους Υπευθύνους ΣΕΠ.

Κατά τη συνεδρίαση στις 13-6-2002⁴³ διαβάστηκε η απάντηση του Ειδικού Γραμματέα του ΥΠΕΠΘ Παπαϊωάννου στην επιστολή που η Εταιρεία έστειλε στο ΥΠΕΠΘ στις 28-12-2001. Στην απάντηση αυτή αναφερόταν ότι δόθηκε λύση σε ορισμένα από τα αιτήματα. Προτάθηκε να ανταπαντήσουμε ευχαριστώντας για τις λύσεις αλλά να γίνει υπόμνηση ότι ακόμη αναμένεται η έκδοση του Π.Δ. και η ρύθμιση των θεμάτων των ΚΕΣΥΠ και των ΓΡΑ-ΣΕΠ. Να γίνει επίσης διαμαρτυρία για τη μη έκδοση των βιβλίων για τη Διάχυση και του Οδηγού Γονέων από το Π.Ι.

Αρχές Σεπτεμβρίου ο Πρόεδρος και ο Γραμματέας της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. επισκέφθηκαν το ΕΚΕΠ και συναντήθηκαν με τον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Γεν. Διευθυντή του τελευταίου. Συζητήσαν τρόπους συνεργασίας των δυο φορέων. Η Εταιρεία πρότεινε στο ΕΚΕΠ να είναι συνδιοργανωτής στο προσεχές συνέδριό της και το Κέντρο αποδέχτηκε την πρόταση υποσχόμενο οικονομική ενίσχυση 3500 ευρώ.

Στις 30 Νοεμβρίου και 1 Δεκεμβρίου 2002 έγινε το Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας με συνδιοργανωτή το ΕΚΕΠ στο κτίριο του ΕΒΕΑ. Το θέμα ήταν: Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας και Επαγγελματική Κατάρτιση. Μετά τη Γενική Συνέλευση που πραγματο-

ποιήθηκε ύστερα από τη λήξη των εργασιών του συνεδρίου διεξαχθήκαν αρχαιρεσίες. Κατά την 1η συνεδρίαση του νέου Δ.Σ. στις 9 Δεκεμβρίου 2002 έγινε η συγκρότησή του σε σώμα ως εξής: Παν. Σαμοΐλης Πρόεδρος, Μιχάλης Κασσωτάκης Αντιπρόεδρος, Αρχ. Γαβριήλ Γραμματέας, Ιω. Μαργαρινός Ταμίας και Σπύρ. Κρίβας Μέλος.

Ένα σημαντικό θέμα που απασχόλησε το νέο Δ.Σ. της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ήταν η συμμετοχή της Εταιρείας στο πρόγραμμα Leonardo da Vinci σε συνεργασία με την *Delta Singular Εκπαιδευτική ΑΕ*. Τελικά υπογράφηκε συμβόλαιο, σύμφωνα με το οποίο η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. εργάζεται ακόμη και σήμερα στα πλαίσια του Leonardo για την παρασκευή ενός εργαλείου που σε συνδυασμό με συμβουλευτική υποστήριξη θα βοηθήσει ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων να κάνουν καλύτερη διαχείριση της σταδιοδρομίας τους μέσα στο χώρο της δουλειάς τους.

Στις 22 Νοεμβρίου του 2003 η Εταιρεία σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Ελλήνων Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και το Σύλλογο Σπουδαστών και Αποφοίτων Τμήματος Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού της ΑΣΠΑΙΤΕ οργάνωσε στην Aula της Φιλοσοφικής ημερίδα με θέμα «Τα προβλήματα της απασχόλησης και ο ρόλος της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού».

Στις 5 Δεκεμβρίου του 2004 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στην αίθουσα συνεδρίων του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου το Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας με θέμα «Η επαγγελματική Συμβουλευτική στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της πολυπολιτι-

σμικρότητας». Ακολούθησε Γενική Συνέλευση και αρχαιρεσίες, οι οποίες ανέδειξαν το νέο Δ.Σ. της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. που συγκροτήθηκε σε σώμα με την εξής σύνθεση: Παν. Σαμοΐλης Πρόεδρος, Μιχ. Κασσωτάκης Αντιπρόεδρος, Αρχ. Γαβριήλ Γραμματέας, Έλενα Μαστοράκη Ταμίας και Ευαγγελία Παπαδοπούλου Μέλος⁴⁴.

Το νέο Δ.Σ. της Εταιρίας στις 20 Δεκεμβρίου του 2004, σύμφωνα με απόφασή του⁴⁵, απέστειλε υπόμνημα στους Υπουργούς Παιδείας Μ. Κουτοίκου και Απασχόλησης, Εργασίας και Κοινωνικής Προστασίας Π. Παναγιωτόπουλο με τις προτάσεις της Γενικής Συνέλευσης, οι σημαντικότερες από τις οποίες ήταν η δημιουργία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ειδικού Κλάδου (ΠΕ) Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και η νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος της Πιστοποίησης.

5. Επίλογος

Φτάνουμε έτσι στο επετειακό έτος 2005, του οποίου κορύφωση είναι, με απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρίας, η σημερινή πανηγυρική εκδήλωση.

Κάνοντας μια γενική θεώρηση του έργου της Εταιρίας και προσπαθώντας να είμαστε αντικειμενικοί, διαπιστώνουμε ότι και στις δυο περιόδους λειτουργίας της πραγματοποιήθηκε πλού-

σιο και σημαντικό έργο. Θα πρέπει όμως να αναγνωρίσουμε ότι η πρώτη περίοδος ήταν και η πιο δύσκολη, γιατί στη διάρκειά της η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. έπρεπε να ρίξει γερά θεμέλια, να ανοίξει δρόμους, να ξεπεράσει αμφισβητήσεις, να αποκτήσει κύρος και να αποσπάσει το σεβασμό και την εμπιστοσύνη όλων εκείνων που ασχολούνται με τη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Την εμπιστοσύνη αυτή η Εταιρία μας την τίμησε μένοντας ζωντανή και παραγωγική δυο ολόκληρες δεκαετίες, στηρίζοντας τις προσπάθειες των χιλίων ενεργών μελών της και προπάντων υπηρετώντας το θεσμό με ξεκάθαρα επιστημονικό τρόπο. Όλα αυτά τα χρόνια παρέμεινε ανεξάρτητη και κρατήθηκε με αξιοπρέπεια μακριά από μικροπολιτικές και φατριασμούς. Βέβαια το τίμημα για όλα αυτά ήταν βαρύ, γιατί έπρεπε η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να παλέψει σκληρά για να αντιμετωπίσει μόνη, χωρίς καμιά από αλλού οικονομική βοήθεια, τα λειτουργικά της έξοδα, το δυσβάστακτο βάρος της έκδοσης του έγκυρου επιστημονικού περιοδικού της και την με περιστασιακές μικρές επιχορηγήσεις οργάνωση των συνεδρίων και ημερίδων της. Δύσκολη αλλά και περήφانه η πορεία της μέσα στο χρόνο. Μια πορεία που ευχόμαστε να συνεχιστεί για πολλές ακόμα δεκαετίες το ίδιο δυναμική και δημιουργική.

Σημειώσεις

1. ΥΠΕΠΘ – Πρότυπα Πειραματικά Προγράμματα (1988). *Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
2. Επιστολή 1/Φεβρουάριος 1985 (Αρχείο ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.).
3. Επιστολή 2/Μάιος 1985 (Αρχείο ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.).
4. Επιστολή 3/12-9-1985 (Αρχείο ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.).
5. Επιστολή 4/1-10-1985 (Αρχείο ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.).
6. Πρακτικό Ιδρυτικής Συνέλευσης / 2-11-1985.
7. ΠΔΕ: Πρακτικό Συγκρότησης σε Σώμα / 2-11-1985.
8. Έντυπο 1 και Έντυπο 2 (Αρχείο ΕΛΕΣΥΠ).
9. ΠΔΕ: Πρακτικό 3 / 15-2-1986.
10. ΠΔΕ: Πρακτικό 4 / 29-3-1986 και Πρόσκληση σε Εκπαιδευτική Εκδήλωση/14-3-1986 (Αρχείο ΕΛΕΣΥΠ).
11. Επιστολή 5/Απρίλιος 1986. Πιο σύντομες και συστηματοποιημένες οι οδηγίες δημοσιεύτηκαν στο τεύχος 1 της Επιθεώρησης Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού τον Οκτώβριο 1986, σ. 121-123.
12. ΠΔΕ: Πρακτικό 5/14-5-1986.
13. Δελτίο Τύπου/ 12-5-1986 (Αρχείο ΕΛΕΣΥΠ).
14. Επιστολή με αρ. πρωτ. ΕΛΕΣΥΠ 7/22-5-1986 (Αρχείο ΕΛΕΣΥΠ).
15. Το πρώτο τεύχος είχε ως τίτλο «Φύλλο Επικοινωνίας». Τα υπόλοιπα τέσσερα ονομάζονταν «Δελτίο Επικοινωνίας» (Αρχείο Αρχ. Γαβριήλ).
16. ΠΔΕ: Πρακτικό 9/24-10-1986.
17. 1ο τακτικό Διοικητικό Συμβούλιο (1ο Δ.Σ.): Πρακτικό 1/24-10-1986.
18. 1ο Δ.Σ.: Πρακτικό 2/15-11-1986.
19. 1ο Δ.Σ.: Πρακτικό 3/21-2-1987.
20. Αρχείο ΕΛΕΣΥΠ.
21. 1ο Δ.Σ.: Πρακτικό 4/28-3-1987.
22. 1ο Δ.Σ.: Πρακτικό 6/11-6-1987.
23. 1ο Δ.Σ.: Πρακτικό 7/ 14-7-1987.
24. 1ο Δ.Σ.: Πρακτικό 7α/17-7-1987.
25. 1ο Δ.Σ.: Πρακτικό 9/16-9-1987.
26. Αρχείο ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.
27. Έντυπο 10 (Αρχείο ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.).
28. Αρ. Πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΠΚ/Τ/4131/341/39150 (Αρχείο ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.).
29. 2ο Δ.Σ.: Πρακτικό 1/23-10-1988.
30. 2ο Δ.Σ.: Πρακτικό 5/29-5-1989.
31. Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης και Αρχαιρεσιών / 25-11-1990.
32. 3ο Δ.Σ.: Πρακτικό 1/25-11-1990.
33. Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης και Αρχαιρεσιών /13-11-1992.
34. 4ο Δ.Σ.: Πρακτικό 1/15-11-1992.
35. Απαντητικό έγγραφο του Προέδρου του Π.Ι. με αρ. πρωτ. 814/17-3-1993 (Αρχείο ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.).

- 36. Πρακτικό Εκλογών ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π./3-12-1994.
- 37. 5ο Δ.Σ.: Πρακτικό 1/9-12-1994.
- 38. 5ο Δ.Σ.: Πρακτικό 12/26-1-1996.
- 39. 6ο Δ.Σ.: Πρακτικό 1/17-12-1996.
- 40. 7ο Δ.Σ.: Πρακτικό 1/8-12-1998.
- 41. ΕΛΕΣΥΠ, αρ. πρωτ. 13/7-6-1999 (Αρχείο ΕΛΕΣΥΠ).
- 42. 7ο Δ.Σ.: Πρακτικό 7/20-10-1999.
- 43. 8ο Δ.Σ.: Πράξη 10/13-6-2002.
- 44. 10ο Δ.Σ.: Πράξη 1/16-12-2004.
- 45. 10ο Δ.Σ.: Πράξη 3/21-4-2005.

*Σαμοΐλης Παναγιώτης**

**ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ:
ΙΣΤΟΡΙΑ-ΕΞΕΛΙΞΗ-ΠΡΟΣΦΟΡΑ**

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στο επιστημονικό περιοδικό της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., που εκδίδεται δύο φορές το χρόνο από το 1986 συνεχώς, με συνέπεια και επιστημονική πληρότητα που αναγνωρίζεται από όλους τους επιστήμονες του χώρου Συμβουλευτική-Προσανατολισμός (Σ-Π.). Μια σύντομη παράθεση ιστορικών στοιχείων ακολουθείται από σχόλια για την εξέλιξη του περιοδικού και την προσφορά του στην επιστημονική ενημέρωση και ανάπτυξη των μελών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. αλλά και την προώθηση του θεσμού Σ-Π στην Ελλάδα.

*Panagiotis Samoilis**

**REVIEW OF COUNSELLING AND GUIDANCE:
HISTORY-DEVELOPMENT-CONTRIBUTION**

The present paper refers to the scientific magazine of the Hellenic Society of Counselling and Guidance (HE.S.CO.G.), that has been published twice a year since 1986 continuously, with a scientific fullness acknowledged by all the scientists of the Counselling and Guidance domain. A brief presentation of relevant historical facts is followed by comments on the magazine development and its contribution to the scientific information and development of the HE.S.CO.G. members, as well as the progress of the Counselling and Guidance institution in Greece.

* Ο Π. Σ. είναι Μαθηματικός, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας, Πρόεδρος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. *Επικοινωνία:* Κ. Φλώρη 3, 11363 Αθήνα. Τηλ.: 2108828095.

Εισαγωγή

Η Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού αποτελεί το επιστημονικό περιοδικό της Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού. Ήδη κυκλοφορεί το τ. 74-75, ενώ το πρώτο τεύχος κυκλοφόρησε το Νοέμβριο του 1986, ένα χρόνο μετά την καταστατική συνέλευση για την ίδρυση της Εταιρείας μας. Τα παλαιά στελέχη του θεσμού Συμβουλευτική – Προσανατολισμός (Σ-Π) μπορούμε να καταθέσουμε τις μαρτυρίες μας γύρω από τα πολύ θετικά σχόλια που συνόδεψαν την κυκλοφορία των πρώτων τευχών του περιοδικού. Ήταν και παραμένει το μοναδικό επιστημονικό περιοδικό στον τομέα της Συμβουλευτικής και του Προσανατολισμού με ιστορική συνέχεια σε βάθος χρόνου, συνέπεια στους στόχους του, επιστημονική τεκμηρίωση και πληρότητα των άρθρων του καθώς και κάλυψη όλων σχεδόν των περιοχών του τομέα. Ασφαλώς ακούσαμε και παρατηρήσεις – προτάσεις, που μας βοήθησαν να βελτιώνουμε συνεχώς την εικόνα, το περιεχόμενο και την εμβέλεια του περιοδικού.

Ιστορία

Ας δούμε όμως με συντομία μερικά ιστορικά στοιχεία. Όπως δηλώνεται στο εισαγωγικό σημείωμα της διοίκησης στο πρώτο τεύχος: «η Επιθεώρηση έχει ως κύριο σκοπό της ν' αποτελέσει τον επιστημονικό συνδετικό κρίκο μεταξύ των μελών της Εταιρείας μας, ενώ ταυτόχρονα φιλοδοξεί να λειτουργήσει ως βήμα για τη διαμόρφωση και προώθηση των επιστη-

μονικών θέσεων της Εταιρείας, ως όργανο παρουσίασης και διάδοσης της θεωρίας, συζήτησης της πράξης και της εξέλιξης της περιοχής Συμβουλευτικής-Προσανατολισμός και προώθησης γενικά των σκοπών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.». Αυτοί οι στόχοι υπηρετούνται με συνέπεια μέχρι και σήμερα, όπως θα εξηγήσουμε σε επόμενη ενότητα.

Θεωρώ σκόπιμο να αναφέρω εδώ τα ονόματα των μελών της πρώτης Συντακτικής Επιτροπής της «Επιθεώρησης» που ανέλαβαν την ευθύνη της πρώτης έκδοσης: Αρχάγγελος Γαβριήλ, Ευστάθιος Δημητρόπουλος, Χρυσούλα Κοσμίδου, Σπύρος Κρίβας και Νίκη Τζαβέλλα.

Το περιοδικό ήταν εξ αρχής διαρθρωμένο σε έξι μέρη:

1. Εισαγωγικά Σημειώματα, με Προλογικό Σημείωμα της Διοίκησης και Κριτικά Σημειώματα των μελών της Συντακτικής Επιτροπής,
2. Θεωρητικές Μελέτες,
3. Ερευνητικές Εργασίες,
4. Εμπειρίες από την Πράξη,
5. Το Βιβλίο- Ενημέρωση –Απόψεις και
6. Παρόρθημα, με τα νέα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Από το τ. 60-61 (Ιανουάριος – Μάρτιος 2002) οι θεωρητικές μελέτες και οι ερευνητικές εργασίες συγχωνεύονται σε ένα μέρος: Επιστημονικά Άρθρα – Έρευνες.

Ο κος Καραμπερόπουλος υπήρξε ο πρώτος εκδότης του περιοδικού, μέχρι και το τ.4. Κατόπιν η Liquid Letters εξέδωσε τα τεύχη μέχρι το 10-11 (1989). Οι Εκδόσεις Γρηγόρη ανέλαβαν στη συνέχεια μέχρι το τεύχος 26-27 (1993), ενώ από το τ. 28-29 τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ συνεχίζουν την

έκδοση της «Επιθεώρησης». Οι προσπάθειες του διοικητικού συμβουλίου και της συντακτικής επιτροπής έτειναν πάντοτε προς την ανώτερη ποιότητα του περιοδικού και το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να θυμίσω και δύο ακόμη εκδόσεις της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: τα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου (συνοργάνωση Ο.Α.Ε.Δ., 1992) με θέμα: «Ευρώπη 2000, Τάσεις και Προοπτικές στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό» και τα πρακτικά του Γ' Πανελληνίου Συνεδρίου (συνοργάνωση ΣΕΛΕΤΕ, 1990). Τα πρακτικά των άλλων Συνεδρίων και Ημερίδων της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. αποτέλεσαν την ύλη των τευχών Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου κάθε χρόνο.

Ασφαλώς κάποιοι θα αναρωτηθούν γιατί χρησιμοποιούμε *διπλό αριθμό* σε κάθε τεύχος. Πράγματι από το 1989 καθιερώσαμε αυτόν τον τρόπο αρίθμησης για να εκφράσουμε την αφθονία της ύλης καθενός τεύχους και παράλληλα να καλύψουμε τυπικά το γεγονός ότι εκδίδουμε μόνον δύο τεύχη ετησίως. Το τελευταίο αυτό εξηγείται από τη δυσβάστακτη για τα οικονομικά της Εταιρείας αύξηση του κόστους εκτύπωσης και αποστολής. Το κόστος της αποστολής των τευχών στα μέλη της Εταιρείας μάς προβλημάτισε πάρα πολύ. Ήταν και είναι, ακόμη περισσότερο σήμερα, σημαντικό. Είχαμε πολλές επαφές με τη διοίκηση των Ταχυδρομείων και τη Γενική Γραμματεία Τύπου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με τη δυνατότητα μείωσης των εξόδων αποστολής. **Υπάρχει** αυτή η δυνατότητα, υπό τον όρον ότι θα εκδίδονται τέσσερα τεύχη ετησίως, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες. Κάτι που, μετά από πολλή συζήτηση,

κρίθηκε ασύμφορο. Εκδίδονται λοιπόν δύο διπλά τεύχη το χρόνο, το ένα περιλαμβάνει τα άρθρα που αποστέλλονται στην συντακτική επιτροπή και το άλλο τα πρακτικά του Συνεδρίου ή Ημερίδας που είχε πραγματοποιηθεί τον προηγούμενο χρόνο.

Εξέλιξη

Η «Επιθεώρηση» ξεκίνησε την πορεία της με άρθρα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και μιας μικρής ομάδας στελεχών του θεσμού. Σύντομα όμως ο κύκλος των συγγραφέων διευρύνθηκε από ενεργά μέλη της Εταιρείας, για να φθάσουμε σε λίγα χρόνια και σε προσφορές άρθρων από Πανεπιστημιακούς. Από το πρώτο τεύχος δημοσιεύτηκαν οδηγίες προς τους αρθρογράφους της Επιθεώρησης, που επαναλήφθηκαν στο τ. 36-37. Η συντακτική επιτροπή με αυτό τον τρόπο διευκολύνθηκε να κρατήσει **σταθερική-ικανοποιητική εμφάνιση αλλά και τεκμηρίωση των άρθρων**. Η ποιότητα του περιεχομένου βελτιωνόταν συνεχώς, όχι μόνο λόγω της προσεκτικής επιλογής και επεξεργασίας των προς δημοσίευση εργασιών από τη Συντακτική Επιτροπή, αλλά και λόγω της σύζησης της προσφοράς από στελέχη ειδικά καταρτισμένα-επιμορφωμένα στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ένα επίσης σημαντικό στοιχείο ποιότητας αποτελεί η **συνεχής διεύρυνση της θεματολογίας**, πάντοτε στον επιστημονικό τομέα της Συμβουλευτικής και του Προσανατολισμού, ώστε να μπορούμε να ισχυριζόμαστε πως έχουν καλυφθεί όλες σχεδόν οι λειτουργίες – εφαρμογές Σ – Π. Αρχεί

νομίζω να αναφέρω πως έχουν δημοσιευθεί στην «Επιθεώρηση» άρθρα σχετικά με τη Συμβουλευτική αποφυλακισθέντων, τη Συμβουλευτική απόμων που απειλούνται από σεισμό και την Ποιμαντική Συμβουλευτική. Η διεύρυνση αυτή της θεματολογίας διευκολύνει την ανίχνευση των επιστημονικών πεδίων – εκφράσεων της Συμβουλευτικής και καταξιώνει, για έναν ακόμη λόγο, την Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού ως Επιστημονικό Περιοδικό, ενισχύοντας παράλληλα το κύρος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Από το έτος 2000-2001 (τ. 56-57), το Δ. Σ. της Εταιρείας, σε συνεργασία με τη Συντακτική Επιτροπή, προχώρησε σε μία σημαντική αλλαγή στην εξέλιξη του περιοδικού: καθιέρωσε τη **Λειτουργία Επιτροπής Κριτών** που απαρτίζεται από έγκριτους επιστήμονες που δραστηριοποιούνται στους επιστημονικούς τομείς που συναρτώνται με τον τομέα Σ- Π. Οι επιστήμονες αυτοί αξιολογούν τα προς δημοσίευση άρθρα, που προορίζονται μόνο για την ενότητα «Επιστημονικά Άρθρα – Έρευνες» του περιοδικού. Κάθε άρθρο της ενότητας αυτής, χωρίς οποιοδήποτε διακριτικό στοιχείο του συγγραφέα αποστέλλεται σε δύο από τους κριτές. Ο κάθε κριτής συμπληρώνει στην ειδική φόρμα τις παρατηρήσεις ή αναγκαίες διορθώσεις και τη συνολική του εκτίμηση κατά πόσον είναι δημοσιεύσιμο ή όχι. Οι παρατηρήσεις και η πρόταση αποστέλλονται στη Συντακτική Επιτροπή που θα πάρει την τελική απόφαση. Όπως είναι εύκολα αντιληπτό, η λειτουργία της Επιτροπής Κριτών οδήγησε σε ακόμη αυστηρότερη επιλογή των εργασιών και άρα σε άνοδο του ήδη τότε υψηλού επιστημονικού επιπέδου του περιοδικού.

Τα μέλη της Συντακτικής Επιτροπής φροντίζουν συνεχώς για την έγκαιρη συγκέντρωση της ύλης, την τακτοποίηση των άρθρων κατά ενότητες, τη διόρθωση των δοκιμίων και την παρακολούθηση της εκτύπωσης, ώστε το περιοδικό να εκδίδεται κανονικά με υψηλή ποιότητα εμφάνισης και περιοχόμενου.

Προσφορά

Η έκδοση της Επιθεώρησης Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, ως μία από τις κύριες δραστηριότητες της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., αποτέλεσε σημείο αναφοράς και συνδετικό κρίκο για τα μέλη της Εταιρείας. Μελετώντας τα άρθρα με τις εργασίες των συναδέλφων, τα μέλη μας **ενημερώνονται για τις επιστημονικές εξελίξεις**, προετοιμάζουν δικές τους εργασίες ή επικοινωνούν για να ζητήσουν περισσότερες λεπτομέρειες για κάποιες δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στην ενότητα «Εμπειρίες από την Πράξη». Όσοι δεν μπορούν να παρευρεθούν στις Ημερίδες ή τα Συνέδρια της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. έχουν τη δυνατότητα **από τα πρακτικά** να μελετήσουν τις εισηγήσεις στις ολομέλειες και τις ανακοινώσεις στα εργαστήρια. Γενικότερη ενημέρωση και συζήτηση ανάμεσα στα μέλη γύρω από τις εξελίξεις στο θεσμό Σ-Π στην Ελλάδα και το εξωτερικό, επιτυγχάνεται μέσα από τα κριτικά σημειώματα των μελών της Συντακτικής Επιτροπής αλλά και τη στήλη «Τα Νέα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.». Η βοήθεια που προσφέρει η «Επιθεώρηση» στα μέλη επεκτείνεται και στην **μελέτη-προετοιμασία τους κατά τη διάρκεια επιμορφωτικών σεμιναρίων του Υπουργ-**

γείου Παιδείας ή τις εξετάσεις για την ένταξη σε μεταπτυχιακά προγράμματα. Πολλοί συνάδελφοι έχουν δηλώσει σ' εμένα προσωπικά ότι αξιοποίησαν με επιτυχία ολόκληρη τη σειρά των τευχών, κατά το ετήσιο πρόγραμμα κατάρτισης Υπευθύνων ΣΕΠ, 1999-2000. Παρόμοια αξιοποίηση γίνεται και από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος ΣΕΠ στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, αλλά και τους σπουδαστές των τμημάτων ΣΥΠ της ΑΣΠΑΙΤΕ (πρώην ΣΕΛΕΤΕ) σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα. Λόγω της ανάγκης για ευκολότερη πρόσβαση στο πολύτιμο υλικό της Επιθεώρησης, το Δ.Σ. της Εταιρείας έχει συζητήσει τη δυνατότητα λειτουργίας μιας βάσης δεδομένων με περιλήψεις των άρθρων, ένταξη σε θεματικές κατηγορίες, ευρετήριο αρθρογράφων, λέξεις - κλειδιά κτλ. Ο συνάδελφος, μάλιστα, Φώτης Συμεωνίδης έχει υποβάλει συγκεκριμένη πρόταση αποδελτίωσης και θα υπάρξει σχετική ανακοίνωση στο επόμενο τεύχος. Επίσης η κα Καλούρη, Καθηγήτρια της ΑΣΠΑΙΤΕ, ανταποκρίθηκε σε πρότασή μου να ανατεθεί η αποδελτίωση σε ηλεκτρονική μορφή, ως θέμα για διπλωματική εργασία σπουδαστών του τμήματος ΣΥΠ, γι' αυτό και την ευχαριστώ δημόσια.

Η «Επιθεώρηση» αυτά τα είκοσι χρόνια εξυπηρέτησε τη **διαμόρφωση των επιστημονικών θέσεων της Εταιρείας** και τη συζήτηση γύρω από θεωρίες και πρακτικές εφαρμογής, μέσα από τα ποικίλα άρθρα και σημειώματα καθώς και τα πρακτικά των Ημερίδων και Συνεδρίων. Εξυπηρέτησε επίσης την **προώθηση των θέσεων - προτάσεων της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.** καθώς και τη διάδοση της θεωρίας και πράξης της επιστημονικής περιοχής Σ-Π, με την κυκλοφορία σε αρμόδιους των Υπουρ-

γείων Παιδείας και Εργασίας, στελέχη άλλων φορέων (ΕΚΕΠ, ΟΑΕΔ, ΟΕΕΚ, ΣΕΒ), Πανεπιστήμια και σχολικές βιβλιοθήκες. Οι προτάσεις που συνηθέστατα εμπεριέχονται σε κριτικά σημειώματα των μελών της Συντακτικής Επιτροπής καθώς και στα πρακτικά των Ημερίδων ή Συνεδρίων είναι απαλλαγμένες από συνδικαλιστικού τύπου διεκδικήσεις, εξυπηρετούν την ανάπτυξη του θεσμού Σ-Π και των στελεχών του, άρα είναι απόλυτα χρήσιμες στους διοικούντες. Η αποστολή τέλος, τευχών της «Επιθεώρησης» σε διακεκριμένους επιστήμονες από το εξωτερικό-συνεργάτες μελών του Δ.Σ. ή ομιλητών σε συνέδρια της Εταιρείας διευκολύνει την επικοινωνία και ενημέρωση για τις εξελίξεις στον τομέα Σ-Π (εκδηλώσεις - Συνέδρια αντίστοιχων διεθνών οργανισμών) και ανεβάζει το κύρος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Κυρίες - κύριοι

Κλείνοντας την αναφορά μου στο επιστημονικό περιοδικό της Εταιρείας μας, θα ήθελα να προτείνω τη βοήθεια όλων για τη διάδοση του περιοδικού σε ακόμη περισσότερα σχολεία και βιβλιοθήκες. Όπως γνωρίζουν οι συνάδελφοι από την εκπαίδευση, οι σχολικές βιβλιοθήκες μπορούν (μέσω των σχολικών επιτροπών) να γίνουν συνδρομητές ενός πράγματι αξιόλογου επιστημονικού περιοδικού, που θα είναι χρήσιμο στους μαθητές, ιδιαίτερα όμως στους καθηγητές που εφαρμόζουν τον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Αντίστοιχη πρόταση ισχύει και προς τα στελέχη των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, ώστε το περιοδικό να κυκλοφορεί και στα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης.

Σας ευχαριστώ

*Λεβέντης Δημήτρης**

Η ΕΛΕΣΥΠ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η σχέση μεταξύ της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. και της Συμβουλευτικής στα δημόσια σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου αρχίζει ουσιαστικά με την ίδρυση της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. Η ίδρυση και οι δραστηριότητές της συνέβαλαν στην προβολή του νέου επιστημονικού και επαγγελματικού πεδίου στην Κύπρο. Στο περιοδικό της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. δημοσιεύθηκαν άρθρα και μελέτες Κυπρίων καθώς και παρουσιάσεις κυπριακών βιβλίων από στελέχη της Εταιρείας. Στα συνέδρια και τις ημερίδες της ΕΛΕΣΥΠ έλαβαν μέρος και Κύπριοι, μέλη της Εταιρείας, σε μια αμφίδρομη κίνηση απόψεων και πρακτικών. Βιβλία στελεχών της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. χρησιμοποιήθηκαν για την επιμόρφωση των Κυπρίων Συμβούλων. Σημαντική ήταν η συμμετοχή στελεχών της Εταιρείας στα κυπροελλαδικά και ελλαδοκυπριακά συνέδρια. Η δημιουργία και η ανάπτυξη του κλάδου καθηγητών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής στην Κύπρο οφείλουν πολλά στις άριστες σχέσεις μεταξύ στελεχών της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. και στελεχών της Συμβουλευτικής της Κύπρου.

*Leventis Dimitris**

THE HELLENIC SOCIETY OF COUNSELING AND GUIDANCE AND COUNSELING IN CYPRUS

The relation between the HESCG and Counseling in Secondary Education public schools of Cyprus begins substantially with the foundation of HSCG. Its foundation and activities contributed to the promotion of the new scientific and professional field in Cyprus. In the journal of HESCG were published articles and studies of Cypriots as well as presentations of cypriot books by officers of the Society. At the conferences and meetings of HESCG Cypriot members participated in a reciprocal move of opinions and practices. Books of HESCG officers were used for further training of Cypriot counselors. The participation of the Society officers in the cypro-greek and greco-cypriot conferences was significant. The creation and development of the speciality of teachers of Counseling and Careers Education in Cyprus owe much to the excellent relations between HESCG officers and Counseling officers of Cyprus.

* Ο Δ.Λ. ήταν Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής της Κύπρου. Επικοινωνία: Μακρυγιάννη 4, 2113 Αγλαντζιά, Λευκωσία.

Επικοινωνία: Τηλ. (357)22333750. Fax: (357)22339452. e-mail: dileventis@cytanet.com.cy

1. Εισαγωγικά

Δεν ξέρω αν έπρεπε να ευχαριστήσω το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Εταιρείας Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού για την τιμητική πρόσκληση να μιλήσω σ' αυτή την ημερίδα, ή να το κατηγορήσω γιατί με ανάγκασε να αφήσω τη μακαριότητα της ζωής του συνταξιούχου για να ξαναζήσω, αναδιφώντας σκονισμένους φακέλους, τις έγνοιες της εποχής του αγώνα για την αποδοχή της Συμβουλευτικής και τη μετεξέλιξη των καθηγητών-συμβούλων στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου σε ξεχωριστό κλάδο καθηγητών. Τελικά φαίνεται πως πρέπει να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες, ιδιαίτερα στον πρόεδρο, τον Πάνο Σαμοΐλη, επειδή, μέσα από αυτή την αναδρομή, αναβίωσα τις χαρές της συντροφικότητας, της συνδημιουργίας και της επιστημονικής ανάτασης της εποχής εκείνης. Είναι επόμενο λοιπόν ότι αυτά που θα πω θα περιέχουν πολλές προσωπικές εμπειρίες από την εικοσάχρονη σύνδεσή μου με την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και όχι μόνο. Η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ήταν και είναι σημαντικός φορέας των απασχολούμενων με τη Συμβουλευτική στην Ελλάδα, οι δράσεις των οποίων επέδρασαν στην πορεία της Συμβουλευτικής στην Κύπρο. Γι' αυτό θα μιλήσω, έστω σύντομα, και για δραστηριότητες που είχαν έμμεση σχέση με την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., όπως είναι οι δραστηριότητες των στελεχών της, δηλαδή των μελών των διοικητικών συμβουλίων και των συντακτικών επιτροπών, για να δώσω μια όσο το δυνατό ολοκληρωμένη εικόνα της σχέσης της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. με τη Συμβουλευτική στην Κύπρο. Θα χρησιμοποιήσω τον όρο *Συμβουλευτική* ως πε-

ριεκτικό και του όρου *Προσανατολισμός*, για τους λόγους που εξήγησα αλλού (Λεβέντης 2004), εκτός όπου είναι απαραίτητο να αναφερθεί διαφορετική ορολογία.

2. Η Ίδρυση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και η Προβολή στην Κύπρο του Νέου Επιστημονικού και Επαγγελματικού πεδίου

Με την ίδρυση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. το 1985 δημιουργούνταν μέσα επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των Κυπρίων και των Ελλαδιτών, όχι μόνο σε προσωπικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο επαγγελματικών και επιστημονικών συλλόγων.

Ο *Κυπριακός Σύνδεσμος Προσωπικών, Εκπαιδευτικών και Επαγγελματικών Συμβούλων*, που ιδρύθηκε το 1984 και που μετονομάστηκε αργότερα σε *Κυπριακό Σύνδεσμο Συμβουλευτικής και Καθοδήγησης*, είχε πολύ λίγα μέλη που ασχολούνταν με το αντικείμενο και η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. φάνηκε πως θα μπορούσε να βοηθήσει στην υλοποίηση των στόχων του στην Κύπρο.

Πράγματι η ύπαρξη και οι δραστηριότητες της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. χρησιμοποιήθηκαν σταδιακά ως στηρίγματα για την επιχειρηματολογία τόσο του Συνδέσμου, του οποίου ήμουν πρόεδρος στα πρώτα οκτώ του χρόνια, όσο και της τότε *Υπηρεσίας Καθοδήγησης και Επαγγελματικού Προσανατολισμού* και τώρα *Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής*, της οποίας ήμουν προϊστάμενος, και της οποίας οι επιδιώξεις ταυτίζονταν με εκείνες του Συνδέσμου. Οι επιδιώξεις αυτές ήταν η καταξίωση της Συμβουλευτικής και η επαγγελματική κατοχύρωση και

ανάπτυξη των μελών του Συνδέσμου.

Τα κριτήρια εγγραφής στον Σύνδεσμο ήταν αυστηρά, επειδή σκοπός από τότε ήταν η δημιουργία του επαγγελματία Συμβούλου. Με αποτέλεσμα όμως να δημιουργηθούν αντιδράσεις και οι δραστηριότητες του Συνδέσμου, λόγω του μικρού αριθμού των μελών, να είναι περιορισμένες. Η ίδρυση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. πρόσφερε όσα δεν μπορούσε ο Κυπριακός Σύνδεσμος να προσφέρει.

Μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. έγιναν σταδιακά πολλοί Κύπριοι. Σήμερα είναι μέλη 48, όπως με πληροφόρησε ο πρόεδρος.

Εδώ αξίζει να αναφέρω ότι, λίγα χρόνια μετά τη δημιουργία του κλάδου καθηγητών *Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής* στην Κύπρο, ιδρύθηκε ο συνδικαλιστικός Σύνδεσμος αυτών των καθηγητών που λειτουργεί στο γενικότερο πλαίσιο της οργάνωσης των καθηγητών ΟΕΑΜΕΚ, αντίστοιχης της ΟΛΜΕ. Παρά το ότι είναι κατεξοχήν συνδικαλιστικός, έχει πολλαπλή δράση, που τον έφερε και σε συνεργασία με στέλεχος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., την Κασσάνδρα Ζαννή-Τελιοπούλου του *Ινστιτούτου Εκπαιδευτικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού* στο πιλοτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης *Διάπλους*, που είναι η παραγωγή ενός ευρωπαϊκού «εργαλείου» δια βίου διαχείρισης σταδιοδρομίας. (Ζαννή-Τελιοπούλου, 2005).

3. Το Περιοδικό της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και η Σημασία του για την Κύπρο

Για μας στην Κύπρο, λόγω αποστάσεως, η κυριότερη συμβολή της

ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ήταν η *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, το περιοδικό που από την αρχή κράτησε ένα υψηλό επίπεδο επιστημοσύνης και αρθρογραφίας.

Στην Κύπρο δεν υπήρχε παρόμοιο περιοδικό, αφού δεν ήταν δυνατή η έκδοσή του. Με την έκδοση της *Επιθεώρησης* απέκτησαν και οι Κύπριοι ένα βήμα. Με τα, έστω λίγα, δημοσιεύματά τους, ιδιαίτερα για την πορεία της Συμβουλευτικής στην Κύπρο, προκάλούσαν χρήσιμους διαλόγους με ευεργετικά αποτελέσματα. Μέσα από τις στήλες του μπορούσαν επίσης να ενημερώνονται για τις εξελίξεις στη Συμβουλευτική, ιδιαίτερα όσοι δεν είχαν την ευχέρεια να διαβάσουν ξένα ανάλογα περιοδικά, και ακόμη, λόγω της ευρύτητάς της, η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. οδηγούσε στην αποφυγή στάσεων και ενεργειών που δημιουργούν στεγανά μεταξύ των διαφόρων συγγενικών επαγγελμάτων. Την ανάγκη για αποφυγή των στεγανών στην Ελλάδα, με αφορμή κάποια κρούσματα, τονίζει πολύ σωστά σε άρθρο του ο Πάνος Σαμοΐλης. (Σαμοΐλης 2002).

Και μόνο η ύπαρξη του περιοδικού απεδείκνυε στην Κύπρο την οντότητα του καινούργιου επιστημονικού πεδίου στον ευρύτερο ελληνικό χώρο σε καιρούς σκόπιμης αμφισβήτησης. Είναι περιττό να τονίσω τη σημασία που έχει για μας στην Κύπρο οτιδήποτε γίνεται στην Ελλάδα, παρόλο που σε πάρα πολλές περιπτώσεις έχουμε και θέλουμε να διατηρήσουμε τις ιδιαιτερότητές μας σε πολλούς τομείς, γιατί κάτι που εφαρμόζουμε είτε φαίνεται να αποδίδει, είτε ταιριάζει περισσότερο με τα υπάρχοντα στην Κύπρο συστήματα.

Στην *Επιθεώρηση* δημοσιεύθηκαν

παρουσιάσεις κυπριακών βιβλίων, γεγονός που έφερε κοντά στα μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. τα συμβαίνοντα στην Κύπρο. Συγκεκριμένα παρουσιάστηκαν από τον Ευστάθιο Δημητρόπουλο βιβλία της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής. Αναφέρω μερικά: *Υποτροφίες για μεταλυκειακές σπουδές, Εκπαιδευτικοί κλάδοι μετά την Τρίτη τάξη του Γυμνασίου, Επιλογές στο Ενιαίο Λύκειο* (Δημητρόπουλος 1996), *Μεταλυκειακές σπουδές σε δημόσιες σχολές της Κύπρου* (Δημητρόπουλος 1997), *Προοπτικές απασχόλησης στην Κύπρο και Κοινωνική Αγωγή*. (Δημητρόπουλος 1999).

4. Τα Συνέδρια και οι Ημερίδες της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και η Ενημέρωση των Μελών της για τη Συμβουλευτική στην Κύπρο

Μια σημαντική διάσταση ήταν τα Συνέδρια και οι ημερίδες της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Λίγοι οι Κύπριοι συμμετέχοντες, και πιο λίγοι οι ομιλητές, αλλά ισχυρότατη η επίδραση από τη συμμετοχή τους στην πορεία της Συμβουλευτικής στην Κύπρο.

Με πρόσκληση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. είχα συμμετάσχει στο Α' Πανελλήνιο Συνέδριο το 1987 και στο Διεθνές Συνέδριο το 1992.

Στο πρώτο μίλησα για τη Συμβουλευτική στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου, χρησιμοποιώντας ως περιεχτικό τον όρο *Προσανατολισμός*, και την ανάγκη να αποκτήσει τους δικούς της μόνιμους επαγγελματίες που θα κατέχουν οργανικές θέσεις (Λεβέντης 1988).

Στο Διεθνές Συνέδριο του 1992 μί-

λησα για τον θεσμό του επαγγελματία καθηγητή του Προσανατολισμού, που από το 1990 είχε καθιερωθεί, μετά από προσπάθειες πολλών ετών, στην Κύπρο, χρησιμοποιώντας και πάλι την ίδια ορολογία (Λεβέντης 1992 και 2004). Είχα την ευκαιρία να συζητήσω με πολλούς συναδέλφους και να ακούσω πολλές επιφυλάξεις για τον καινούριο θεσμό. Επιφυλάξεις έλλογες που μου ήταν χρησιμότερες, επειδή μπόρεσα να προνοήσω για την αντιμετώπιση παρόμοιων απόψεων στην Κύπρο. Λέγω έλλογες, διότι πράγματι σημείωναν τις αδυναμίες του θεσμού.

Αυτή η αμφίδρομη κίνηση απόψεων και πρακτικών φανερώνεται πολύ τιμητικά για την Κύπρο σε άρθρο του Ευστάθιου Δημητρόπουλου στο περιοδικό της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. το 2002, όπου γράφει: *«Η ιστορία με τον κλάδο Λειτουργών ΣΥΠ στην εκπαίδευση μας διδάσκει ότι πρέπει σε ό,τι πιστεύουμε να επιμένουμε, και κάποτε θα γίνει. Πριν μια δεκαετία που άρχισα να υποστηρίζω την ανάγκη δημιουργίας κλάδου και να επιμένω, και να υποβάλλω τα πρώτα υπομνήματα, φαινόταν σε πολλούς γραφικότητα. Σήμερα έχουν πεισθεί περίπου όλοι. Και ο κλάδος θα γίνει, γιατί είναι η μόνη λύση να ορθοποδήσει κάποτε αυτός ο ταλαίπωρος θεσμός. Γιατί είναι μονόδρομος. Το δρόμο μας τον έδειξαν οι Κύπριοι!»*. (Δημητρόπουλος 2002α, σ. 13).

Πράγματι το 1991 ο Ευστάθιος Δημητρόπουλος, ως πρόεδρος, υπέβαλε στο ΥΠΕΠΘ πρόταση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., στην οποία, ανάμεσα σε άλλα, εισηγήθηκε το διορισμό Συμβούλων ΣΕΠ στα σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με ξεχωριστή επετηρίδα. (Δημητρόπουλος 1991).

Την υποστήριξη της δημιουργίας

ειδικού κλάδου πολυδύναμων καθηγητών που κύριο έργο τους θα έχουν την εφαρμογή της Συμβουλευτικής και του Προσανατολισμού στο σχολείο εξέφρασε σε άρθρο του στο περιοδικό της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. το 1994 και ο Μιχάλης Κασσωτάκης (Κασσωτάκης 1994). Εδώ θα πρέπει να αναφέρω ότι ο Μιχάλης Κασσωτάκης έχει προσφέρει πολλά στην κυπριακή εκπαίδευση, ιδιαίτερα ως πρόεδρος της *Ειδικής Επιτροπής για την αξιολόγηση του θεσμού του Ενιαίου Λυκείου* το 1998.

5. Τα Βιβλία των Στελεχών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. που Επηρέασαν τη Συμβουλευτική στην Κύπρο

Μερικά από τα βιβλία που εξέδωσαν τα στελέχη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. περιλήφθηκαν στη βιβλιογραφία που έστειλε η διοίκηση της ΥΣΕΑ στους Συμβούλους στα σχολεία για χρήση κυρίως των ιδίων, αλλά και των άλλων καθηγητών, των μαθητών και των γονιών. Η χρησιμοποίηση βιβλίων στελεχών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. αναδείκνυε την Εταιρεία ως σημαντικό φορέα της θεωρίας και της πράξης της Συμβουλευτικής.

Αναφέρομαι ιδιαίτερα στο βιβλίο του πρώτου προέδρου Ευστάθιου Δημητρόπουλου *Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός*, που εκδόθηκε το 1981, (Δημητρόπουλος 1981) και που όχι μόνο σημειώθηκε, αλλά αναλύθηκε σε σεμινάρια και προωθήθηκε, επειδή κάλυπτε θαυμάσια την ανάγκη των Συμβούλων που γνώριζαν μόνο ελληνικά να μελετήσουν τις θεωρίες και πρακτικές της Συμβουλευτικής. Η εξελιγμένη μορφή του βιβλίου αυτού με τίτλο *Συμβουλευτική-Προσα-*

νατολισμός σε δυο τόμους (Δημητρόπουλος 2002β και 2004) αποτελεί σήμερα ένα από τα βασικά βοηθήματα στο πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης των καθηγητών Συμβουλευτικής στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο της Κύπρου.

Στο ίδιο πρόγραμμα χρησιμοποιείται και το βιβλίο που έγραψε η Χρυσούλα Κοσμίδου με την Αθανασία Ράπτη *Συμβουλευτική: Θεωρία και Πρακτική*. (Κοσμίδου-Hardy και Γαλανουδάκη-Ράπτη 2004).

Από τα πρώτα που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμόρφωση των Συμβούλων ήταν και το βιβλίο του Μιχάλη Κασσωτάκη *Η πληροφόρηση για τις σπουδές και τα επαγγέλματα*, που κυκλοφόρησε το 1981. (Κασσωτάκης 1981, 2000).

Αναφέρω εδώ και το βιβλίο που έγραψε η Κασσάνδρα Ζαννή-Τελιοπούλου μαζί με την Κύρα Βενιοπούλου *Αρτεμς: Επαγγελματικά πορτρέτα επιτυχημένων γυναικών*, και που είχε βέβαια ιδιαίτερη απήχηση στις μαθήτριες. (Βενιοπούλου και Ζαννή-Τελιοπούλου 1996)

Σημειώνω ακόμη, χωρίς αναφορά σε ονόματα, και τη συμμετοχή στελεχών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στη συγγραφή βιβλίων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τα οποία διανέμονται στους Συμβούλους των σχολείων και κάποια και στους μαθητές. Η διαπίστωση ότι ανάμεσα στους συγγραφείς είναι και στελέχη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στέλλει το μήνυμα ότι η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. είναι σημαντικός παράγοντας στην ανάπτυξη της Συμβουλευτικής. Θα ήταν όμως υπερβολική παράλειψη αν δεν ανέφερα τον συντονιστή των τελευταίων εξαιρετικών εκδόσεων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και

από τα πρώτα στελέχη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Στέφανο Τζέπογλου, που υπήρξε την τελευταία δεκαετία ο κυριότερος μοχλός στο ανέβασμα των σχέσεων Ελλάδας και Κύπρου στη Συμβουλευτική.

6. Η Συμμετοχή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και των Στελεχών της στα Κυπροελλαδικά και Ελλαδοκυπριακά Συνέδρια και σε άλλες Διακρατικές Επαφές

Όπως γνωρίζετε, πραγματοποιήθηκαν μέχρι σήμερα τρία διακρατικά Κυπροελλαδικά ή Ελλαδοκυπριακά συνέδρια, που οργανώθηκαν από τον Τομέα ΣΕΠ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου της Ελλάδας και την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής της Κύπρου: το 1997 στη Λεμεσό, το 1999 στη Σπάρτη και το 2001 στον Πεδουλά. Στα πρώτα δυο ήταν σημαντική η συμμετοχή στελεχών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Στη Λεμεσό, μετά τις *Εισαγωγικές Επισημάνσεις* του Στέφανου Τζέπογλου (Τζέπογλου 1998), μίλησε ο Ευστάθιος Δημητρόπουλος για τη *Συμβουλευτική και την Επαγγελματική Αγωγή στην Ελλάδα* (Δημητρόπουλος 1998) και ο Αριστοτέλης Κάντας για την *Ψυχολογική εξέταση στην Επαγγελματική Συμβουλευτική* (Κάντας 1998). Στη Σπάρτη ο Στέφανος Τζέπογλου μίλησε για την *Περίοδο νέων προσεγγίσεων στον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό*, ο Ευστάθιος Δημητρόπουλος για τη *Διάχυση των λειτουργιών του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού μέσα στο σχολείο* και ο Αριστοτέλης Κάντας για τη *Συστοιχία ψυχομετρικών οργάνων για τον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό*.

Σημαντικές ήταν επίσης οι παρεμβάσεις άλλων στελεχών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και ιδιαίτερα του προέδρου Παναγιώτη Σαμοΐλη, ο οποίος εκμεταλλεύθηκε τις ευκαιρίες για να μιλήσει για την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και να εγγράψει νέα μέλη, καθώς και του γραμματέα Αρχάγγελου Γαβριήλ.

Από τα μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. που δεν υπήρξαν μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή της συντακτικής επιτροπής θα αναφέρω κατ' εξαίρεση τη Δέσποινα Σιδηροπούλου-Δημακάκου, για τη συχνή, συστηματική και εξαίρετη συμμετοχή της με εισηγήσεις στα δυο πρώτα διακρατικά συνέδρια και σε άλλες δραστηριότητες στην Κύπρο. Η εισήγησή της στο πρώτο συνέδριο για τη *Συμβουλευτική μαθητών με ειδικές ανάγκες* (Σιδηροπούλου-Δημακάκου 1998), ήταν, θα 'λεγα, το κέντρισμα για συστηματική προώθησή της.

Πρέπει να τονίσω τη σημασία που είχαν αυτά τα συνέδρια για την πορεία της Συμβουλευτικής στην Κύπρο. Οι περισσότεροι Κύπριοι είχαν σπουδάσει Συμβουλευτική στη Βρετανία και στην Αμερική και στα συνέδρια είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις με τους Ελλαδίτες συναδέλφους τους που τους χρησίμευσαν στην άσκηση των καθηκόντων τους. Τα συνέδρια έθεσαν και τις βάσεις για την μετέπειτα συνεργασία τους. Ακολούθησε βέβαια και η ένταξη πολλών στην ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Εδώ θα πρέπει να εξάρω τον πρωταγωνιστικό ρόλο του Στέφανου Τζέπογλου στην πραγματοποίηση αυτών των συνεδρίων. Ο ενθουσιασμός με τον οποίο αγκάλιασε τη συνεργασία της Υπηρεσίας μου με τον τομέα ΣΕΠ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, του

οποίου ήταν πρόεδρος, διαφαίνεται όχι μόνο στην εισήγησή του στο πρώτο Συνέδριο (Τζέπογλου 1998), αλλά κυρίως στα αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας.

7. Συμπεράσματα για τη Συμβολή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στην Ανάπτυξη της Συμβουλευτικής στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου

Η Συμβουλευτική στην Κύπρο παραμένει όπως περίπου την είχα περιγράψει το 1997 και το 1999 στις εισηγήσεις μου στα συνέδρια της Λεμεσού και της Σπάρτης (Λεβέντης 2004), με κάποιες βελτιώσεις, όπως είναι η έκδοση νέου ενιαίου βιβλίου για τη Μεταγυμνασιακή Εκπαίδευση, με κάποιες αποκλίσεις προς γραφειακά-διοικητικά καθήκοντα σε θέματα Ειδικής Αγωγής και με Επιθεωρητή και Προϊστάμενο που δεν προέρχεται από τον κλάδο της Συμβουλευτικής.

Στην πορεία της η Συμβουλευτική στην Κύπρο δεν ήταν ανεξάρτητη από τα συμβαίνοντα στην ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., όπως φάνηκε από όσα είπα. Δε θα μπορούσε ένας να καταλήξει εύκολα σε συμπεράσματα για το βαθμό επηρεασμού των εξελίξεων στην Κύπρο. Θα προσπαθήσω όμως, συνοψίζοντας τις προηγούμενες αναφορές μου στο θέμα, να σκιαγραφήσω τις κυριότερες παραμέτρους.

- Απόκτηση γνώσεων για τη Συμβουλευτική στη Μέση Εκπαίδευση της Ελλάδας.

- Γνωριμία των Κυπρίων με στελέχη και μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και συνέχιση επαφών σε προσωπικό επίπεδο, με ευεργετικά αποτελέσματα.

- Συμμετοχή σε συνέδρια και ημε-

ρίδες που οργανώνει η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

- Χρήση έντυπου επιστημονικού φορέα, του περιοδικού της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., για ενημέρωση και δημοσιεύσεις, έχοντας υπόψη τη μη ύπαρξη ανάλογου περιοδικού στην Κύπρο.

- Χρήση βιβλίων στελεχών της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. για επιμορφωτικούς σκοπούς.

- Προβολή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ως απόδειξης της ύπαρξης και δραστηριοποίησης του νέου επιστημονικού-επαγγελματικού κλάδου, με σκοπό τη δημιουργία του κλάδου καθηγητών Συμβουλευτικής.

- Αδιάκοπη προσοχή στην ευρύτητα του κλάδου της Συμβουλευτικής, όπως τη διαφυλάσσει η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., για αποφυγή τόσο της αυτοαπομόνωσης στα στεγανά του κλάδου του καθηγητή της Συμβουλευτικής, όσο και της αντιπαλότητας προς συγγενικούς κλάδους.

- Ενθάρρυνση από την αποδοχή και από την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. του στόχου της δημιουργίας οργανικών θέσεων καθηγητών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής.

8. Το Μέλλον της Συμβουλευτικής

Το μέλλον της Συμβουλευτικής, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο, προδιαγράφεται πολύ καλό, με την προϋπόθεση ότι θα καταφέρει να αποκτήσει, όπου δεν έχει, και να διατηρήσει και να αναπτύξει, όπου έχει, ξεχωριστό επιστημονικό και ιδιαίτερα επαγγελματικό πεδίο ή πεδία, με διάθεση να πληρώσει το ανάλογο τίμημα. Διαφορετικά θα παραμείνει αναπόσπαστο μέρος άλλης επιστήμης και άλλων επαγγελματικών πεδίων.

Προς αυτή την κατεύθυνση θα βοηθούσε αφάνταστα η διεξαγωγή ερευνών σχετικών με τον πυρήνα της Συμβουλευτικής, δηλαδή τις τεχνικές της ατομικής και της ομαδικής Συμβουλευτικής, και η δημοσίευσή τους στο περιοδικό.

Θεωρώ, τέλος, αναγκαίο να καθιερωθεί μονολεκτικός γενικός όρος, η Συμβουλευτική, με προσδιορισμούς ανάλογους με το αντικείμενο της απασχόλησης των λειτουργών της.

9. Ο Μιχάλης Κασσωτάκης και ο Στάθης Δημητρόπουλος

Τελειώνοντας την εισήγησή μου θα ήθελα να πω δυο λόγια για δυο αγαπητά πρόσωπα που τιμούμε σήμερα.

Ο Μιχάλης Κασσωτάκης, ο βαθύ-

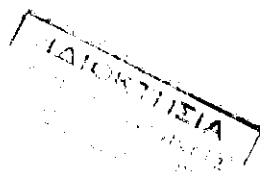
τατα ανθρόπινος επιστήμονας, αγάπησε την Κύπρο και πρόσφερε πολλά στην κυπριακή εκπαίδευση. Τον ευχαριστώ για την προσφορά του και του εύχομαι υγεία, οικογενειακή ευτυχία και συνέχιση του σημαντικού έργου του.

Ο Στάθης Δημητρόπουλος, ο δημιουργός και σταθερός στυλός της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., στάθηκε στο πλευρό μου όλα αυτά τα χρόνια ως πολύτιμος σύμβουλος, προσεκτικός παρατηρητής και ακροατής, δίκαιος κριτής και θερμός συμπαράστατης και φίλος.. Δε θα ήταν υπερβολή να πω πως χωρίς τον Στάθη δε θα μπορούσα να πετύχω όσα κατάφερα μαζί με τους συναδέλφους μου στην Κύπρο. Τον ευχαριστώ και του εύχομαι κάθε επιτυχία και ευτυχία, συντροφιά με τη Ρίτα, τη Ρούλα και την Τζωρτζίνα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Βενιοπούλου, Κ. και Ζαννή-Τελιοπούλου, Κ. (1996). *Αρτεμις: Επαγγελματικά πορτρέτα επιτυχημένων γυναικών*. Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Επαγγελματικού Προσανατολισμού.
- Δημητρόπουλος, Ε. (1981). *Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός*. Θεσσαλονίκη: Εγνατία.
- Δημητρόπουλος, Ε. (1991). Τα νέα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: Παρεμβάσεις-εισηγήσεις προς ΥΠΕΠΘ. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 16-17, 109-118.
- Δημητρόπουλος, Ε. (1996). Βιβλίο. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 36-37, 197-216.
- Δημητρόπουλος, Ε. (1997). Βιβλίο. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 40-41, 175-184.
- Δημητρόπουλος, Ε. (1998). Συμβουλευτική και Επαγγελματική Αγωγή στην Ελλάδα : Μια περιγραφική-αξιολογική παρουσίαση. Στο : Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, *Συμβουλευτική και Επαγγελματική Αγωγή : Κύπρος-Ελλάδα-Ευρώπη (Πρακτικά Α' Κυπροελλαδικού Συνεδρίου Συμβουλευτικής)*, Λευκωσία, σσ. 38-55.
- Δημητρόπουλος, Ε. (1999). Βιβλίο. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 48-49, 97-128.
- Δημητρόπουλος, Ε. (2002α). Ο τίτλος του Λειτουργού ΣΥΠ: Αν «σήμερα αβλεψίς, αύριο κλάματα», τότε είναι καιρός να ανησυχήσουμε πριν είναι κατόπιν εορτής. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 60-61, 10-13.

- Δημητρόπουλος, Ε. (2002β). *Συμβουλευτική-Προσανατολισμός, Τόμος Πρώτος, Συμβουλευτική και Συμβουλευτική Ψυχολογία* (δ' έκδ.). Αθήνα: Γρηγόρη.
- Δημητρόπουλος, Ε. (2004). *Συμβουλευτική-Προσανατολισμός, Τόμος Δεύτερος, Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας, Εκπαιδευτικός και Επαγγελματικός Προσανατολισμός*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Ζαννή-Τελιοπούλου, Κ. (2005). Διάπλους κατάρτισης-απασχόλησης: Ανοιχτή μεθοδολογία δια βίου διαχείρισης σταδιοδρομίας. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 72-73, 147-150.
- Κάντας, Α. (1998). Ψυχολογική αξιολόγηση στην Επαγγελματική Συμβουλευτική. Στο: *Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, Συμβουλευτική και Επαγγελματική Αγωγή: Κύπρος-Ελλάδα-Ευρώπη (Πρακτικά Α' Κυπροελλαδικού Συνεδρίου Συμβουλευτικής)*, Λευκωσία, σσ. 83-87.
- Κασσωτάκης, Μ. (1981, 2000). *Η πληροφόρηση για τις σπουδές και τα επαγγέλματα*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Κασσωτάκης, Μ. (1994). Κοινωνικοοικονομικές και εκπαιδευτικές εξελίξεις και οι επιπτώσεις τους στο θεσμό του Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και στην κατάρτιση των στελεχών του. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 30-31, 40-52.
- Κοσμίδου-Hardy, Χρ. και Γαλανουδάκη-Ράπη, Α. (2004). *Συμβουλευτική: Θεωρία και Πρακτική*. Αθήνα: Ασημάκης.
- Λεβέντης, Δ. (1988). Ο Προσανατολισμός στη Μέση Εκπαίδευση της Κύπρου. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 5-6, 112-114.
- Λεβέντης, Δ. (1992). Το επάγγελμα του πολυδύναμου καθηγητή του Προσανατολισμού στην Κύπρο: Η ανάγκη και η πορεία για τη δημιουργία του. Στο: *Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού και Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου με θέμα «Ευρώπη 2000: Τάσεις και προοπτικές στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό»*, Αθήνα, σσ. 122-139.
- Λεβέντης, Δ. (2004). *Η Συμβουλευτική στη Μέση Εκπαίδευση*. Λευκωσία: Επιφανίου.
- Σαμοίλης, Π. (2002). Προτάσεις για τη βελτίωση του θεσμού Σ-Π στην ελληνική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 60-61, 21-23.
- Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (1998). Συμβουλευτική μαθητών με ειδικές ανάγκες. Στο: *Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, Συμβουλευτική και Επαγγελματική Αγωγή: Κύπρος-Ελλάδα-Ευρώπη (Πρακτικά Α' Κυπροελλαδικού Συνεδρίου Συμβουλευτικής)*, Λευκωσία, σσ.76-82.
- Τζέπογλου, Στ. (1998). Εισαγωγικές επισημάνσεις. Στο: *Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, Συμβουλευτική και Επαγγελματική Αγωγή: Κύπρος-Ελλάδα-Ευρώπη (Πρακτικά Α' Κυπροελλαδικού Συνεδρίου Συμβουλευτικής)*, Λευκωσία, σσ. 33-37.



ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

**ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ
ΣΤΗ Γ' ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

*Κοσμίδου-Hardy Χρυσούλα**

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.: ΠΡΟ-ΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ

Ήταν κάπου εκεί στα μέσα της δεκαετίας του '80. Επιστροφή από τις μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία. Το μεταπτυχιακό δίπλωμα στο χέρι και η υποχρέωση προς το ΥΠ.Ε.Π.Θ. να αποδώσω την επένδυση που είχε κάνει στο ανθρωπινό κεφάλαιό μου. Το αν το ΥΠ.Ε.Π.Θ. και εγώ δείξαμε συνέπεια στην αξιοποίηση του κεφαλαίου αυτού το δείχνει και θα το δείξει η ιστορία.

Μέσα της δεκαετίας του '80, λοιπόν, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, απόσπασή μου στην Ομάδα Σ.Ε.Π. του Π.Ι., έργο πολύπλοκο και δημιουργικό: ενδεικτικά και μόνον αναφέρω την οργάνωση πεντάμηνων σεμιναρίων, τη συγγραφή Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών (Α.Π.Σ.) και βιβλίων, το συντονισμό δραστηριοτήτων των Συντονιστών Σ.Ε.Π. ανά την Ελλάδα, κτλ. κτλ. Κάπου σε αυτό το κλίμα –ή το κύμα– ακούστηκε και το νέο. Ο Δημητρόπουλος επιδιώκει να ιδρύσει Εταιρεία: τη γνωστή τώρα πια ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Απηύθυνε πρόσκληση και σε μας τα μέλη της Ομάδας Σ.Ε.Π. του Π.Ι. να γίνουμε ιδρυτικά μέλη.

Οφείλω να πω -20 χρόνια μετά– ότι η ανταπόκριση στην πρόσκληση από κάποιους από μας της Ομάδας Εργασίας Σ.Ε.Π. ήταν τότε θετική και άμε-

ση. «Καλή πρωτοβουλία», είπαμε κάποιοι. Υπήρχε, όμως, και η άλλη άποψη: η άλλη πλευρά. *Όχι στη συνεργασία. Όχι στην ανταπόκριση:* «μα, γιατί βρε παιδιά;» ήταν το ερώτημα. «Δεν είναι θετικό το να παρουσιάζονται πρωτοβουλίες, να ακουστεί ο θεσμός, να πολλαπλασιαστούν οι φωνές;»... «Όχι», ήταν περίπου η απάντηση. «Φιλόδοξος ο Δημητρόπουλος. Τον εαυτό του να προβάλλει θέλει», κ.τλ., κ.τλ.

Δίλημμα: Τι κάνουμε, λοιπόν; Η προσωπική μου απόφαση έγειρε υπέρ της ιδέας αυτής: υπέρ της ίδρυσης της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Πολλές οι προσπάθειες, πολύ το έργο.

Η πορεία στο χρόνο παρουσιάστηκε από προηγούμενους ομιλητές. Για μένα, μια αναστοχαστική διάθεση-στάση εμπεριέχει οπωσδήποτε και το στοιχείο της κριτικής προσέγγισης. Ένα τέτοιο στοιχείο προϋποθέτει την κριτική ανάγνωση των δρώμενων και/ή των δραστών. Μερικά ερωτήματα που σχετίζονται με την κριτική αυτή ανάγνωση μπορεί να είναι και τα εξής:

- Με ποιο τρόπο συμβάλαμε στην εξέλιξη του θεσμού ΣΥ.Π. ως ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.;
- Ποια είναι η επιστημονική μας συμ-

* Η Χ.Κ. είναι Σύμβουλος ΣΕΠ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, συνεργάτης του Π.Α. *Επικοινωνία*: Σκύρου 52, 11362 Αθήνα. Τηλ.: 210 8234354.

βολή σε ό,τι θεωρείται ως Συμβουλευτική ειδικότερα;

- Πώς στηρίξαμε τα στελέχη Σ.Ε.Π. να εμβαθύνουν τη γνώση τους στο χώρο αυτό;
- Τι θέση παίρνουμε ως προς την επαγγελματοποίηση του θεσμού Σ.Ε.Π. και Συμβουλευτικής;
- Θέλουμε τους καλύτερους στις επιτροπές, στις διαδικασίες ή και στο Δ.Σ. της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.; Αν ναι, γιατί στις εκλογές μένουν να ψηφίσουν «τρεις κι ο κούκος»;
- Θέλουμε, γενικότερα, τους καλύτερους σε θέσεις και θεσμούς που έχουν ρόλο κλειδί για την εξέλιξη της ΣΥ.Π.; Αν ναι, τι κάνουμε γι αυτό;
- Και ποια η ταυτότητα των στελεχών στις υπηρεσίες ΣΥ.Π.;

Τον τελευταίο καιρό ακούω έντονα σχετικά σχόλια που αναφέρονται ειδικότερα στους Υπεύθυνους ΣΥ.Π. Τονίζεται από κάποιους το γεγονός ότι αρκετοί δεν έχουν τα προσόντα που απαιτεί αυτή η θέση, ειδικότερα όταν πρόκειται για την εφαρμογή σύγχρονων υπηρεσιών με τη χρήση και των νέων τεχνολογιών στις διαδικασίες ΣΥ.Π.

Είναι πράγματι έτσι; Μήπως μεταφέρεται η κόντρα Σχολικών Ψυχολόγων, Ψυχολόγων, αποφοίτων Μεταπτυχιακών Σχολών ΣΥ.Π. και άλλων στελεχών της εκπαίδευσης όπως είναι, για παράδειγμα, οι «ειδικοί πληροφόρησης» σχετικά με το ποιος νομιμοποιείται να καταλάβει τις εργασιακές θέσεις στο σχολείο, στις δομές ΣΥ.Π., επειδή μόνον κατέχει το «χαρτί», το πιστοποιητικό και επιδιώκει απασχόληση και/ή θέση εργασίας που του/της αρέσει; Εγγυάται την ποιότητα σπου-

δών το «χαρτί»; Εγγυάται τους καλύτερους το «χαρτί» αυτό; Μήπως έχει δημιουργηθεί η αίσθηση ότι το «χαρτί» αυτό είναι συχνά χωρίς αντίκρισμα; Μας ενδιαφέρει άραγε να έχουμε τους καλύτερους; Μας ενδιαφέρει μήπως η επίλυση των προσωπικών μας προβλημάτων εργασίας ή ανεργίας και όλα τα άλλα δεν μας αφορούν; Μας ενδιαφέρει το προσωπικό βόλεμα, η προσωπική προβολή και παραγνωρίζουμε την κοινωνική διάσταση των πραγμάτων ή και περιθωριοποιούμε τους καλύτερους αντί να συνεργαστούμε με αυτούς; Υπάρχει διαπλοκή στο χώρο μας; Υπάρχει συλλογική ευθύνη; Υπάρχει προσωπική ευθύνη; Μας ενδιαφέρει να συζητήσουμε πάνω σε τέτοια και αντίστοιχα ερωτήματα/ζητήματα;

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ίδρυση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ήταν ένα θετικό στοιχείο στην εξέλιξη του θεσμού και θα ήθελα να συγχαρώ τον άνθρωπο που είχε την πρωτοβουλία εκείνη για την ίδρυσή της: το Στάθη Δημητρόπουλο. Βλέποντας σήμερα τη νεανική μου εκείνη απόφαση, λοιπόν, προ εικοσαετίας, θεωρώ ότι, παρόλες τις αντιξοότητες και τα προβλήματα, δημιουργήσαμε αρκετά στο πλαίσιο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και, επομένως, καλά αποφάσισα τότε. Τώρα το πώς θα εξελιχθεί ο θεσμός αυτός εξαρτάται από όλους και όλες μας.

Η πρόσκληση/πρόκληση που θα ήθελα να απευθύνω σε όλους και όλες μας είναι να ασχοληθούμε πιο κριτικά και υπεύθυνα με το θεσμό αυτό. Βασικά ερωτήματα που ίσως διευκολύνουν την απόφαση για μια πιο κριτική ενασχόληση είναι και τα παρακάτω:

- Ποια είναι τα πρόσωπα που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες; Μας

έχουν πείσει για την επιστημονικότητά τους, για την ανιδιοτέλεια και το ήθος τους;

- Ποια είναι η ποιότητα των εκδόσεων και του υλικού που καλύπτει θέματα ΣΥ.Π.; Συμβάλλει πράγματι στην εξέλιξη της γνώσης και στηρίζει τα στελέχη στην πράξη ή μήπως απλά αυξάνει τη «διανοητική ρύπανση» για την οποία μίλησε ο Ίμρε Λάκατος;
- Ποια η ποιότητα μεγάλων και ακριβών προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ που απευθύνονται στους ανθρώπους της πράξης; Συμβάλλουν πράγματι στην εξέλιξη της ποιότητας του θεσμού ή δείχνουν μια μορφή αμνησίας προς τους στόχους των προγραμμάτων τους αμέσως μόλις αυτά εγκριθούν;

Η άποψή μου είναι ότι σίγουρα ο θεσμός ΣΥ.Π. έχει κάνει κάποια βήματα μπροστά σε σχέση με το παρελθόν. Ο θεσμός ΣΥ.Π. στην εποχή των ραγδαίων αλλαγών, της ρευστότητας και της παγκοσμιοποίησης έχει ρόλο κλειδί. Δεν είναι τυχαίο ότι οι Υπουργοί της Ευρώπης το 2004 έδωσαν έμφαση στην αναγκαιότητα των υπηρεσιών ΣΥ.Π. και, ειδικότερα για τον Σ.Ε.Π., στην αναγνώριση του ρόλου του μέσα από τη λειτουργία του ως διαδικασίας δια βίου ανάπτυξης των μαθητών και των πολιτών. Η Στρατηγική της Λισσαβόνας και το ψήφισμα για «επένδυση στον άνθρωπο και στη γνώση» αναδεικνύουν την αναγκαιότητα για την αναγνώριση του ανθρώπου ως του μοναδικού παράγοντα ή αγαθού που μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της οικονομίας και στην κοινωνική ανάπτυξη γενικότερα μέσα από την εφαρμογή αναπτυξιακών μοντέλων ΣΥ.Π.

Βασική πρόκληση θεωρώ πως αποτελεί ο τρόπος με τον οποίο ανταποκρινόμαστε εμείς στον άνθρωπο και στο θεσμό. Η 'στιγμή' είναι ιστορική. Θεωρώ ότι βρισκόμαστε σε μια 'κρίσιμη καμπή'. Θα αναλύσουμε κριτικά το ρόλο θεσμών, προσώπων και πραγμάτων; Θα αναλάβουμε τις ευθύνες μας για την εξέλιξη του θεσμού ΣΥ.Π. με όραμα και με βασικό στόχο τον άνθρωπο και το μέλλον, ένα μέλλον που να μας αξίζει; Θα αναλάβουμε, τελικά, το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί για να συμβάλουμε στην περαιτέρω ανάπτυξη του θεσμού Συμβουλευτική – Προσανατολισμός μέσα και από την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.; Και, αν απαντήσουμε στο παραπάνω ερώτημα θετικά, μπορούμε να έχουμε θετικά αποτελέσματα;

Επιτρέψτε μου, αντί άλλου επιλόγου, και στην προσπάθεια να δοθούν κάποιες αρχικές απαντήσεις/προκλήσεις στα παραπάνω ερωτήματα, να κλείσω τη σύντομη αυτή παρουσίαση με ένα απόσπασμα από σχετική μου εισήγηση που περιλαμβάνεται σε βιβλίο όπου δημοσιεύονται οι εργασίες επιστημονικής ημερίδας που οργάνωσε η Διακρατική Διεπιστημονική Εταιρεία με την επωνυμία: ΣΥ.Ν.Θ.Ε.ΣΗ.: Ο Κύκλος των Εφ-ευρετικών Εκπαιδευτικών (Κοσμίδου-Hardy, 2005, σσ. 54-55).

«Για μας το σημαντικό ζήτημα είναι πράγματι να ξεφύγουμε από την ανάλυση του «πταίσματος και του φταίχτη» και να περάσουμε, μέσα από διαδικασίες αυτογνωσίας και κοινωνιογνωσίας, μέσα από πράξη με βούληση, στον «κριτικό παίχτη».

Το θέμα είναι, αν έχουμε αποξεσωθεί και παραιτηθεί από τον γνήσια εκπαιδευτικό και κοινωνικό μας ρόλο

και, επομένως, δεν μας απασχολεί το αν και το πώς μπορούμε να συμβάλουμε στη βελτίωση της υπάρχουσας πραγματικότητας, το αν έχουμε αποκαρδιωθεί με τα όσα συμβαίνουν και θεωρούμε ότι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε, ή αν πιστεύουμε ότι πράγματι κάτι πρέπει και μπορούμε να κάνουμε. Μπορούμε, λοιπόν;

- Μπορούμε, άραγε, να συμβάλουμε στη δημιουργία ενός σχολείου δημοκρατικού, επικοινωνιακού, κοινωνικά κριτικού που δίνει ουσιαστικές ευκαιρίες μόρφωσης στα μέλη του;
- Μπορούμε να συμβάλουμε στη δημιουργία μιας πραγματικότητας που αξίζει στους μαθητές και στους πολίτες, μέσα από τη δική μας γνώση, τις προσωπικές δυνάμεις και την υπευθυνότητά μας;
- Μπορούμε να προωθήσουμε συστηματικά και στρατηγικά την αλλαγή των «κακώς κειμένων» με τη συμμετοχή μας σε προσπάθειες (ερευνητικές, διδακτικές, κοινωνικές, κ.ά) και σε προγράμματα με στόχο την υπέρβαση;
- Μπορούμε να ξεκινήσουμε μια πορεία προσωπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της οποίας αναλύουμε κριτικά τον εαυτό μας και το έργο μας, αναγνωρίζοντας τα δυνατά μας στοιχεία, αλλά και τις αδυναμίες μας και θέτοντας στόχο να «δουλέψουμε» για να βελτιώσουμε ό,τι πολυτιμότερο μπορεί να έχει δοθεί στον άνθρωπο, δηλαδή τον εαυτό μας;
- Μπορούμε να πάρουμε τους φόβους και τις ανασφάλειές μας αγκαλιά και να βαδίσουμε μαζί τους σε μονοπάτια ανηφορικά;
- Μπορούμε να μάθουμε να διεκδι-

κούμε το δικίο μας συστηματικά, χωρίς φόβο και πάθος, και να συμβάλουμε και με τον τρόπο αυτό στην εφαρμογή διαχρονικών αξιών και αρχών όπως είναι η αξιοκρατία;

- Μπορούμε να μη συμμετέχουμε σε μια σιωπή συννενοχής, όταν διαπιστώνουμε πρακτικές και μεθοδεύσεις που στοχεύουν στον αποκλεισμό των αξιότερων σε θέσεις και ρόλους κοινωνικής εμβέλειας, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στο κοινωνικό καλό;
- Μπορούμε να διαβάζουμε τα κοινωνικά τεκταινόμενα ενεργά και κριτικά και να μη θεωρούμε ότι αυτά δεν μας αφορούν, αν δεν σχετίζονται με το στενά προσωπικό μας συμφέρον;
- Μπορούμε να βγούμε από μια στάση παραίτησης και να αφυπνίσουμε μέσα μας μια αγωνιστική διάθεση, μια στάση *μόνιμης πρόκλησης*, όπως τη χαρακτηρίζει ο Foucault, η οποία μπορεί να μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε θαρρετά διαθέσεις για επιβολή άκριτης εξουσίας;
- Μπορούμε να ανοίξουμε «το διακόπτη της κριτικής μας σκέψης» και να υιοθετήσουμε μια μορφή «ανταρτοπόλεμου», για τον οποίο μιλάει ο Eco σχετικά με το ρόλο και την εξουσία των ΜΜΕ, αλλά και με την άσκηση εξουσίας από τους *ιδεολογικούς μηχανισμούς του κράτους*, που αναφέρει ο Πουλαντζάς, όταν αυτοί στοχεύουν στον αποπροσανατολισμό μας και θέτουν σε κίνδυνο τη λειτουργία δημοκρατικών θεσμών;
- Μπορούμε να συνεργαστούμε για την αναβάθμιση του έργου των εκ-

παιδευτικών, του ρόλου σημαντικών και υποβαθμισμένων στελεχών της εκπαίδευσης, για τον επαναπροσδιορισμό της επαγγελματικής τους ταυτότητας –το προφίλ και τον προσδιορισμό των διαδικασιών αξιολόγησης και επιλογής τους με τρόπο που να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η αξιοκρατία;

- Μπορούμε να μην εμποδίζουμε, με όποιες συμπεριφορές και τακτικές, την ανοδική πορεία συν-αδελφών μας, όταν αυτοί το αξίζουν; Ένα αστέρι που λάμπει θα ανέβει, συνάδελφοι, και θα λάμπει όσο και αν οι δικές μας ανασφάλειες δεν μπορούν να βγουν απ' το σκοτάδι που είναι κλεισμένες και ν' αντέξουν το φως του. Αυτός που χάνει, τελικά, με τέτοιες πρακτικές, είναι εκείνος που δεν αντέχει, που φοβάται το φως: το φως θα βρει το δρόμο του. Το θέμα είναι γιατί να στερηθούμε εμείς τη ζεστασιά του στο μεταξύ διάστημα.
- Μπορούμε να καταλήξουμε σε ουσιαστικές προτάσεις και στο σχεδιασμό πολυεπίπεδων, συνεργατι-

κών δράσεων με στόχο ένα σχολείο δημοκρατικό, επικοινωνιακό, ευέλικτο, με το δάσκαλο «ποιητή», σύμβουλο, επικοινωννό, ερευνητή;

Ποια θα μπορούσε να είναι, άραγε, η απάντηση σε ερωτήματα όπως τα παραπάνω, αν λάβουμε υπόψη ότι το 'σκάψιμο είναι βαθύ κι εμείς μονοζωίτες', αν δούμε με υπαρκτική ευθύνη το διάβα μας από τη διάσταση ετούτης της ζωής, αν συμφωνήσουμε πως *θέλει πράγματι αρετή και τόλμη η ελευθερία* κι αν θυμηθούμε τα λόγια του Καβάφη που μας προτείνει πως:

*Κι αν δεν μπορείς να κάμεις
την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξεντελίζεις.*

Για μας η απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα και για το αν μπορούμε να υιοθετήσουμε τέτοιες στάσεις ζωής, δεν θα μπορούσε να είναι άλλη από το ότι:

Αλήθεια, Μπορούμε! »

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Κοσμίδου-Hardy, (2005), «Αντί Εισαγωγής, Εφευρετικές “Ανακοινώσεις” για ένα Σύγχρονο Προφίλ του Εκπαιδευτικού και των Στελεχών της Εκπαίδευσης: Αλήθεια Μπορούμε!» (σσ. 39-57), στο Κοσμίδου-Hardy, (επιμ.), *Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Έργου και Αξιολόγηση: Γνήσιος Διάλογος για την Παιδεία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

*Μαστοράκη Έλενα**

**ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.:
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ-ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

Στην παρούσα εισήγηση γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστεί σύντομα, η επιστημονική συμβολή της ΕΛΕΣΥΠ στην ανάπτυξη του θεσμού Συμβουλευτικής- Προσανατολισμού στην Ελλάδα τα τελευταία είκοσι χρόνια. Έμφαση δίνεται στην οργανωμένη παρουσίαση των ετήσιων επιστημονικών διοργανώσεων σε εθνικό επίπεδο, πολλές εκ των οποίων είχαν ευρωπαϊκό ή/και διεθνή χαρακτήρα με τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων και μελών αντίστοιχων ευρωπαϊκών οργανώσεων. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι θεματικές που απασχόλησαν κατά περίπτωση εισηγητές και συνέδρους, με ειδικότερη αναφορά στους στόχους αλλά και τα αποτελέσματα αυτών των διοργανώσεων στην αναγνώριση του ειδικότερου ρόλου του θεσμού ΣΥ.Π στο πλαίσιο της δια βίου ανάπτυξης του ατόμου, επισημαίνοντας παράλληλα την αναγκαιότητα της ανάπτυξης οργανωμένων υπηρεσιών από την πλευρά της πολιτείας καθώς και την ευθύνη των επαγγελματιών- λειτουργών της Συμβουλευτικής για την παροχή υψηλής ποιότητας έργου. Η ανάπτυξη ενός Επιστημονικού Λόγου/ Διαλόγου προερχόμενου από την ανατροφοδότηση της θεωρητικής εντύπωσης μέσω της καθημερινής πρακτικής εφαρμογής και εμπειρίας και η οριζόντια αλλά και κάθετη διάχυση αυτού ως μέσο βελτίωσης απετέλεσε και αποτελεί έναν από σημαντικότερους στόχους της ΕΛΕΣΥΠ. Πολλές φορές δε, η πραγμάτωση αυτού του στόχου συναντά δομικές δυσκολίες που συνδέονται τόσο με το βαθμό δέσμευσης των εμπλεκόμενων μερών όσο και με την ευμεταβλητότητα και πολυμορφία που χαρακτηρίζει τις σημεινές κοινωνίες. Τα τελευταία δύο σημεία αποτελούν και το εφελτήριο- πρόκληση με αναφορά το ρόλο της ΕΛΕΣΥΠ στο άμεσο μέλλον.

*Mastoraki Helena**

**CONFERENCES AND SYMPOSIUMS OF HE.S.CO.G.:
THEIR CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT OF CAREER
COUNSELLING SERVICES**

The scope of this paper is to focus on the scientific contribution of HE.S.CO.G. in the development of career counselling services in Greece the last twenty years. Initially the emphasis is given to a brief but structured presentation of the annual national meetings, lots of which had included either the international or the European dimension, having attracted and invited participants from all over Europe, both scholars and members of other similar European organisations. Then, the main thematic axes of those meetings, their aims as well as the emerged results are discussed briefly in relation to the acknowledgement of the distinctive role of career counselling services within the framework of life-long learning and personal development. In accordance to the above, it is also stressed the need for further development of the existing career counselling services supported and/or subsidised by the state as well as the greater responsibility for the counsellors to become engaged towards the provision of better quality of services. The development of a solid scientific framework which is based both on theory and practice as well as its horizontal and vertical dissemination has been of a great importance. The latter has been one of the fundamental goals of HE.S.CO.G. during all the previous years and those to come. Nevertheless the realisation of such a goal has met structural difficulties related to the degree of engagement of those involved as well as to the diversity and variability of modern societies. Those latter characteristics challenge also the role of HE.S.CO.G. in the near future.

* Κοινωνική Λειτουργός-Εκπαιδευτικός ΔΕ, MASW, PhDc., Υπεύθυνη ΣΕΠ στο ΚΕΣΥΠ Περιστερίου, τηλ-fax επικοινωνίας 0030 210 5720986 e mail: hmastora@ath.forthnet.gr

Εισαγωγή

Όταν αποφασίστηκε να παρουσιάσω την επιστημονική δραστηριότητα της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. μέσω των διοργανώσεών της, δεν είχα φανταστεί τη συναισθηματική φόρτιση που εμπεριείχε αυτό το ταξίδι στο χρόνο και τα επιστημονικά δρώμενα ούτε τη δυσκολία και συνάμα τον κίνδυνο που ελλόχευε σε κάθε στάση αυτού του ταξιδιού, αφού τελικά φαίνεται να είναι αρκετά δύσκολο να μετουσιώσεις εμπειρίες χρόνων σε λίγα λεπτά παρουσίασης με τον παράλληλο κίνδυνο αυτός ο λόγος να ακουστεί απλουστευτικός και πεπερασμένος.

Στην παρούσα παρουσίαση γίνεται προσπάθεια να συστηματοποιηθεί η επιστημονική ενεργή παρουσία της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. εστιάζοντας στις επιστημονικές συναντήσεις που διοργάνωσε καθώς και να παρουσιαστούν περιληπτικά οι επιπτώσεις – επιδράσεις αυτής της δραστηριότητας στην ανάπτυξη και διαμόρφωση ενός Επιστημονικού Λόγου ο οποίος είχε κεντρικό στόχο τη διαμόρφωση πολιτικών και πρακτικών εφαρμογής στο χώρο της Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας.

Παρακαλώ τις/τους κ.κ ακροάτριες/τές να συγχωρήσουν τους περιορισμούς αυτού του εγχειρήματος καθώς και την υποκειμενικότητα με την οποία ίσως έχει δοθεί έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία αυτής της δραστηριοποίησης.

ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και Είδη Επιστημονικών Διοργανώσεων

Οι επιστημονικές συναντήσεις της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. την τελευταία εικοσαετία

πραγματοποιούνται κατά μέσο όρο μία φορά το χρόνο, έχουν διάρκεια μιας ή περισσότερων κάποιες φορές ημερών και διακρίνονται σε δύο κύριες κατηγορίες:

- Τις Επιστημονικές Ημερίδες
- και τα Συνέδρια, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και δύο διεθνή.

Είχαν κατά κύριο λόγο έδρα την Αθήνα, αν και κάποιες φορές πραγματοποιήθηκαν διοργανώσεις και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας (π.χ Θεσ/νίκη, Πάτρα κ.α). Η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. για την πραγματοποίησή τους πολλές φορές συνεργάστηκε με άλλους φορείς προερχόμενους από το χώρο της εκπαίδευσης, της Πρόνοιας, της Απασχόλησης (ενδεικτικά αναφέρεται η ΟΛΜΕ, ΣΕΛΕΤΕ/ΑΣΠΑΙΤΕ, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, ΣΚΛΕ κ.α).

Εκτός από την προαναφερόμενη επιστημονική συνεργασία με φορείς, στη διοργάνωση των συναντήσεων εμπλέκηκαν φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είτε ως χορηγοί είτε ως πολλαπλασιαστές των αποτελεσμάτων.

Η μεθοδολογία που χαρακτηρίζει τη διάρθρωση του περιεχομένου αυτών των συναντήσεων περιλαμβάνει: κεντρικές εισηγήσεις στην ολομέλεια, θεματικά εστιασμένα στρογγυλά τραπέζια, θεματικά εργαστήρια, παρεμβάσεις από τους συμμετέχοντες, ανατροφοδοτικές συζητήσεις – κατάθεση προβληματισμών ανά θεματικό άξονα, συγκέντρωση και παρουσίαση κεντρικών συμπερασμάτων της επιστημονικής συνάντησης. Τα δε πρακτικά αυτών των συναντήσεων εκδόθηκαν μέχρι σήμερα σε διακριτά τεύχη της *Επιθεώρησης*.

Θεματικοί Τίτλοι των Διοργανώσεων

Σε μια προσπάθεια να παρουσιάσουν ενδεικτικά τα θέματα που απασχόλησαν αυτές τις διοργανώσεις ως κεντρικοί θεματικοί τίτλοι, μπορούμε να ανατρέξουμε στον πίνακα 1.

Ειδικότερες Επιστημονικές Θεματικές Διαστάσεις που απασχόλησαν Εισηγητές και Συνέδρους

Ερχόμενοι τώρα να εστιάσουμε στα ειδικότερα κομβικά θέματα που απασχόλησαν αυτές τις διοργανώσεις αυτά μπορεί να κωδικοποιηθούν στα παρακάτω:

- Ανάπτυξη και παρουσίαση θεωρητικών μοντέλων στο πλαίσιο του θεσμού ΣΥ-Π

- Περιεχόμενο, σκοποί και στόχοι των εφαρμογών του Θεσμού Συμβουλευτική- Προσανατολισμός
- Η εκπαίδευση, το προφίλ και ο ρόλος των λειτουργών του θεσμού Συμβουλευτική- Προσανατολισμός
- Διερεύνηση των εφαρμογών, και των δυνατοτήτων περαιτέρω ανάπτυξης του θεσμού σε τομείς όπως: (όλων των Βαθμίδων) Εκπαίδευση Απασχόληση- Ένταξη στην Αγορά Εργασίας Κοινωνικοπρονοιακές Οργανώσεις Τοπική Αυτοδιοίκηση Όπλα και Σώματα Ασφαλείας
- Σκιαγράφηση του προφίλ και των ιδιαίτερων αναγκών των απευθυνόμενων και εν δυνάμει εξυπηρετούμενων των υπηρεσιών ΣΥ-Π. Τόσο με αναφορά το γενικό πληθυσμό κατά ηλικιακές κατηγορίες

Πίνακας 1

ΣΥΝΕΔΡΙΑ	ΗΜΕΡΙΑΔΕΣ
Η εκπαίδευση των στελεχών συμβουλευτικής προσανατολισμού και ο ρόλος τους στην απασχόληση, υγεία και αγωγή	Ο ρόλος του ΣΥ-Π στην εισαγωγή των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
Ο θεσμός ΣΥ-Π στην τριτοβάθμια εκπαίδευση Εκπαίδευση και αγορά εργασίας. Ο ρόλος ΣΥ-Π στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά	Συμβουλευτική και ΣΕΠ Ποετοιμασία του ατόμου στη μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας
Διαφορετικότητα και ισότητα	Ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση- απασχόληση
Επαγγελματική κατάρτιση και ο ρόλος ΣΥ-Π	Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού
Πολυπολιτισμικότητα	Προβλήματα απασχόλησης

(ανήλικους μαθητές, νέους φοιτητές ή νεοεισερχόμενους στην Αγορά Εργασίας, παιδιά που διαρρέουν από το εκπαιδευτικό σύστημα κ.α) όσο και ειδικές ομάδες πληθυσμού (ενδεικτικά αναφέρονται: Παλιννοστούντες, ΑΜΕΑ, μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες κ.α)

- Η δια βίου Εκπαίδευση και η σύνδεσή της με τη δια βίου Επαγγελματική και Προσωπική Ανάπτυξη
- ο Ρόλος της πληροφόρησης- πληροφορίας, οι τρόποι διαχείρισής τους και τα μέσα πληροφόρησης στο πλαίσιο του ΣΥ-Π
- Η σύγχρονη Τεχνολογική εξέλιξη και οι εφαρμογές της στο θεσμό ΣΥ-Π
- Η προώθηση της ισότητας ευκαιριών και ο αντισταθμιστικός ρόλος των υπηρεσιών ΣΥ-Π
- Η αποδοχή της Διαφορετικότητας και η ενίσχυση της διαπολιτισμικής προσέγγισης στην ανάπτυξη υπηρεσιών ΣΥ-Π.

Προφίλ των Συμμετεχόντων και Εισηγητών στις Επιστημονικές Διοργανώσεις

Σε αυτό το σημείο είναι ενδιαφέρον για λίγο να εστιάσουμε στους ανθρώπους που τόσα χρόνια στηρίζουν αυτές τις διοργανώσεις είτε ως εισηγητές και υπεύθυνοι εργαστηρίων είτε ως συμμετέχοντες-σύνεδροι.

Όπως είναι ίσως αναμενόμενο από την εμπειρία μας, συνήθως παίρνουμε μέρος σε διοργανώσεις που ανταποκρίνονται είτε στα επιστημονικά μας ενδιαφέροντα είτε αφορούν εργασιακούς τομείς τους οποίους υπηρετούμε ή θα θέλαμε κάποια στιγμή να υπηρε-

τήσουμε. Έτσι όλα αυτά τα χρόνια πλαισιώνουν την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., τόσο ως μέλη όσο και σε επίπεδο διοργανώσεων, επιστήμονες του ευρύτερου ανθρωπο-παιδαγωγικο-κοινωνικού χώρου, φοιτητές αντίστοιχων σχολών καθώς και επαγγελματίες που δουλεύουν σε αντίστοιχους με τους προαναφερόμενους χώρους ή εξειδικευμένους χώρους άσκησης του Συμβουλευτικού έργου και αυτού της ανάπτυξης της Σταδιοδρομίας.

Ιδιαίτερο σημείο εξέλιξης αποτελεί τα τελευταία σχεδόν 10 χρόνια, το γεγονός ότι συμμετέχουν όλο και πιο πολύ εξειδικευμένοι επαγγελματίες του χώρου οι οποίοι πια προέρχονται από μεταπτυχιακού επιπέδου σπουδές στη Συμβουλευτική- Προσανατολισμό. Η πολυμορφία των συμμετεχόντων και η ποικιλία των ενδιαφερόντων και εμπειριών συνθέτουν μια δυναμική παρουσία στα επιστημονικά δρώμενα και ίσως μοναδικός ανασταλτικός παράγοντας για την ετήσια συνεύρεσή μας και την διεύρυνση της ομάδας μας αποτελεί ο τόπος συνάντησης, μια και συνάδελφοι ή υποψήφιοι συνάδελφοι από την επαρχία δυσκολεύονται για πλειάδα λόγων πολλές φορές να μετακινηθούν.

Οι επιστήμονες και επαγγελματίες που έχουν κατά καιρούς πάρει μέρος ως εισηγητές είναι καταξιωμένοι και αναγνωρίσιμοι στους χώρους που κινούνται και κάποιοι μάλιστα αποτελούν κεντρικά πρόσωπα αναφοράς όσον αφορά στην προώθηση και υποστήριξη του θεσμού στα υποσύστημα που κινούνται ή/και υπηρετούν αυτή καθ' αυτή την εφαρμογή του θεσμού.

Γενικότεροι και Ειδικότεροι Στόχοι αυτών των Διοργανώσεων

Κεντρικός ρόλο στην ανάπτυξη αυτών των διοργανώσεων υπήρξε η διάθεση να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο, μια κοινή βάση η οποία εστιάζοντας στο θεσμό θα έδινε/δίνει τη δυνατότητα να έλθουν κοντά επιστήμονες και επαγγελματίες σε ένα ισότιμο διάλογο και προβληματισμό σχετικά με την πορεία ανάπτυξης των σχετικών υπηρεσιών και των οφελών που προκύπτουν για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη: θεσμούς, επαγγελματίες και εξυπηρετούμενους.

Ειδικότεροι στόχοι, όλα αυτά τα χρόνια, αποτελούσαν και αποτελούν:

- Η σκιαγράφηση του επαγγελματικού προφίλ των λειτουργών του θεσμού
- Η διαμόρφωση/ανάπτυξη θεωρητικών μοντέλων εφαρμογής των λειτουργιών του θεσμού και η ανατροφοδότησή τους από την μερική ή γενικευμένη εφαρμογή
- Η παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων σχετικά με τα είδη και τις ανάγκες του πληθυσμού που οι επαγγελματίες καλούνται να εξυπηρετήσουν καθώς και με την αποτελεσματικότητα των παρεχομένων υπηρεσιών
- Η ανταλλαγή εμπειριών σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο με στόχο τη βελτίωση των επαγγελματιών, των παρεχόμενων υπηρεσιών και του σχεδιασμού μελλοντικών δράσεων
- Η ανάδειξη δυσκολιών και εστιασμένου προβληματισμού που πηγάζει από την γνώση αλλά και καθημερινή εφαρμογή
- η προώθηση προτάσεων στα κέ-

ντρα λήψης αποφάσεων που διαμορφώνουν πολιτικές εκπαίδευσης-απασχόλησης

Κατόπιν των παραπάνω θα ήταν εύλογο να αναρωτηθεί κανένας... *αλήθεια και τι πετύχαμε από τα προαναφερόμενα;*

Αποτελέσματα σε μικρο-μέσο και μακρο Επίπεδο

Θεωρείται λοιπόν σκόπιμο σε αυτό το σημείο να συνδεθούν οι προαναφερόμενοι στόχοι με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν σε διαφορετικά επίπεδα. Ειδικότερα:

Εστιάζοντας αρχικά στο μικρο επίπεδο του συμμετέχοντα επιστήμονα – επαγγελματία:

Αν και επιστημονικό λόγο σχετικά με το θεσμό συναντάμε στην ελληνική βιβλιογραφία νωρίτερα, από τη δεκαετία του 60, ο λόγος αυτός είναι σποραδικός, μεμονωμένος και συχνά κερματισμένος και απαιτείται επιμελής αναζήτηση από τον/ην ενδιαφερόμενο/η επαγγελματία για τον εντοπισμό σχετικών πηγών και εμπειρίας. Μέσω του βήματος στις διοργανώσεις της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. επιτρέπεται να δημιουργηθεί συνέχεια σε αυτό το λόγο, να συναντώνται οι άνθρωποι του χώρου σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, να ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες και στη συνέχεια να διευκολύνεται και ανατροφοδοτείται είτε η θεωρητική τους αναζήτηση είτε η καθημερινή τους πρακτική.

Η επιστημονική συντροφικότητα και ο εποικοδομητικός διάλογος που αναπτύσσεται σε επίπεδο επιχειρημάτων δίνει την ευκαιρία να αναδει-

χτούν σημεία αιχμής, σύγκρουσης ή συμφωνίας. Προτείνονται στρατηγικές εφαρμογής, πεδία περαιτέρω εμπεριστατωμένης έρευνας, αναδύονται εργαλεία και σύγχρονα μεθοδολογικά μέσα. Οι άνθρωποι γνωρίζονται σχετίζονται και δικτυώνονται.

Εστιάζοντας στο μέσο επίπεδο του χώρου εφαρμογής του θεσμού και την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.:

Η εταιρεία αποκτά σταδιακά μια δυναμική αναγνωρίσιμη παρουσία στο χώρο. Διευρύνει την ομάδα των μελών της, διαμορφώνει εστιαζόμενες διοργανώσεις με κινητοποιήσεις φορέων και προσώπων που στηρίζουν αυτή τη δραστηριότητα και λειτουργούν αναδραστικά στην ανάπτυξη του θεσμού, στη ανάδειξη νέων χώρων και τρόπων εφαρμογής, στην εξειδίκευση υπηρεσιών και εργαλείων. Φορείς και άτομα που λειτουργούν σε διαφορετικούς χώρους ανακαλύπτουν την συμπληρωματικότητα των υπηρεσιών που παρέχουν, εντοπίζουν τις ιδιαιτερότητες των χώρων, διακρίνουν κοινά χρήσιμες μεθοδολογίες και την ανάγκη δικτύωσης μέσω τυπικών δικτύων σε επίπεδο τοπικό

Διαμορφώνεται σταδιακά το προφίλ των λειτουργιών του θεσμού, τίγονται θέματα επαγγελματικής δεοντολογίας, ενδυναμώνεται ο λόγος τους και περισσότερο παρά ποτέ αποκαλύπτεται η αναγκαιότητα ύπαρξής τους.

Τέλος επικεντρώνοντας στο **μακρο επίπεδο** αυτό της **διαμόρφωσης πολιτικών και σχεδιασμού οργανωμένων δράσεων** σε διαφορετικούς τομείς:

Τα συμπεράσματα των επιστημονικών διοργανώσεων προωθούνται προς τα κέντρα λήψης αποφάσεων, μέλη της

ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και συμμετέχοντες στις δραστηριότητές της ενεργοποιούνται και συμμετέχουν στη διαμόρφωση προτάσεων και πρακτικών σε χώρους όπως αυτούς των υπουργείων Εθνικής Παιδείας, Απασχόλησης, Κοινωνικής Αλληλεγγύης αλλά και Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών κ.α

Σταδιακά ενισχύεται ο αντισταθμιστικός ρόλος των υπηρεσιών ΣΥ-Π στο πλαίσιο της αποδοχής της διαφορετικότητας, της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού, της τεχνολογικής έκρηξης και της παγκόσμιας κοινότητας.

Αναδύεται η ανάγκη οργάνωσης εξειδικευμένων πλέον υπηρεσιών, μεθοδολογίας και εργαλείων καθώς και συνεχούς επιμόρφωσης του σώματος των Συμβούλων Σταδιοδρομίας.

Η Πορεία Συνεχίζεται... Προκλήσεις στο Άμεσο Μέλλον

Το σύντομο οδοιπορικό μας στην επιστημονική δραστηριοποίηση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. έδωσε την ευκαιρία να εστιάσουμε στη συμβολή της στην πολυεπίπεδη ανάπτυξη του θεσμού στην Ελλάδα.

Είναι πια αδιαμφισβήτητο ότι παρά τις όποιες αντιξοότητες, μερικές φορές κοινές για όλες εκείνες τις υπηρεσίες που εστιάζουν στην ψυχοκοινωνική υποστήριξη του ατόμου εντός και εκτός επίσημων θεσμών τυπικών και άτυπων δικτύων, οι υπηρεσίες ΣΥ.Π έχουν πολύπλευρα αναπτυχθεί στον ελληνικό χώρο, αν και σε μερικές περιπτώσεις δεν συνοδεύονται από ένα κατάλληλα οργανωμένο θεσμικό πλαίσιο. Οι λειτουργοί της στο χώρο της εκπαίδευσης, της απασχόλη-

σης, της πρόνοιας αποτελούν ήδη ένα πολυάριθμο σώμα επαγγελματιών που από τη μια χαρακτηρίζεται από ανομοιογένεια ως προς τα σημεία θεωρητικής εκκίνησης και προετοιμασίας, από την άλλη όμως αναδύει μια συμπληρωματικότητα ως προς τους στόχους που υπηρετεί και τις υπηρεσίες που παρέχει.

Αυτή η ανάπτυξη προκύπτει τόσο ως αναγκαιότητα των καιρών όσο και εξαιτίας των τάσεων που επικρατούν στις ευρωπαϊκές και κοινωνικές πολιτικές προκειμένου να αντιμετωπιστούν ζητήματα που συνδέονται με τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό, την εφαρμογή των διεθνών δεσμεύσεων για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όσον αφορά το σεβασμό, την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, την ανάληψη ατομικής αλλά και συλλογικής ευθύνης για την κινητοποίηση και διασφάλιση της ευημερίας των παγκόσμιων πολιτών και των κατοίκων των τοπικών κοινωνιών.

Επικεντρώνοντας όμως στο εδώ και τώρα μπορεί κανείς να διακρίνει κομβικές ανάγκες στην εξέλιξη του θεσμού, όπως:

- Η ανάγκη να διαμορφωθούν μακροπρόθεσμες πολιτικές σχετικά με το θεσμό ΣΥ-Π οι οποίες στο πλαίσιο ενός ολιστικού μοντέλου κοινοτικής και πελατο-κεντρικής παρέμβασης αποβλέπουν στην ολό-

πλευρη ανάπτυξη του ατόμου και της κοινότητας στην οποία κινείται

- Η ανάγκη να συστηματοποιηθεί η γνώση που κατατάσσεται μέσα από την καθημερινή πρακτική των λειτουργιών του θεσμού ώστε να αρθρωθεί ένας συμπαγής και τεκμηριωμένος επιστημονικός λόγος που έρχεται να ενισχύσει και να διευκολύνει ώστε να ακουστεί ο λόγος όλων αυτών ή/και όλων εμάς που βιώνουμε τα καθημερινά αδιέξοδα
- Η ανάγκη να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των χρηστών των υπηρεσιών μας και να εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα και προσπελασιμότητα των υπηρεσιών μας ειδικά για όλους εκείνους που τις έχουν πίοτερο ανάγκη

Τα προαναφερόμενα αποτελούν σημεία-προκλήσεις στα οποία καλείται η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να ανταποκριθεί με αμεσότητα.

Όλοι εμείς έχουμε ανάγκη να ακούμε ο ένας τον άλλο, να μαθαίνουμε από αυτή την ανταλλαγή, να ενώνουμε τις δυνάμεις μας για να φέρουμε κριτικά αλλαγές στα υποσύστημα που υπηρετούμε και να βελτιώνουμε τη δουλειά μας και το Πρόσωπό μας. Είναι καλό να θυμόμαστε πως ο λόγος των πολλών έχει μεγαλύτερη δύναμη από τη ξεχωριστή φωνή του καθένα από εμάς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1989), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Β' Πανελλήνιου Συνεδρίου Συμβουλευτικής- Προσανατολισμού με θέμα: Ο Θεσμός Συμβουλευτική Προσανατολισμός και η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και η Ανώτατη Εκπαίδευση των Στελεχών του Θεσμού, τ. 10-11, Αθήνα: Liquid- Letters-T.E.I. Αθήνας

- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1991), Πρακτικά Γ' Πανελλήνιου Συνεδρίου, Εκπαίδευση και Αγορά Εργασίας και ο Ρόλος του Επαγγελματικού Προσανατολισμού εν όψει της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1993), τ. 24-25, Αθήνα: ΓΡΗΓΟΡΗΣ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1994), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά 7ης Επιστημονικής Ημερίδας με θέμα: Ο Λειτουργός Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού στην Ελλάδα, τ. 30-31, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1995), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά της 8ης Επιστημονικής Ημερίδας με θέμα: Συμβουλευτική-Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός: Εμπειρίες-Προοπτικές, τ. 34-35, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1996), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Αθήνα 25-26 Νοεμβρίου 1995, τ. 38-39, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1997), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας με θέμα: Συμβουλευτική-Προσανατολισμός: Η Συμβολή τους στην Ανάπτυξη και Προετοιμασία του Ατόμου για τη διαρκώς μεταβαλλόμενη Αγορά Εργασίας, τ. 42-43, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1998), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας με θέμα: Ισότητα Ευκαιριών: Πρόκληση για τη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, τ. 44-45, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (1999), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Πανελλήνιου Συνεδρίου, Αθήνα 5-6 Δεκεμβρίου 1998, τ. 50-51, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (2000), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας με θέμα: Εφαρμογές της Συμβουλευτικής: Ο ρόλος και η Εκπαίδευση του Συμβούλου, τ. 54-55, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (2001), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Πανελλήνιου Συνεδρίου, Αθήνα 2-3 Δεκεμβρίου 2000, τ. 58-59, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (2002), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας, Αθήνα 1 Δεκεμβρίου 2001, τ. 62-63, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (2003), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Πανελλήνιου Συνεδρίου: Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας και Επαγγελματική Κατάρτιση, Αθήνα 30/11-1/12 2002, τ. 66-67, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (2004), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας, Αθήνα 22 Νοεμβρίου 2003, τ. 70-71, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (2005), Ειδικό Τεύχος: Πρακτικά Πανελλήνιου Συνεδρίου: Η Επαγγελματική Συμβουλευτική στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης, Αθήνα 4-5/12/2004, τ. 74-75, Αθήνα: ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.-ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.

*Κιτσάκη Βασιλική**

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Σ.Ε.Π. ΣΕ ΔΙΚΤΥΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΗΣ Δ.Ε.: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Στόχος της παρούσας εισήγησης είναι :α) να προσεγγίσει θεσμικά την συμβολή των προγραμμάτων σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού στην εξέλιξη του αντίστοιχου θεσμού στον Ελλαδικό χώρο,όπως αυτά σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν, σε επίπεδο δικτύων σχολικών μονάδων της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ – Πράξη2.4.1.ε, από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με τα κατά τόπους ΚΕΣΥΠ και τις αντίστοιχες σχολικές μονάδες και β) να περιγράψει τον ρόλο των ειδικών συμβουλευτικής στην υλοποίηση των αντίστοιχων προγραμμάτων, ως μια νέα, δυναμική συνισταμένη, άξια σχολιασμού αναφορικά με την εξέλιξη του θεσμού της Σ-Π στην χώρα μας και γ)να επισημάνει την συμβολή της ΕΛΕΣΥΠ στον τομέα της ενημέρωσης και πληροφόρησης στα πλαίσια των Συνεδρίων της για τις καινοτόμες δράσεις,όπως η προαναφερθείσα και τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες στο τομέα της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

*Kitsaki Vasiliki**

THE APPLICATION OF SCHOOL OCCUPATIONAL ORIENTATION PROGRAMMES ON SYSTEMS OF INSTITUTIONAL UNITS OF THE SECONDARY EDUCATION AND THE CONTRIBUTION OF THE HELLENIC SOCIETY OF COUNSELLING AND CAREER GUIDANCE.

The aim of the present introduction is a) to approach, by the way of establishment, the contribution of the school occupational orientation programmes in the evolution of the corresponding institutional law in Greece, as the beforehand mentioned programmes were planned and materielized accordinly, on the level of the systems of the institutional units of the secondary education, in the scope of ACT 2.4.1.e, from the Pedagogical Institution, in co-operation with the local Center of Counselling and Career Guidance and the related school units. b)to describe the role of the experts in counselling as to the realization of the corresponding programmes, in the capacity of a new, dynamic resultant, worthy of commenting upon, in relation to the evolution of the institutional law of Counselling- Guidance in our country and c) to indicate the contribution of the Hellenic Society of Counselling and Career Guidance in the awareness as well as the information in the range of its conferences for the innovative activities and the reforming attempts in the field of Counselling and Career Guidance.

* Η Κ. Β. είναι εκπαιδευτικός Α/θμιας εκπαίδευσης – Σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού με μεταπτυχιακές σπουδές στη συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό του τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, *Επικοινωνία:* Μέτωνα 47, Χολαργός 15561,τηλ.210-6543427.

A. Εισαγωγή

Θεσμικό και πρακτικό πλαίσιο λειτουργίας του θεσμού της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού

Οι εξαγγελίες του ΥΠΕΠΘ, έτσι όπως ορίζονται για την «Εκπαίδευση 2000», σηματοδοτούν όχι μόνο την απομάκρυνση από τις παραδοσιακές μαθησιακές μορφές που στηρίζονται στην απομνημόνευση πληροφοριών και στην παθητική μάθηση, αλλά και τη συνεχή διασύνδεση εκπαίδευσης και εργασίας σε βαθμό που να αποτελούν ενιαίο πλέγμα δραστηριοτήτων. Ο νέος ρόλος του σχολείου επαναπροσδιορίζεται βάση των αρχών της διά βίου εκπ/σης, (ΥΠΕΠΘ, 1998) καθώς και ο ρόλος της συμβουλευτικής της σταδιοδρομίας που προσανατολίζεται πλέον στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη διεκδίκηση όχι μιας, αλλά πολλών εργασιακών θέσεων.

Ο θεσμός του Σχολικού Επαγγελματικού προσανατολισμού, επεκτεινόμενος στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο, στοχεύει ιδίως στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών, στην πληροφόρησή τους για επαγγελματικές διεξόδους, στην ενημέρωσή τους για τα μεταβατικά στάδια προς την επαγγελματική αποκατάσταση και την αρμονική ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο (ν. 1566/85 αρ. 37§1)

Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός επανακαθορίζεται εφαρμοζόμενος στη Γ' Γυμνασίου και Α' Ενιαίου Λυκείου με το ν.2525/97.

Η θεσμική λογική που επικράτησε στην δομή και την διάρθρωση των υπηρεσιών της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού

βασίστηκε σε ιεραρχικό – πυραμιδικό σχήμα διοίκησης, με προεξέχοντα χώρο αυτόν του ΕΚΕΠ (Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού), ο οποίος βρίσκεται στην κορυφή της πυραμιδικής οργάνωσης και χώρους διάχυσης και εφαρμογής, με σειρά χωρικής ισχύος, τα ΚΕΣΥΠ (Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού τα οποία λειτουργούν σε επίπεδο νομού) και τα ΓΡΑΣΕΠ (Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού τα οποία προσφέρουν υπηρεσίες σε επίπεδο σχολικής μονάδας).

Ανάμεσα στο ΕΚΕΠ, τα ΚΕΣΥΠ και τα ΓΡΑΣΕΠ «παρεμβάλλεται» ο τομέας Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ο οποίος αναλαμβάνει την ανάθεση προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού σε ιδιωτικούς φορείς (εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον αντίστοιχο χώρο) και ενίοτε τη συγγραφή εγχειριδίων συναφών με το αντικείμενο του ΣΕΠ.

Ως συμβουλευτική διαδικασία - παρέχοντας συνδρομή κατά τα διάφορα στάδια ανάπτυξής τους βοηθάει τους μαθητές:

- να διερευνήσουν και να συσχετίσουν τα προσωπικά τους χαρακτηριστικά, τις ικανότητες και τις δεξιότητές τους, τα ενδιαφέροντα και τα σχέδιά τους για το μέλλον, με τα χαρακτηριστικά και τις απαιτήσεις της εποχής μας
- να αναπτύξουν δεξιότητες αναζήτησης, επεξεργασίας και αξιοποίησης των πληροφοριών.
- να συνειδητοποιήσουν τις κρίσεις τους και να διεκδικήσουν τη συμμετοχή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι.
- να παίρνουν αποφάσεις μέσα από

τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους επιλογές.

- να γνωρίσουν τον κόσμο της εργασίας και το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.

Ο θεσμός του Σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού – παρά τις όποιες ενστάσεις για την αποτελεσματικότητά του, είναι σαφώς υποστηρικτικός για μαθητικές ομάδες που θεωρούνται παραδοσιακά στερημένες επιτελώντας αντισταθμιστική λειτουργία στην ελλιπή επαγγελματική τους πληροφόρηση.

Ιδιαίτερη έμφαση κατά την εφαρμογή του θεσμού της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας θα πρέπει επιμεριστικά, να δοθεί:

- **Στην ανάπτυξη της αυτογνωσίας** των αποδεκτών της διαδικασίας και ειδικότερα στη στήριξη τους αναφορικά με την προσπάθεια που καταβάλλουν για τον εντοπισμό και την ανάπτυξη του δυναμικού τους, των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους, των αξιών, των ενδιαφερόντων, και εν γένει της προσωπικότητάς τους ως μίας ψυχικής, νοητικής και συναισθηματικής ολότητας.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο A.G. Watts: οι δάσκαλοι συχνά εκπλήσσονται από τις αλλαγές που εμφανίζουν οι μαθητές όταν έχουν πια αποφοιτήσει. Οι άνθρωποι είναι δυναμικοί και είναι σημαντικό να τους βοηθήσουμε να το καταλάβουν. (Watts, 1988)

- **Στην πληροφόρηση:** με τον όρο πληροφόρηση εννοούμε ολόκληρη τη διαδικασία αναζήτησης, επεξεργασίας

και επιλογής του πληροφοριακού υλικού, που χρειάζονται οι μαθητές, ώστε να έχουν την καλύτερη δυνατή πρόσβαση στις εκπ/κές και επαγγελματικές πληροφορίες που κατακλύζουν τις σύγχρονες κοινωνίες. (ΥΠΕΠΘ, 1999)

Η πληροφόρηση μέσω του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, εντάσσεται σε δύο βασικές κατηγορίες: τις πληροφορίες που σχετίζονται με το εκπαιδευτικό σύστημα και τις σπουδές και εκείνες που σχετίζονται με τα επαγγέλματα και γενικότερα την κοινωνικοοικονομική ζωή ενός τόπου.

Η πληροφόρηση στους μαθητές της εσπερινής δ/θμιας εκπ/σης θα φανεί ιδιαίτερα ωφέλιμη τόσο για το μελλοντικό επαγγελματικό προσδιορισμό τους, όσο και για την πιθανή αναθεώρηση της εργασιακής κατάστασης στην οποία βρίσκονται – πιθανόν αναγκαστικά-καλύπτοντας βιοτικές τους ανάγκες και βιώνοντας μία κατάσταση εργασιακής στασιμότητας.

Ο J. Pellerano αναφέρει σχετικά: «σε μία τέτοια πολύ ευμετάβλητη και ρευστή κατάσταση, στην οποία οι έφηβοι και οι ενήλικες πολιορκούνται με πληροφορίες όλων και ειδών, είναι καθήκον της πολιτείας να εξασφαλίσει ότι τα παιδιά του σχολείου και οι ενήλικες, μπορούν να συμβουλευτούν αξιόπιστες πληροφορίες για όλες τις διαφορετικές πλευρές της απασχόλησης και του εκπαιδευτικού συστήματος». (Pellerano, 1988)

- **Στη λήψη απόφασης:** Η λήψη αποφάσεων-προσωπικών και επαγγελματικών –είναι μία σύνθετη αλλά και εξελικτική- αναπτυξιακή διαδικασία, μέσα από την οποία ο μαθητής μαθαίνει να παίρνει αποφάσεις, που αφο-

ρούν την επαγγελματική του σταδιοδρομία (αλλά και την ίδια του τη ζωή), κατά τρόπο ήρεμο και ικανοποιητικό. Στους μαθητές των σχολείων η διαδραστικότητα της λήψης απόφασης πρέπει να βασίζεται στην πολλαπλότητα και το ευέλικτο σχήμα των διδακτικών δραστηριοτήτων, ώστε να καλύπτεται το ηλικιακό φάσμα των μαθητών που παρουσιάζεται αρκετά ευρύ.

Η Smith (1985) προτείνει επίσης στη συμβουλευτική διαδικασία που αφορά κοινωνικές ομάδες με ιδιαίτερα προβλήματα να έχει ως σημείο εκκίνησης ο σύμβουλος τα σημεία-προβλήματα που απορρέουν από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της κάθε κοινωνικής ομάδας. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα αξιακά πρότυπα του συμβουλευόμενου και η στάση που έχει υιοθετήσει ο συμβουλευόμενος για τα αξιακά πρότυπα της κυρίαρχης κοινωνικής ομάδας.

– **Στη μετάβαση:** Η μετάβαση στο εργασιακό κόσμο είναι μία σημαντική πτυχή της προετοιμασίας των νέων ανθρώπων για την ομαλή και δυναμική ένταξή τους στην επαγγελματική, κοινωνική και οικονομική ζωή. Εκμεταλλευόμενοι τις εντυπώσεις και τις πληροφορίες που έχουν συναποκομίσει από τη μακρόχρονη εμπλοκή τους σε εργασιακά περιβάλλοντα, μπορούν να αναπτύξουν ικανότητα δράσης που θα τους βοηθήσει να αναβαθμίσουν την εργασιακή τους θέση μέσα σ' ένα επάγγελμα ή να αναπτύξουν τις σωστές δεξιότητες που θα τους οδηγήσουν σε επιτυχείς κινήσεις για την αλλαγή του εργασιακού τους χώρου.

Η ρευστότητα που επικρατεί στους εργασιακούς χώρους τονίζει στην επιτακτική ανάγκη επαναπροσδιορισμού

του εργασιακού πλαισίου των ήδη εργαζόμενων μαθητών σ' έναν εργασιακό κόσμο όπου «είναι βέβαιο ότι η κεντρική έννοια της εργασίας, στο μέλλον δεν θα 'ναι πια η ίδια» (Rifkin, 1996)

Β. Εφαρμογή Προγραμμάτων Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε Σχολικές Μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II, ΠΡΑΞΗΣ 2.4.1.ε, υλοποιήθηκε πιλοτικά από το ΥΠΕΠΘ και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο το έργο που αφορούσε στην «εφαρμογή προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού», σε σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η λειτουργία της συμβουλευτικής διαδικασίας, επεκτεινόμενη στην εξέταση θεμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού, κλήθηκε να «θεραπεύσει» τα αιτήματα που αναπτύσσονται από τον μαθητικό πληθυσμό στα πλαίσια των σχολικών μονάδων και η πιλοτική εφαρμογή επεκτάθηκε σε 65 Δίκτυα Σχολικών Μονάδων σε όλη την Ελλάδα (Αττική, Στερεά Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησο, Θεσσαλία, Ιόνια Νησιά, Μακεδονία, Βόρειο Αιγαίο)

Ανάμεσα στις καινοτόμες δράσεις του προγράμματος εντάχθηκε και η **Παροχή Υπηρεσιών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στους μαθητές των σχολείων.**

Για πρώτη φορά ειδικοί επιστήμονες (επιστήμονες με μεταπτυχιακές σπουδές στη Σχολική ψυχολογία ή στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό) εντάχθηκαν σε

Μητρώο που συγκροτήθηκε για το σκοπό αυτό στο Π.Ι. και προσέφεραν εξατομικευμένες υπηρεσίες ομαδικά και ατομικά για τους μαθητές (40 μαθητές κατ'ανώτατο όριο σε κάθε Δίκτυο) μέσα στις σχολικές μονάδες. (Έκθεση Αξιολόγησης Πιλοτικής Εφαρμογής Έργου, Παλαιοκρασσάς, Πατεστή, Αντωνιάδου, Καλύβεζα, Ιούνιος 2004).

Γ. Παραδειγματικές Αναφορές από την Υλοποίηση του Έργου στον Τομέα της Ειδικής Συμβουλευτικής

1. Λύκειο Περιοχής Αγίας Παρασκευής

❖ Στόχοι του προγράμματος

Οι στόχοι του προγράμματος υλοποιήθηκαν με βάση τους εξής θεματικούς άξονες:

- Αυτογνωσία-Αυτοπεριγραφή: αναγνώριση και ενδυνάμωση της προσωπικής ταυτότητας, έκφραση προσωπικών διαθέσεων, συναισθημάτων, επιθυμιών, τάσεων, ενδιαφερόντων, αξιών και ικανοτήτων ενώπιον της ομάδας με παράλληλη ενδυνάμωση κοινωνικών δεξιοτήτων και ακρόασης των υπολοίπων μελών της ομάδας.
- Λήψη απόφασης: προσπάθεια επίλυσης συγκρουσιακών καταστάσεων με τον αρχικό εντοπισμό του προβλήματος και την δημιουργία εναλλακτικών σεναρίων αντιμετώπισής του. Διάκριση δυσχερειών στην αντιμετώπιση πιθανών προβληματικών καταστάσεων. Στοχοθέτηση.

- Εντοπισμός πιθανών επαγγελματικών επιλογών, που στη συνέχεια προτάθηκαν ως καταλληλότερες στον κάθε μαθητή και οι οποίες διερευνήθηκαν με χορήγηση και αξιολόγηση test επαγγελματικών ενδιαφερόντων.

❖ Ώρες συνεδριών (ατομικών και ομαδικών)

Οι ώρες των συμβουλευτικών συνεδριών ήταν συνολικά οκτώ (8) και κατανεμήθηκαν ως ακολούθως: 4 ώρες ομαδικών συνεδριών και 4 ώρες ατομικών συνεδριών.

❖ Χώρος συνεδριών

Ως χώρος συνεδριών διατέθηκε το εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου.

❖ Μεθοδολογία (ατομική, ομαδική συμβουλευτική)

Χρησιμοποιήθηκε το αναπτυξιακό μοντέλο συμβουλευτικής και ειδικότερα η προσωποκεντρική – ροτζεριανή και η συστημική προσέγγιση.

Αναλυτικότερα:

Τηρουμένης της αρχής της εξατομικευμένης προσέγγισης η συμβουλευτική διαδικασία εξελίχτηκε σε ατομική αλλά και ομαδική βάση. Κυρίως οι ημι-δομημένες συνεντεύξεις και η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των χορηγηθέντων test και η άσκηση κριτικής τους από τους εξεταζόμενους έγινε σε ατομική βάση, ενώ η υπόλοιπη διαδικασία εξελίχτηκε ομαδικά.

❖ *Τεχνικές και μέσα που χρησιμοποιήθηκαν (ασκήσεις, ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις)*

Στα πλαίσια των συμβουλευτικών συναντήσεων χορηγήθηκαν:

- Ασκήσεις αυτοπεριγραφής - αυτογνωσίας σχετικές με τους επαγγελματικούς προβληματισμούς των μαθητών
- Ασκήσεις ενδιαφερόντων (test Holland)
- Ασκήσεις λήψης αποφάσεων
- Ασκήσεις αξιών

❖ *Αποτελέσματα*

Η συμβουλευτική διαδικασία κινήθηκε σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα, αναφορικά με την έκφραση και την ικανοποίηση της ανάγκης των εφήβων, αρχικά για επικοινωνία και ειδικότερα για προσδιορισμό της επαγγελματικής τους ταυτότητας.

Αισθάνθηκαν έντονα την διαφοροποίηση της συμβουλευτικής διαδικασίας από την εκπαιδευτική, κατά κανόνα, δασκαλοκεντρική μέθοδο και ανταποκρίθηκαν σχεδόν αυτόματα παίρνοντας το ρόλο του ενεργώς συμμετέχοντα.

Επρόκειτο για χαρισματική και αξιόλογη ομάδα με ουσιαστικούς υπαρκτούς, κοινωνικούς και επαγγελματικούς προβληματισμούς και αρκετές καλλιτεχνικές ανησυχίες. Η κατεύθυνσή της ήταν κατά πλειοψηφία τεχνοκρατική, ενώ δεν έλειπαν και οι ανθρωποκεντρικοί εργασιακοί στόχοι, ενώ η κυρίαρχη αξία ήταν η προσφορά προς τρίτους.

Κατάθεσαν τους προβληματισμούς

και τις συγκρούσεις τους και κατέκτησαν τέτοιο εύρος σχετικά με τα αποτελέσματα της διαδικασίας που προσπάθησαν, σύμφωνα με δηλώσεις τους, «να ελέγξουν την αξιοπιστία των εργαλείων».

Ζήτημα ίσως αποτέλεσαν τα στενά χρονικά πλαίσια της διαδικασίας.

Σημειώνεται η θετική αντιμετώπιση του διευθυντή της σχολικής μονάδας στην παρουσία μας.

❖ *Αναφορά για την προστιθέμενη αξία της συμβουλευτικής στο θεσμό του ΣΕΠ*

Πρόκειται για μια πρωτόλεια προσπάθεια γνωριμίας των σχολικών μονάδων, των μαθητών, των γονέων και του καθηγητικού προσωπικού με την επιστήμη της συμβουλευτικής και ειδικότερα με το πεδίο της που σχετίζεται με θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού.

Οι μέχρι τώρα καταγραφές αποδεικνύουν ότι οι μαθητές έχουν απειριόριστη ανάγκη για υποστήριξη και συμβουλευτική παρέμβαση σε ζητήματα καθορισμού της μελλοντικής επαγγελματικής τους ταυτότητας και σχεδιασμού της εργασιακής τους επιλογής.

Προτείνεται η εποπτεία των ΓΡΑ-ΣΕΠ – ΚΕΣΥΠ από ειδικούς συμβουλευτικής, αλλά και η διοργάνωση, με εισηγητική ή βιωματική μορφή, σεμιναρίων ανά δίκτυα σχολικών μονάδων.

2. Γυμνάσιο περιοχής Νέας Ιωνίας

Σύμφωνα με τα χορηγηθέντα εργαλεία της ειδικής συμβουλευτικής

προέκυψαν οι ακόλουθες καταγραφές ως προς τα ατομικά στοιχεία των συμμετεχόντων μαθητών και τις προτιμήσεις τους σε επαγγέλματα και επαγγελματικές αξίες:

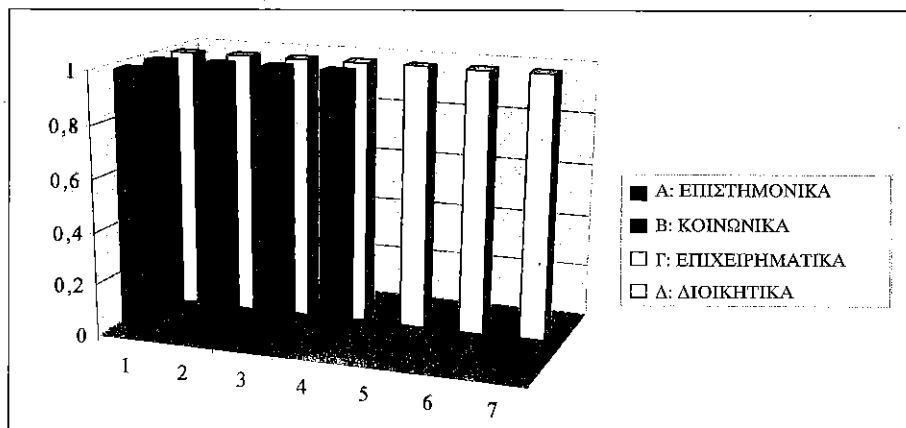
Πίνακας 1: Απόλυτες και σχετικές συχνότητες ως προς το φύλο

ΦΥΛΟ	N	%
Αγόρια	4	33,33
Κορίτσια	8	66,66
Σύνολο	12	100

Πίνακας 2: Απόλυτες και σχετικές συχνότητες ως προς τις επαγγελματικές αξίες

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ (κατά Rokeach)	N	%
Επιστημονικό ενδιαφέρον-Διανοητικότητα	1	8,33
Ευχάριστο περιβάλλον	0	0
Αυτονομία – Ανεξαρτησία – Έκφραση	0	0
Εξουσία – Γόητρο – Κύρος	7	58,33
Σωματική άσκηση – Ταξίδια – Μετακινήσεις	1	8,33
Κοινωνική προσφορά	3	25,00
Σύνολο	12	100

Διάγραμμα 1: Δηλωθέντα επαγγέλματα των συμμετεχόντων μαθητών



3. Γυμνάσιο περιοχής Ηρακλείου

Σύμφωνα με τα χορηγηθέντα εργα-
λεία της ειδικής συμβουλευτικής:

Πίνακας 1: Απόλυτες και σχετικές συχνότητες ως προς το φύλο

ΦΥΛΟ	N	%
Αγόρια	5	41,66
Κορίτσια	7	58,33
Σύνολο	12	100

Πίνακας 2: Απόλυτες και σχετικές συχνότητες ως προς τις επαγγελματικές αξίες

	ΦΥΛΟ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΓΟΡΙΑ		ΚΟΡΙΤΣΙΑ			
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ	N	%	N	%	N	%
Δημιουργικότητα			4	57,14	4	33,33
Σταθερότητα	2	40,00	1	14,28	3	25,0
Κέρδος	1	20,0	1	14,28	2	16,66
Πρόσφορα σε άλλους			1	14,28	1	8,33
Ανεξαρτησία	2	40,0			2	16,66
Σύνολο	5	100	7	100	12	100

Πίνακας 3: Απόλυτες και σχετικές συχνότητες ως προς τις επαγγελματικές ικανότητες

	ΦΥΛΟ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΓΟΡΙΑ		ΚΟΡΙΤΣΙΑ			
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	N	%	N	%	N	%
Καλλιτεχνική			1	14,28	1	8,33
Ρεαλιστική	2	40,00	1	14,28	3	25,0
Κοινωνική	1	20,0	4	57,14	5	41,66
Επιχειρηματική	1	20,0	1	14,28	2	16,66
Διοικητική	1	20,0			1	8,33
Επιστημονική						
Σύνολο	5	100	7	100	12	100

Πίνακας 4: Απόλυτες και σχετικές συχνότητες ως προς το φύλο και τα επαγγέλματα

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΑΝΔΡΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	N	%	N	%	N	%
Αργυροχρυσοκόσμος	1	20,0			1	8,33
Διοικητικός υπάλληλος	1	20,0			1	8,33
Ηλεκτρολόγος	1	20,0			1	8,33
Πωλήσεις	2	40,0	1	14,28	3	25,0
Γραφίστας			1	14,28	1	8,33
Στρατιωτικός			1	14,28	1	8,33
Αρχαιολόγος			1	14,28	1	8,33
Ψυχολόγος			1	14,28	1	8,33
Αρχιτεκτονική			1	14,28	1	8,33
Δασκάλα			1	14,28	1	8,33
Σύνολο	5	100	7	100	12	100

Δ. Συμβολή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Η συμβολή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στην ανάπτυξη του θεσμού της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική κατά την διάρκεια των είκοσι ετών παρουσίας της. Ειδικότερα: Η πλειονότητα των δομών (ΚΕΣΥΠ, ΓΡΑΣΕΠ, ΓΡΑΣΥ) στο πεδίο της εκπαίδευσης που σχετίζονται με τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη συμβουλευτική στη χώρα μας στελεχώνονται από συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού που στην πλειοψηφία τους είναι και μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Οι ίδιοι συμμετείχαν, κατά μεγάλο ποσοστό, στην υλοποίηση της ΠΡΑΞΗΣ 2.4.1.ε, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II, που αφορούσε στην «εφαρμογή προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού δικτύων», ως σύμβουλοι δικτύων, και τέλος ως ειδικοί συμβουλευτικής.

Αλλά και πολλές από τις καινοτόμες ενέργειες που υλοποιούνται εντός των σχολικών μονάδων από καθηγητές-συμβούλους που διδάσκουν το μάθημα του ΣΕΠ και οι οποίες στοχεύουν στην πληροφόρηση, στη λήψη απόφασης, στην κατάκτηση αυτογνωσίας, ως προς τις επαγγελματικές κλίσεις, ικανότητες και προτιμήσεις του μαθητικού πληθυσμού, έχουν δημοσιευτεί στο Επιστημονικό περιοδικό της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ως «εμπειρίες από την πράξη», αποτελώντας πολύτιμο υλικό ενημέρωσης και προβληματισμού για όλους όσους δραστηριοποιούνται στον προαναφερθέντα χώρο.

Με την οργάνωση, τέλος, επιστημονικών συνεδρίων και ημερίδων και κυρίως μέσω των εργαστηρίων που διεξάγονται στα πλαίσια των συνεδρίων αυτών, παρέχεται η δυνατότητα σε όλους τους φορείς και τα πρόσωπα που συμμετέχουν να ανακοινώσουν, να ενημερωθούν, να συζητήσουν

και να σχολιάσουν τις επιστημονικές έρευνες, αλλά και τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που εξελίσσονται στο χώρο της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Παλαιοκρασσάς Σ, Πατεστή Α, Αντωνιάδου Μ, Καλύβεζα Σ, (Ιούνιος 2004). Έκθεση Αξιολόγησης Πιλοτικής Εφαρμογής Έργου, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Pellerano J., (1988). On the efficiency of career guidance, prospects. *Quarterly Review of Education*, p.537
- Rifkin J., (1996). *Το τέλος της εργασίας και το μέλλον της*. Αθήνα: Νέα Σύνορα – Α. Α. Λιβάνη.
- Watts A.G., (1988). The changing place of career guidance in schools. *Prospects. Quarterly Review of Education*, p. 477.
- ΥΠΕΠΘ, (1998). *Εκπαίδευση 2000. Για μια παιδεία ανοικτών οριζόντων*, Γ' Έκδοση. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- ΥΠΕΠΘ, (1999). *Ετοιμάζομαι για τη ζωή. Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
ΣΤΙΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΕΣ**

Γεώργιος Γρ. Παπάς*

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ-ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., ΓΙΑ ΤΑ 20 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ

Αγαπητοί συνάδελφοι, μέλη και φίλοι της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Στο γιορτασμό και απολογισμό των 20 χρόνων της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στον οποίο είναι αφιερωμένη η σημερινή ημερίδα θα ήθελα μαζί με τις ευχές μου, για συνεχή ανάπτυξη και πρόοδο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και των μελών της, να πω δύο λόγια, με «θέα» στο μέλλον.

Στον κόσμο μας, του σήμερα και του αύριο, οι δραστικές αλλαγές στην οικονομία και την παγκόσμια μετατόπιση των κέντρων δύναμης και εξουσίας, οι συνεχείς «αναταράξεις» και οι δυσμενείς αλλαγές των εργασιακών σχέσεων, **αρνητικά** επηρεάζουν το σύνολο των εργαζομένων. Πέραν των παρεμβάσεων τις οποίες οι κινήσεις πολιτών ή/και το συνδικαλιστικό κίνημα μπορούν και πρέπει να κάνουν για τη βελτίωση του «τοπίου» υπέρ του κόσμου της εργασίας, οι ενασχολούμενοι με τη συμβουλευτική και γενικότερα τον επαγγελματικό προσανατολισμό πρέπει να διευρύνουν τα ηλικιακά όρια παροχής του. Αυτή η διεύρυνση πρέπει να καλύπτει όλο το εύρος ηλικιών των ανθρώπων, δηλαδή να υπάρχει η δυνατότητα παροχής **δια βίου επαγγελματικού προσανατολισμού, στον κάθε άνθρωπο: εργαζόμενο ή άνεργο ή συνταξιούχο**, σε συμπίεση με τη **δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση**.

Σε πρόσφατη πανεθνική έρευνα στη Γερμανία (βλ. Federal Institute for Vocational Training BIBB, 2005: *«How experts see the future of VET»*, Expert Monitor Vocational Training, in BIBB News 3, 2005), η πλειοψηφία (55%) των ερωτηθέντων ειδικών, στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, προσδοκά ότι μέχρι το 2020 ο **διαχωρισμός** μεταξύ εργασίας και μάθησης αναμένεται να υποχωρήσει σταδιακά. Αναμένεται, δηλαδή, να αναπτυχθεί-ακολουθηθεί το «μοντέλο» του εργαζόμενου ο οποίος συνεχώς θα εμπλουτίζει τις γνώσεις του και θα αναπτύσσει τις δεξιότητές του. Έτσι, αυτός ο εργαζόμενος, θα τείνει να ελαχιστοποιήσει το ενδεχόμενο να παραμείνει χωρίς απασχόληση, δηλαδή **άνεργος**.

Οι **σύμβουλοι ανάπτυξης σταδιοδρομίας** και οι ασχολούμενοι με την παροχή δια βίου εκπαίδευσης/κατάρτισης έχουν να διαδραματίσουν, εφεξής, ένα διευρυμένο ρόλο, όσον αφορά αφενός το περιεχόμενο γνώσεων και δεξιοτήτων που αυτοί παρέχουν/καλλιεργούν, στους εκπαιδευόμενους-συμβουλευόμενους και αφετέρου το χρονικό ορίζοντα αξιοποίησης, των παρεχόμενων από αυτούς, γνώσεων και δεξιοτήτων.

Ο αιώνας μας (21ος), χαρακτηρίζεται από μία τάση ανάπτυξης μιας **παγκόσμιας κοινότητας δια βίου προσανατολισμού**.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

* Ο Δρ. Γ. Π. είναι Σύμβουλος στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και μέλος του Δ.Σ. του Ε.Κ.Ε.Π. *Επι-κοινωνία*: Μεσογείων 406, Αγία Παρασκευή, 15341. E-mail: ggrpapas@pi-schools.gr

*Ζαννή-Τελιοπούλου Κασσάνδρα**

**ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.
(Παρέμβαση στην 3η Ολομέλεια)**

Υπηρετώ τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό (ΕΠ) για περισσότερα από 30 χρόνια. Είχα την τύχη να ασχοληθώ με το αντικείμενο σε διάφορες θέσεις και με διάφορους ρόλους, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε Ευρωπαϊκό. Αυτό μου επέτρεψε να δω τον ΕΠ από διαφορετικές οπτικές. Γι' αυτό επιτρέψτε μου να επισημάνω μερικά πράγματα.

Η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. καταξιώθηκε στο χώρο ως ένας σημαντικός επιστημονικός σύλλογος. Το περιοδικό που εκδίδει και οι επιστημονικές εκδηλώσεις που οργανώνει καθιερώθηκαν σαν οι μόνες σοβαρές ευκαιρίες, στο χώρο μας, για γόνιμο επιστημονικό διάλογο και ανταλλαγή απόψεων. Όλα αυτά, κυρίως, σε κάποια άτομα που διέθεσαν και συνεχίζουν να διαθέτουν ατελείωτες ώρες μη αμειβόμενης εργασίας, μόνο και μόνο από μεράκι και πίστη στο θεσμό του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Όμως, σήμερα, θεωρώ ότι η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ενηλικιώθηκε. Και όταν κανείς ενηλικιώνεται πρέπει να αναλαμβάνει νέες υποχρεώσεις και νέους ρόλους.

Ζήτησα να κάνω την παρέμβαση, γιατί πιστεύω ότι όσο και αν είναι εξαιρετικά σημαντικά αυτά που επέτυχε η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. μπορεί και πρέπει να εξελιχθεί δυναμικά και να ανοιχτεί σε νέους προβληματισμούς σε σχέση με τον ρόλο του ΕΠ. Η εποχή και η συγκυρία προσφέρονται και απαιτούν μια τέτοια εξέλιξη:

- Ο ΕΠ σήμερα θεωρείται σε επίπεδο Ευρωπαϊκό ο ακρογωνιαίος λίθος για την επίτευξη των πιο σημαντικών (Ευρωπαϊκών) πολιτικών της Ε.Ε. στους τομείς της Εκπαίδευσης και της Απασχόλησης.
- Πολλές χώρες όπως η Γαλλία, η Δανία κ.λπ. έχουν προχωρήσει σε μεταρρύθμιση του θεσμού, προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στις νέες προκλήσεις.
- Για πρώτη φορά υψήρξε σε ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτική απόφαση που αναφέρεται στον δια βίου ΕΠ. Στην απόφαση αυτή αναφέρεται ρητά:
 - η ανάγκη δημιουργίας σε όλες τις χώρες μέλη της Ε.Ε. συστημάτων δια βίου ΕΠ
 - ότι όλοι οι πολίτες, σε όλα τα στάδια της ζωής τους, πρέπει να έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες προσανατολισμού και πληροφόρησης
 - η σημασία του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην καταπολέμηση

της σχολικής διαρροής, στην πραγμάτωση της δια βίου μάθησης και της κοινωνικής συνοχής.

Όμως, μια σειρά μελετών που πραγματοποιήθηκαν από το CEDEFOP και τον ΟΟΣΑ έδειξαν ότι σε όλες τις χώρες μέλη της Ε.Ε. ο Ε.Π., παρ' όλη τη βαρύτητα που αποδίδεται, **δεν έχει καταφέρει να συνδέσει τις υπηρεσίες του με τις πολιτικές εκείνες (εκπαιδευτικές και απασχόλησης) οι οποίες και τον καθιστούν τόσο σημαντικό και του αποδίδουν τέτοια βαρύτητα.**

- Αυτό πιστεύω ότι ισχύει κατά μείζονα λόγο για την Ελλάδα. Μέχρι σήμερα ο ΣΕΠ επέτυχε να καταξιωθεί, να αποκτήσει υπόσταση και κύρος, αλλά γενικά, όπως εφαρμόζεται σήμερα, δεν επιδίωξε να συμβάλει στην αντιμετώπιση των πρακτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν η εκπαίδευση και κατ' επέκταση οι μαθητές/τριες.
- Και θεωρώ πρακτικά προβλήματα – τα οποία είναι σήμερα και πολιτικά θέματα: τη διευκόλυνση της μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο, τη σχολική αποτυχία και κατ' επέκταση τη σχολική διαρροή, την ενθάρρυνση των κοριτσιών να ενταχθούν σε τεχνολογικούς τομείς, σε τομείς θετικών επιστημών, τη σύνδεση εκπαίδευσης απασχόλησης, κ.λπ.
- Όμως στο πολύ κοντινό μέλλον θα ζητηθεί από όλες τις χώρες μέλη να κρατούν ποσοτικά στοιχεία (πέρα από τα ποιοτικά) για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ΕΠ και τα αποτελέσματά τους.

Σημειώνεται ότι η Στρατηγική της Λισαβώνας έθεσε τα **εξής κριτήρια αναφοράς (benchmarks)** τα οποία πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το 2010:

- Τα ποσοστά σχολικής διαρροής είναι ακόμη υψηλά στην Ε.Ε.: το 2002 20% νέων 18-24 ετών της Ε.Ε. είχαν διαρρεύσει πρόωρα από το εκπαιδευτικό σύστημα (στις νέες χώρες μέλη είναι 8,4%). Στόχος το 2010 να μειωθεί στο 10%.
- Πολύ λίγες γυναίκες εκπαιδεύονται σε τεχνολογικούς τομείς καθώς και σε θετικές επιστήμες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έθεσε ως στόχο αύξηση 15% στον αριθμό των φοιτούντων στους τομείς αυτούς και μείωση της δυσαρμονίας μεταξύ ανδρών και γυναικών (2-4 φορές περισσότεροι άνδρες).
- Ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: Στόχος μέχρι το 2010 είναι το 85% των νέων 18-22 ετών να έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (σήμερα είναι 76%, στις νέες χώρες μέλη είναι 90%).
- Περίπου 20% των νέων δε διαθέτουν «βασικές δεξιότητες». Ως βασικές δεξιότητες θεωρούνται γραφή, ανάγνωση, αριθμητική και βασικές δεξιότητες χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών. Μέχρι το 2010 πρέπει να μειωθεί κατά 20%.

- Πολύ λίγοι ενήλικες συμμετέχουν στη συνεχιζόμενη κατάρτιση. Το 2002 ήταν 8,5% και ο στόχος είναι να φθάσει το 12,5%.

Επειδή πιστεύω ότι τα αντανακλαστικά των δημόσιων φορέων και η ικανότητά τους να αποκρίνονται σε νέα πράγματα είναι πολύ αργή, η πρότασή μου είναι η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να γίνει πρόδρομος σ' αυτή τη νέα τάση που έχει ξεκινήσει:

• Να δημιουργηθεί ένα νέο μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. με εξειδίκευση στην Επιστήμη και Εφαρμογή της Επικοινωνίας, με στόχο να ελεγχθεί η ΕΠ.Ε.
• Η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να αναλάβει τον έλεγχο των προγραμμάτων και των προτάσεων ΕΠ.Ε. και να τις ελέγξει με βάση τους κανόνες της Επικοινωνίας, με στόχο να σφραγιστεί η ποιότητα του καλού της Επικοινωνίας και να μην υπάρχει καμία αμφισβήτηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Φακιολάς Νίκος*

ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΥ.Π. (Παρέμβαση στην Ολομέλεια)

Η ενηλικίωση και ωρίμανση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., που χαιρετίζουμε με ικανοποίηση στο φετινό συνέδριο, δεν συνοδεύεται δυστυχώς με αντίστοιχη ανάπτυξη και παγίωση του θεσμού της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Οι διαρκείς προσπάθειες των μελών της Εταιρείας μας να προσφέρουν έγκυρες γνώσεις και αξιόπιστα εργαλεία στους ειδικούς ΣΥ.Π, να τροφοδοτήσουν με επιχειρήματα και προτάσεις πολιτικής τους αρμόδιους και να ευαισθητοποιήσουν κατάλληλα την κοινή γνώμη δεν έφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Μπορούμε, όμως, να ισχυριστούμε ότι εμείς προσπαθήσαμε και θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την ανάπτυξη και καθιέρωση του θεσμού που είναι τόσο αναγκαίος για τη νεολαία μας στις σημερινές κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες.

Στη χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες έχουν γίνει κάποιες δειλές και αποσπασματικές κινήσεις για την εισαγωγή του θεσμού στην εκπαίδευση και την εφαρμογή του σε δομές απασχόλησης και επαγγελματικής συμβουλευτικής. Οι πολιτικές που ακολουθήθηκαν κρίνονται ως αναποτελεσματικές, διότι δεν εξασφαλίστηκαν οι αναγκαίες προϋποθέσεις επιτυχίας. Η εισαγωγή ΣΕΠ σε μια τάξη του Γυμνασίου και του Λυκείου με τη μορφή μαθήματος δεν απέδωσε, καθώς δεν ανταποκρίνεται στη φύση του θεσμού, ως μιας διαρκούς διαδικασίας αυτογνωσίας, πληροφόρησης, γνωστικών λειτουργιών, ενδιάμεσων επιλογών, προκαταρκτικών αποφάσεων, αξιολόγησης, ανατροφοδότησης και επαναδιατύπωσης θέσεων.

Παράλληλα, την ευθύνη του μαθήματος ανέλαβαν σε πολλές περιπτώσεις εκπαιδευτικοί, συμπτωματικά, για να συμπληρώσουν το διδακτικό τους ωράριο, χωρίς ιδιαίτερη θεωρητική ή εμπειρική κατάρτιση, με ανεπαρκή διδακτικά εγχειρίδια, περιορισμένα μέσα και διαγνωστικά εργαλεία. Ακόμη, η σταδιακή ίδρυση των Κε.Συ.Π και Γρα.ΣΕΠ με ανομοιογενή στελέχωση δημιούργησε ανισότητες μεταξύ γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης, μεταξύ σχολικών συγκροτημάτων και γεωγραφικών περιοχών.

Στις άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσης ο θεσμός ΣΥ.Π είναι σχεδόν άγνωστος. Τα Γραφεία Διασύνδεσης Α.Ε.Ι / Τ.Ε.Ι προσπαθούν να καλύψουν μερικώς αυτή την ανάγκη στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση με περιορισμένες δυνατότητες και ανεπαρκή στελέχωση.

Το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ως συντονιστικό όργανο όλων των δομών εκπαιδευτικής και επαγγελματικής ΣΥ.Π, εμποδίζεται

* Ο Ν.Φ. είναι Κοινωνιολόγος -Ερευνητής στο Ε.Κ.Κ.Ε. Επικοινωνία:

στην ανάληψη του ρόλου του και υπολειτουργεί. Οι δομές απασχόλησης του ΟΑΕΔ αξιοποιούν ελάχιστα το θεσμό.

Με τις υπάρχουσες συνθήκες είναι απαραίτητο να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη ειδικών Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, στην πλήρη κατάρτιση και δια βίου μάθηση όσων απασχολούνται ήδη σε σχολεία και υπηρεσίες Συ.Π., τη δημιουργία ξεχωριστού κλάδου εκπαιδευτικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, την επέκταση του θεσμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και την ενίσχυσή του στην τριτοβάθμια. Ειδική μέριμνα απαιτείται για την εφαρμογή του θεσμού σε δομές υποστήριξης των ΑμεΑ και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Είναι, επίσης, ανάγκη να νομοθετηθεί η πιστοποίηση Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού με βάση τα πορίσματα έκθεσης της επιτροπής ειδικών του ΕΚΕΠ (2002). Παράλληλα, πρέπει να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την παραγωγή ή στάθμιση διαγνωστικών εργαλείων και για την εξασφάλιση μέσων και υποδομών των φορέων πληροφόρησης και συμβουλευτικής υποστήριξης.

Οι προκλήσεις για τα στελέχη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. είναι πολλές και οι ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας για την ανασύνταξη και εδραίωση του θεσμού κραυγαλέες. Είναι χρέος όλων μας να κινητοποιηθούμε συντεταγμένα κάτω από την ομπρέλα της επιστημονικής μας Εταιρείας για να γίνει κατανοητή η αναγκαιότητα και χρησιμότητα των δομών και υπηρεσιών Συ.Π. τόσο για τη νεολαία όσο και για τους εργαζόμενους στη χώρα μας.

*Κατσανέβας Θεόδωρος**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ΣΤΙΣ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2005

Η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. έχει επάξια καλύψει το μεγάλο ιστορικό κενό στη συμβουλευτική επαγγελματικού προσανατολισμού στη χώρα μας. Με τις ανιδιοτελείς προσπάθειες κορυφαίων επιστημόνων και συντελεστών του κλάδου, με την καθοδήγηση και προσωπική τους εργασία, καταγράφεται μια ανηφορική και μοναχική διαδρομή σ' ένα τόσο σημαντικό, αλλά και τόσο παραμελημένο τομέα.

Το επίπεδο των επιστημονικών συνεδρίων και των ημερίδων που διοργανώνει κάθε χρόνο η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., η μεγάλη παρουσία και συμμετοχή των συμβούλων Σ-ΕΠ και των ενδιαφερόμενων για τη συμβουλευτική γενικότερα, το καθ' όλα υψηλού επιπέδου επιστημονικό της περιοδικό «Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού», είναι απτές αποδείξεις της σημαντικής προσφοράς της.

Η εικοσαετής διαδρομή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και των προσώπων που την εκπροσωπούν, χαρακτηρίζεται από σοβαρότητα, επιστημονικότητα, ήθος, αξιοπιστία, αξιοπρέπεια, σεμνότητα, χαμηλούς τόνους, ανιδιοτέλεια, διάθεση προσφοράς, πίστης και αγάπης για τον θεσμό.

Η Πολιτεία και ορισμένοι εκπρόσωποί της, με επιμέρους εξαιρέσεις, αντιμέτωπισαν το θεσμό παθητικά ή αρνητικά. Αλλά, έξω από τα τείχη της κρατικής εξουσίας, από κάτω στη βάση, υπήρχε η φλόγα για να γίνει το καλύτερο που ήταν δυνατό. Και ενώ στην κορυφή της Πολιτείας συνήθως επικρατούσε αδιαφορία, έως και «πολιτικό ψύχος», υπήρξαν ευτυχώς πρόσωπα και ομάδες ατόμων που δούλεψαν με πολλές αντιξοότητες για να προωθήσουν το θεσμό Σ-ΕΠ.

Η συμβουλευτική επαγγελματικού προσανατολισμού δεν είναι απλώς επάγγελμα. Είναι κυρίως λειτούργημα, γιατί συμμετέχει στην πιο κρίσιμη απόφαση της ζωής ενός ανθρώπου: στην επιλογή σπουδών και επαγγέλματος. Γι' αυτό και ο σύμβουλος Σ-ΕΠ είναι πάνω απ' όλα λειτουργός. Γι' αυτό και δε νοείται σύμβουλος Σ-ΕΠ που δε νοιάζεται, δεν αγαπά το λειτούργημα που ασκεί. Η ιδιαιτερότητα του τομέα, το πάθος του συμβούλου Σ-ΕΠ γι' αυτό που υπηρετεί, ίσως εξηγεί γιατί, παρ' όλη την παθητική στάση της Πολιτείας, αλλά και την παλαιότερη επιφυλακτικότητα της κοινωνίας απέναντι στο θεσμό, υπήρξε μια τόσο πλούσια και ενεργός διαδρομή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στην εικοσαετία που πέρασε.

Χωρίς να θέλω να αδικήσω κανένα από τους πολλούς συντελεστές της ιστορικής διαδρομής του θεσμού, θα ήθελα να αποτίσω ιδιαίτερο φόρο τιμής σ' ένα σημαντικό άνθρωπο και επιστήμονα του τομέα, με τον οποίο συνεργάστηκα

στενά στο πρώτο μισό της δεκαετίας του 1980, από τη θέση τότε του Διοικητή του ΟΑΕΔ, για τη δημιουργία Κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, Γραφείων Εργασίας, την έκδοση το 1984 του μοναδικού μέχρι σήμερα Οδηγού Επαγγελματών, τις επίπονες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για στελέχη του Οργανισμού, κ.λπ. Ο Γεώργιος Βάζος, Σύμβουλος τότε του ΚΕΜΕ, (σήμερα Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) και υπεύθυνος για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, ήταν ένας φωτισμένος άνθρωπος που προσέφερε πολλά στον Σ-ΕΠ και θα προσέφερε πολλά περισσότερα αν δεν έφευγε νωρίς από τη ζωή.

Όσον αφορά τη συμβολή των ανθρώπων του ΟΑΕΔ στα τότε πρωτοπόρα βήματα του θεσμού, ας μου επιτραπεί να αναφέρω μεταξύ άλλων ενδεικτικά, τη Νίκη Τζαβέλα, την Τένια Μακρή, τη Βασιλική Σταυριανοπούλου, την Κασσάνδρα Ζαννή, την Πόπη Καλογεράκη, τη Μαίρη Χαριτάκη.

Πολλοί είναι οι συντελεστές της ευρύτερης ιστορικής διαδρομής της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. που πολύ σωστά τιμήθηκαν σ' αυτή την πολύ ζεστή ανθρώπινη επετειακή ημερίδα. Όμως, θα ήθελα ειδικότερα να αναφερθώ κι εγώ στην ιδιαίτερη συμβολή των δύο μεγάλων πρωταγωνιστών του κλάδου, του Μιχάλη Κασσωτάκη και του Ευστ. Δημητρόπουλου, όπως και σ' αυτήν του σεμνότατου Παναγιώτη Σαμοΐλη. Και οι τρεις τους ήταν, και είναι, η ψυχή και ο δεύτερος εαυτός της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π.

Το επόμενο μεγάλο βήμα για το οποίο πρέπει να μερμηνήσει και η Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π., είναι η επαγγελματική κατοχύρωση του κλάδου χωρίς αγκυλώσεις και με βασικό κριτήριο την επιστημονικότητα, την επαγγελματική διαδρομή και την αφοσίωση στις αξίες του Σ-ΕΠ.

Εύχομαι στην Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. και στους ανθρώπους της να τα εκατοστήσουν και όχι μόνο.

Πρόταση σχεδίου νόμου για την επαγγελματική κατοχύρωση του Συμβούλου Σ-ΕΠ.

«Ο σύμβουλος Σ-ΕΠ (συμβουλευτικής επαγγελματικού προσανατολισμού), είναι απόφοιτος σχολής ψυχολογίας, παιδαγωγικών, φιλοσοφικής, φιλολογίας, θεολογίας, κοινωνικής διοίκησης, ή κοινωνικών ή οικονομικών επιστημών και έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στο Σ-ΕΠ από αναγνωρισμένο τμήμα ανώτατης σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μονοετούς ή διετούς διάρκειας. Ως σύμβουλος Σ-ΕΠ επίσης, μπορεί να αναγνωριστεί εκπαιδευτικός ή ασκούμενος σε δημόσιο ή ιδιωτικό κέντρο Σ-ΕΠ, με πτυχίο αναγνωρισμένης σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οποιουδήποτε κλάδου, που ασκεί το επάγγελμα-λειτουργήμα του συμβούλου Σ-ΕΠ τουλάχιστον επί τριετία και έχει τουλάχιστον τρίμηνη σεμιναριακή επιμόρφωση στον κλάδο, πιστοποιημένη από Πανεπιστημιακό φορέα ή την Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. (Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού)».



ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ

Σαμοΐλης Παναγιώτης*

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

3 Δεκεμβρίου 2005

Αγαπητοί Συνάδελφοι – κυρίες κύριοι

Κρατώντας το Βιογραφικό Σημείωμα του Στάθη Δημητρόπουλου στα χέρια μου, αντιμετώπισα πρόβλημα για το ποια στοιχεία να επιλέξω και να συμπεριλάβω στη σύντομη αυτή παρουσίαση. Είναι πολλά, πολύ ενδιαφέροντα για όλους εμάς και με έντονα χαρακτηριστικά **περιπέτειας, δημιουργικότητας και προσφοράς**. Η περιπέτεια σχεδόν από την αρχή της μαθητικής του ζωής: δημοτικό στο χωριό ΤΡΙΠΟΤΑΜΑ της επαρχίας Καλαβρύτων, εξατάξιο γυμνάσιο σε Καλάβρυτα, Πάτρα, Αθήνα. Ως εργαζόμενος, αποφοίτησε από το νυχτερινό παράρτημα του 7ου εξαταξίου Γυμνασίου Κολωνού. Κατατάχτηκε εθελοντής στην αεροπορία και έδωσε εξετάσεις για τη φιλοσοφική σχολή του Π. Α. Κατέχει πτυχίο της Ελληνικής και Αγγλικής φιλολογίας και του Ιστορικού Αρχαιολογικού.

Μετά το διορισμό του (1974) στην τότε ΣΕΛΕΤΕ, πήρε το πτυχίο της Παιδαγωγικής σχολής και άρχισε να ασχολείται με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και τη Συμβουλευτική κοντά στον Πέτρο Δέρα και τη Νίκη Αντωνάκη. Από το 1977 ως το 1980 παρακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές (Msc., Phd στον τομέα Counselling and Guidance) στο Indiana University, με υποτροφία του ιδρύματος Φουλμπραϊτ. Εργάστηκε επ' αμοιβή στο Κέντρο Συμβουλευτικής του πανεπιστημίου αυτού και στο Κέντρο Μηχανοργάνωσης της Πληροφόρησης της πολιτείας Indiana.

Με την επιστροφή του στην ΣΕΛΕΤΕ (1980) τοποθετείται στο τότε υπό ίδρυση παράρτημα της ΣΕΛΕΤΕ στη Θεσσαλονίκη, μετατάσσεται στον κοινό κλάδο της Παιδαγωγικής και ασχολείται, εκτός των άλλων, συστηματικά πλέον με το αντικείμενο ΣΥΠ. Τότε αρχίζει και τη διδασκαλία, την έρευνα αλλά και τη συγγραφή πάνω στο θέμα ΣΥΠ στην Ελλάδα.

Το 1982 αρχίζει να εκδίδει το **Περιοδικό Εκπαιδευτικής Τεκμηρίωσης (ΠΕΤ)**, στο οποίο αποδελτιώνει και παρουσιάζει σε σύντομη περίληψη τις εργασίες που δημοσιεύονται στα Ελληνικά επιστημονικά περιοδικά και που σχετίζονται με Ψυχολογία, Παιδαγωγική, και συναφείς επιστήμες.

Το 1984, όντας ακόμη στη Θεσσαλονίκη, ξεκινάει τη διαδικασία **για την ίδρυση μιας επιστημονικής εταιρείας πάνω στο αντικείμενο ΣΥΠ. Πιο συγκεκριμένα:** Επικοινωνεί με τους συναδέλφους που ασχολούνται με τον Σ.Ε.Π. στην Εκπαίδευση και τον ΕΠ στην Απασχόληση, και τους ενημερώνει σχετικά. Ετοι-

* Ο Σ.Π. είναι Μαθηματικός-Σύμβουλος Σταδιοδρομίας, Πρόεδρος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. *Επικοινωνία:* Κ. Φλώρη 3-5, Αθήνα 11363, τηλ. 2108828095.

Γεώργιος Γρ. Παπάς*

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ-ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., ΓΙΑ ΤΑ 20 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ

Αγαπητοί συνάδελφοι, μέλη και φίλοι της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Στο γιορτασμό και απολογισμό των 20 χρόνων της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στον οποίο είναι αφιερωμένη η σημερινή ημερίδα θα ήθελα μαζί με τις ευχές μου, για συνεχή ανάπτυξη και πρόοδο της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και των μελών της, να πω δύο λόγια, με «θέα» στο μέλλον.

Στον κόσμο μας, του σήμερα και του αύριο, οι δραστικές αλλαγές στην οικονομία και την παγκόσμια μετατόπιση των κέντρων δύναμης και εξουσίας, οι συνεχείς «αναταράξεις» και οι δυσμενείς αλλαγές των εργασιακών σχέσεων, **αρνητικά επηρεάζουν το σύνολο των εργαζομένων**. Πέραν των παρεμβάσεων τις οποίες οι κινήσεις πολιτών ή/και το συνδικαλιστικό κίνημα μπορούν και πρέπει να κάνουν για τη βελτίωση του «τοπίου» υπέρ του κόσμου της εργασίας, οι ενασχολούμενοι με τη συμβουλευτική και γενικότερα τον επαγγελματικό προσανατολισμό πρέπει να διευρύνουν τα ηλικιακά όρια παροχής του. Αυτή η διεύρυνση πρέπει να καλύπτει όλο το εύρος ηλικιών των ανθρώπων, δηλαδή να υπάρχει η δυνατότητα παροχής **δια βίου επαγγελματικού προσανατολισμού, στον κάθε άνθρωπο: εργαζόμενο ή άνεργο ή συνταξιούχο**, σε συμπόρευση με τη **δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση**.

Σε πρόσφατη πανεθνική έρευνα στη Γερμανία (βλ. Federal Institute for Vocational Training BIBB, 2005: «*How experts see the future of VET*», Expert Monitor Vocational Training, in BIBB News 3, 2005), η πλειοψηφία (55%) των ερωτηθέντων ειδικών, στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, προσδοκά ότι μέχρι το 2020 ο **διαχωρισμός μεταξύ εργασίας και μάθησης** αναμένεται να υποχωρήσει σταδιακά. Αναμένεται, δηλαδή, να αναπτυχθεί-ακολουθηθεί το «μοντέλο» του εργαζόμενου ο οποίος συνεχώς θα εμπλουτίζει τις γνώσεις του και θα αναπτύσσει τις δεξιότητές του. Έτσι, αυτός ο εργαζόμενος, θα τείνει να ελαχιστοποιήσει το ενδεχόμενο να παραμείνει χωρίς απασχόληση, δηλαδή **άνεργος**.

Οι **σύμβουλοι ανάπτυξης σταδιοδρομίας** και οι ασχολούμενοι με την παροχή δια βίου εκπαίδευσης/κατάρτισης έχουν να διαδραματίσουν, εφεξής, ένα διευρυμένο ρόλο, όσον αφορά αφενός το περιεχόμενο γνώσεων και δεξιοτήτων που αυτοί παρέχουν/καλλιεργούν, στους εκπαιδευόμενους-συμβουλευόμενους και αφετέρου το χρονικό ορίζοντα αξιοποίησης, των παρεχόμενων από αυτούς, γνώσεων και δεξιοτήτων.

Ο αιώνας μας (21ος), χαρακτηρίζεται από μία τάση ανάπτυξης μιας **παγκόσμιας κουλτούρας δια βίου προσανατολισμού**.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

* Ο Δρ. Γ. Π. είναι Σύμβουλος στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και μέλος του Δ.Σ. του Ε.Κ.Ε.Π. *Επικοινωνία*: Μεσογείων 406, Αγία Παρασκευή, 15341. E-mail: ggrpapas@pi-schools.gr

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΑΠΟ ΤΗ Λίδα ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ*

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι,

Λυπούμαστε πραγματικά που ο πατέρας μου δεν μπόρεσε να ταξιδέψει χτες βράδυ από το εξωτερικό και να είναι σήμερα μαζί μας. Είμαι σίγουρη ότι θα ένιωθε πολύ όμορφα, βλέποντας τους συναδέλφους του να εκτιμούν τη συμβολή του στην κοινή προσπάθεια που γίνεται για την ανάπτυξη της Συμβουλευτικής στην Ελλάδα.

Μας παρακάλεσε παρ' όλα αυτά να ζητήσουμε συγγνώμη για την απουσία του και να ευχαριστήσουμε τη Διοίκηση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. για την πρωτοβουλία της αυτή. Σίγουρα αυτή η απονομή τιμά τον ίδιο, όμως τιμή αισθανόμαστε και όλη η οικογένεια.

Προσωπικά, βέβαια, χαίρομαι που αυτή η εκδήλωση οργανώνεται σε χρόνο που και ο πατέρας μου και ο κύριος Κασσωτάκης είναι σε θέση να τη χαρούν, γιατί συνήθως τέτοιες εκδηλώσεις δε διοργανώνονται όσο οι τιμώμενοι βρίσκονται ακόμα στη ζωή! Να προσθέσω και κάτι που δεν αναφέρθηκε από τον κύριο Σαμοΐλη που πολύ ευγενικά έπλεξε εγκώμιο στον πατέρα μου, ότι ο πατέρας μου αναφέρεται στη διεθνή έκδοση «Who is Who in the World» για την προσφορά του γενικά.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να σας πω δυο λόγια για το πώς βίωσα εγώ την ανάπτυξη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., αφού κατά κάποιον τρόπο με την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. μεγαλώσαμε μαζί!

Από τις αρχές της δεκαετίας του '80, σχεδόν από μωρό δηλαδή, στο σπίτι μας στη Θεσσαλονίκη, κι αργότερα στην Αθήνα, την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. την έβλεπα ως μέλος της οικογένειας. Την ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και το ΠΕΤ, το «Περιοδικό Εκπαιδευτικής και Ψυχολογικής Τεκμηρίωσης», που εξέδιδε τότε ο πατέρας μου, καθώς συνέχεια γι' αυτά άκουγα να συζητούν στο σπίτι. Ένα σπίτι γεμάτο χαρτιά, στο οποίο καθημερινά γινόταν λόγος για αντιπαραβολές άρθρων, εκδόσεις, τυπογράφους, χρήματα που δεν ήταν ποτέ αρκετά.

Θυμάμαι τ' ατέλειωτα ξενύχτια του πατέρα μου πάνω απ' τα χαρτιά του, τις μαραθώνιες συνεργασίες με τους συναδέλφους του και τις συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως και τα συνέδρια και τις διαλέξεις του, τις οποίες παρακολουθούσα αναγκαστικά, κοριτσάκι ακόμα. Και πρέπει να παραδεχτώ ότι ως παιδί έχω κοιμηθεί σε όλα τα αμφιθέατρα ανά την Ελλάδα, όπου ο πατέρας μου προωθούσε τη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό!

* Η Σωτηρία Δημητροπούλου είναι η πρωτότοκη κόρη του Ευστάθιου Δημητρόπουλου. Πτυχιούχος της Κλασικής Φιλολογίας διπλωματούχος του μεταπτυχιακού Προγράμματος Διδακτικής και Αξιολόγησης του Παιδαγωγικού Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Π.Α.

Θυμάμαι που, όταν εκείνος αποφάσισε ν' αποσυρθεί από τη διοίκηση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. και συγκινηθήκαμε οικογενειακώς, μας είπε πως «υπάρχουν άξιοι συνάδελφοι να συνεχίσουν» και τα λόγια του επαληθεύτηκαν, αφού πρόσφατα έλεγε ευχαριστημένος πως οι νέες διοικήσεις της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. κάνουν πολύ καλή δουλειά.

Θυμάμαι, τέλος, κάτι που έλεγε πάντα ο πατέρας μου: ότι «το κλειδί για τη Συμβουλευτική είναι οι Σύμβουλοι» κι ότι «πρέπει να οργανώσουμε σπουδές σωστές για Συμβούλους, με σεμινάρια δε γίνονται Σύμβουλοι, δε γίνεται Συμβουλευτική».

Όταν μεγάλωσα κι εγώ κι έγινα καθηγήτρια, κατάλαβα πόσο δίκιο είχε τότε, πριν από σχεδόν εικοσιπέντε χρόνια.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι,

Ο πατέρας μου μπορεί να μην είναι σήμερα κοντά μας, αλλά είμαι βέβαιη ότι η σκέψη του είναι εδώ σ' εμάς. Και πάλι σας ευχαριστούμε κι ευχόμαστε ολόψυχα η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να μεγαλώνει και να δυναμώνει, μαζί με το θεσμό της Συμβουλευτικής και του Προσανατολισμού.

Πίνακας 4: Απόλυτες και σχετικές συχνότητες ως προς το φύλο και τα επαγγέλματα

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΑΝΔΡΕΣ		ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Α	Β	Α	Β	Α	Β
Αργυροχρυσοχόος	1	20,0			1	8,33
Διοικητικός υπάλληλος	1	20,0			1	8,33
Ηλεκτρολόγος	1	20,0			1	8,33
Πωλήσεις	2	40,0	1	14,28	3	25,0
Γραφίστας			1	14,28	1	8,33
Στρατιωτικός			1	14,28	1	8,33
Αρχαιολόγος			1	14,28	1	8,33
Ψυχολόγος			1	14,28	1	8,33
Αρχιτεκτονική			1	14,28	1	8,33
Δασκάλα			1	14,28	1	8,33
Σύνολο	5	100	7	100	12	100

Δ. Συμβολή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.

Η συμβολή της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. στην ανάπτυξη του θεσμού της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική κατά την διάρκεια των είκοσι ετών παρουσίας της. Ειδικότερα: Η πλειονότητα των δομών (ΚΕΣΥΠ, ΓΡΑΣΕΠ, ΓΡΑΣΥ) στο πεδίο της εκπαίδευσης που σχετίζονται με τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη συμβουλευτική στη χώρα μας στελεχώνονται από συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού που στην πλειοψηφία τους είναι και μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Οι ίδιοι συμμετείχαν, κατά μεγάλο ποσοστό, στην υλοποίηση της ΠΡΑΞΗΣ 2.4.1.ε, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II, που αφορούσε στην «εφαρμογή προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού δικτύων», ως σύμβουλοι δικτύων, και τέλος ως ειδικοί συμβουλευτικής.

Αλλά και πολλές από τις καινοτόμες ενέργειες που υλοποιούνται εντός των σχολικών μονάδων από καθηγητές-συμβούλους που διδάσκουν το μάθημα του ΣΕΠ και οι οποίες στοχεύουν στην πληροφόρηση, στη λήψη απόφασης, στην κατάκτηση αυτογνωσίας, ως προς τις επαγγελματικές κλίσεις, ικανότητες και προτιμήσεις του μαθητικού πληθυσμού, έχουν δημοσιευτεί στο Επιστημονικό περιοδικό της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. ως «εμπειρίες από την πράξη», αποτελώντας πολύτιμο υλικό ενημέρωσης και προβληματισμού για όλους όσοι δραστηριοποιούνται στον προαναφερθέντα χώρο.

Με την οργάνωση, τέλος, επιστημονικών συνεδρίων και ημερίδων και κυρίως μέσω των εργαστηρίων που διεξάγονται στα πλαίσια των συνεδρίων αυτών, παρέχεται η δυνατότητα σε όλους τους φορείς και τα πρόσωπα που συμμετέχουν να ανακοινώσουν, να ενημερωθούν, να συζητήσουν

και να σχολιάσουν τις επιστημονικές έρευνες, αλλά και τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που εξελίσσονται στο χώρο της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Παλαιοκρασσάς Σ, Πατεστή Α, Αντωνιάδου Μ, Καλύβεζα Σ, (Ιούνιος 2004). Έκθεση Αξιολόγησης Πιλοτικής Εφαρμογής Έργου, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Pellerano J., (1988). On the efficiency of career guidance, prospects. *Quarterly Review of Education*, p.537
- Rifkin J., (1996). Το τέλος της εργασίας και το μέλλον της. Αθήνα: Νέα Σύνορα – Α. Α. Λιβάνη.
- Watts A.G., (1988). The changing place of career guidance in schools. *Prospects. Quarterly Review of Education*, p. 477.
- ΥΠΕΠΘ, (1998). Εκπαίδευση 2000. Για μια παιδεία ανοικτών οριζόντων, Γ' Έκδοση. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- ΥΠΕΠΘ, (1999). Ετοιμάζομαι για τη ζωή. Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

Φλουρή και Μ. Βάμβουκα). 6) Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός των μαθητών και το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (Ε.Π.Λ.). Μια προσπάθεια αξιολόγησής του. *Εκπαίδευση και Επάγγελμα*, 1992, 2-3, 102-127. 7) Ο προσανατολισμός των Ελληνίδων μαθητριών προς τη Μέση Τεχνική Εκπαίδευση. *Εκπαίδευση και Επάγγελμα*, 1992, 2-3, 159-180 (σε συνεργασία με τη Δ. Σιδηροπούλου). 8) Η ενημερωτική και η συμβουλευτική λειτουργία του Σ.Ε.Π. Μια προσπάθεια αξιολόγησής του. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 1992, 20-21, 79-98. 9) Κοινωνικο-οικονομικές και εκπαιδευτικές εξελίξεις και οι επιπτώσεις τους στο θεσμό του Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και στην κατάρτιση των στελεχών του. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 1994, 30-31, 40-52. 10) Η αναγκαιότητα αναμόρφωσης του θεσμού του Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελλάδα. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 1995, 34-35, 25-41. 11) Φραγμοί στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Ε.Κ.Κ.Ε. *Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα*. Αθήνα, Τόμος Α', 1996, σσ. 449-474 (σε συνεργασία με τους Ν. Φακιολά και Σ. Παπαπέτρου). 12) Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 2000, 54-55, 23-33. 13) Η εφαρμογή του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Ελληνική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Παρελθόν, παρόν και μέλλον. Ε.Κ.Ε.Π. *Πρακτικά συνεδρίου με θέμα: Εξελίξεις στη Συμβουλευτική και στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό στην ανηγή του 21ου αιώνα*. Αθήνα, 2002, σσ. 197-213. 14) Ο Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην εκπαίδευση και στην απασχόληση. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 2002, 62-63, 21-35. 15) Ο ρόλος του Συμβούλου Επαγγελματικού Προσανατολισμού. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 2004, 66-67, 29-49. 16) Οι απόφοιτοι Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων του εξωτερικού. Τα εκπαιδευτικά και κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά τους και η ένταξή τους στην αγορά εργασίας. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 2003, 68-69, 65-94 (σε συνεργασία με τον Θ. Λιανό). 17) Η παγκοσμιοποίηση και οι επιπτώσεις της στην επαγγελματική σταδιοδρομία και στην εφαρμογή της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής. *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, 2005, 74-75, 182-193 (σε συνεργασία με τον Ι. Μαρμαρινό).

Το πλούσιο συγγραφικό έργο του κ. Κασσωτάκη αποτελεί βασική πηγή αναφοράς όλων εκείνων που ασχολούνται με τη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό στη χώρα μας.

Σ' όσα μνημονεύσαμε παραπάνω πρέπει να προστεθούν και τα εξής:

Ο κ. Κασσωτάκης υπήρξε ένα από τα πρώτα μέλη της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. Έχει εκλεγεί πολλές φορές μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου στο οποίο έχει προσφέρει, ως Αντιπρόεδρος του, τα τελευταία χρόνια ποικίλες υπηρεσίες. Είναι, ακόμη, επιστημονικός υπεύθυνος του περιοδικού της Εταιρείας και ένας από τους βασικούς συντελεστές της επιστημονικής του αναβάθμισης.

Η συμμετοχή του, τέλος, σε πολλά εθνικά και διεθνή συνέδρια σχετικά με

τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και σε όλες σχεδόν τις ημερίδες της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., καθώς και στα σεμινάρια επιμόρφωσης των στελεχών του ΣΕΠ που, οργανώθηκαν κατά καιρούς από το ΥΠΕΠΘ και άλλους φορείς, είναι σημαντική.

Εν κατακλείδι, πολλοί από όσους ασχολούμαστε σήμερα με το θεσμό αυτό οφείλουμε πολλά στον κ. Κασσωτάκη. Μια μικρή αναγνώριση για όλα όσα έχει προσφέρει κατά την 25ετή περίπου ενασχόλησή του με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό αποτελεί η σημερινή τιμητική αναφορά στο έργο και στην προσφορά του.

Κε Κασσωτάκη, σας ευχαριστούμε θερμά για όλα. Ευχόμαστε να είστε πάντα καλά στην υγεία σας και να συνεχίσετε τον αγώνα σας για την πρόοδο του θεσμού της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

στενά στο πρώτο μισό της δεκαετίας του 1980, από τη θέση τότε του Διοικητή του ΟΑΕΔ, για τη δημιουργία Κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, Γραφείων Εργασίας, την έκδοση το 1984 του μοναδικού μέχρι σήμερα Οδηγού Επαγγελματών, τις επίπονες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για στελέχη του Οργανισμού, κ.λπ. Ο Γεώργιος Βάζος, Σύμβουλος τότε του ΚΕΜΕ, (σήμερα Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) και υπεύθυνος για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, ήταν ένας φωτισμένος άνθρωπος που προσέφερε πολλά στον Σ-ΕΠ και θα προσέφερε πολλά περισσότερα αν δεν έφευγε νωρίς από τη ζωή.

Όσον αφορά τη συμβολή των ανθρώπων του ΟΑΕΔ στα τότε πρωτοπόρα βήματα του θεσμού, ας μου επιτραπεί να αναφέρω μεταξύ άλλων ενδεικτικά, τη Νίκη Τζαβέλα, την Τένια Μακρή, τη Βασιλική Σταυριανοπούλου, την Κασσάνδρα Ζαννή, την Πόπη Καλογεράκη, τη Μαίρη Χαριτάκη.

Πολλοί είναι οι συντελεστές της ευρύτερης ιστορικής διαδρομής της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. που πολύ σωστά τιμήθηκαν σ' αυτή την πολύ ζεστή ανθρώπινη επετειακή ημερίδα. Όμως, θα ήθελα ειδικότερα να αναφερθώ κι εγώ στην ιδιαίτερη συμβολή των δύο μεγάλων πρωταγωνιστών του κλάδου, του Μιχάλη Κασσωτάκη και του Ευστ. Δημητρώπουλου, όπως και σ' αυτήν του σεμνότατου Παναγιώτη Σαμοΐλη. Και οι τρεις τους ήταν, και είναι, η ψυχή και ο δεύτερος εαυτός της Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π.

Το επόμενο μεγάλο βήμα για το οποίο πρέπει να μερμηνήσει και η Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π., είναι η επαγγελματική κατοχύρωση του κλάδου χωρίς αγκυλώσεις και με βασιικό κριτήριο την επιστημονικότητα, την επαγγελματική διαδρομή και την αφοσίωση στις αξίες του Σ-ΕΠ.

Εύχομαι στην Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. και στους ανθρώπους της να τα εκατοστήσουν και όχι μόνο.

Πρόταση σχεδίου νόμου για την επαγγελματική κατοχύρωση του Συμβούλου Σ-ΕΠ.

«Ο σύμβουλος Σ-ΕΠ (συμβουλευτικής επαγγελματικού προσανατολισμού), είναι απόφοιτος σχολής ψυχολογίας, παιδαγωγικών, φιλοσοφικής, φιλολογίας, θεολογίας, κοινωνικής διοίκησης, ή κοινωνικών ή οικονομικών επιστημών και έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στο Σ-ΕΠ από αναγνωρισμένο τμήμα ανώτατης σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μονοετούς ή διετούς διάρκειας. Ως σύμβουλος Σ-ΕΠ επίσης, μπορεί να αναγνωριστεί εκπαιδευτικός ή ασκούμενος σε δημόσιο ή ιδιωτικό κέντρο Σ-ΕΠ, με πτυχίο αναγνωρισμένης σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οποιουδήποτε κλάδου, που ασκεί το επάγγελμα-λειτουργήματα του συμβούλου Σ-ΕΠ τουλάχιστον επί τριετία και έχει τουλάχιστον τρίμηνη σεμιναρική επιμόρφωση στον κλάδο, πιστοποιημένη από Πανεπιστημιακό φορέα ή την Ε.ΛΕ.ΣΥ.Π. (Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού)».

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ

Σαμοΐλης Παναγιώτης*

Η ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕΠ ΤΟΥ Π.Ι. (1982-1988)

Ο εφετινός εορτασμός των 20 χρόνων της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. μας δίνει την ευκαιρία να τιμήσουμε και τα στελέχη της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εννέα αρχικά) που, έπειτα από μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό (1979-1980) στον επαγγελματικό Προσανατολισμό και τη Συμβουλευτική, αποσπάστηκαν στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (τότε ΚΕΜΕ), και συναποτελέσαν την Ομάδα εργασίας ΣΕΠ, μαζί με τρία ακόμη στελέχη που ήδη εργάζονταν εκεί. Την ευθύνη της ομάδας είχε από τον Ιανουάριο του 1982 ο Γιώργος Βάζος μέχρι το 1984 που δυστυχώς μας έφυγε, μετά από ολιγόμηνη ασθένεια. Ο αείμνηστος Γεώργιος Βάζος έχει τιμηθεί για την προσφορά του, σε ανάλογη εκδήλωση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. το Νοέμβριο του 1995.

Η Ομάδα, στην συνέχεια, πέρασε σε μια μορφή αυτοδιοίκησης, πάντοτε υπό την εποπτεία του τμήματος Τεχνικής Εκπαίδευσης του Π.Ι. Διευρύνθηκε και με εκπαιδευτικούς από την τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση, καθώς και άλλους εκπαιδευτικούς που ολοκλήρωσαν ειδικές μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό.

Η ομάδα συνέχισε την προσπάθεια του ΚΕΜΕ να επιμορφώσει εκπαιδευτικούς που θα διδάσκουν τον ΣΕΠ, με σεμινάρια 15 ημερών, που υλοποιήθηκαν σε αρκετές πόλεις. Ξεκίνησε παράλληλα τη σύνταξη αναλυτικών προγραμμάτων, βιβλίων καθηγητή και μαθητή για τη «διδασκαλία» ΣΕΠ σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και τις δύο του (τότε γενικού) λυκείου, την Α' του Ε.Π.Λ. και την Α' του Τεχνικού-Επαγγελματικού. Ετοιμάστηκαν επίσης οδηγός Επαγγελμαμάτων, σε συνεργασία με στελέχη του ΟΑΕΔ. Επίσης Οδηγός σπουδών μετά το Γυμνάσιο και Οδηγός μετά το Λύκειο. Το κορυφαίο, κατά την άποψή μου, έργο της Ομάδας ΣΕΠ υπήρξε η οργάνωση και υλοποίηση πεντάμηνων σεμιναρίων για την κατάρτιση εκπαιδευτικών της Δ.Ε. στον ΣΕΠ, με επιδοτούμενο από την Ε.Ε. πρόγραμμα (1983-1986). Το έργο της ομάδας προεκτείνεται και σε εισηγήσεις-προτάσεις προς τους Υπουργούς Παιδείας (π.χ. Νόμος 1566 του 1985), συνεργασία με φορείς (ΟΑΕΔ, Πανεπιστήμια, Εκπαιδευτική Τηλεόραση), καθώς και δημιουργία-στήριξη δικτύου «Συντονιστών ΣΕΠ» σε αρκετές πόλεις.

Το 1987 και 1988 αρκετά μέλη της ομάδας αποχώρησαν, αλλά το έργο για την ανάπτυξη και στήριξη της εφαρμογής του ΣΕΠ συνεχίστηκε στο Π.Ι. με λιγότερα άτομα, υπό την καθοδήγηση του Συμβούλου ΣΕΠ του Π.Ι. κ. Στέφανου

* Ο Σ.Π. είναι Μαθηματικός-Σύμβουλος Σταδιοδρομίας, Πρόεδρος της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. *Επικοινωνία*: Κ. Φλώρη 3-5, Αθήνα 11363, τηλ. 2108828095.

Τζέπογλου. Το 1993, μάλιστα, έγινε η συγκρότηση και λειτουργία του Τομέα ΣΕΠ στο Π.Ι., όπως είχε προβλεφθεί στο Νόμο 1566/85.

Κυρίες και κύριοι

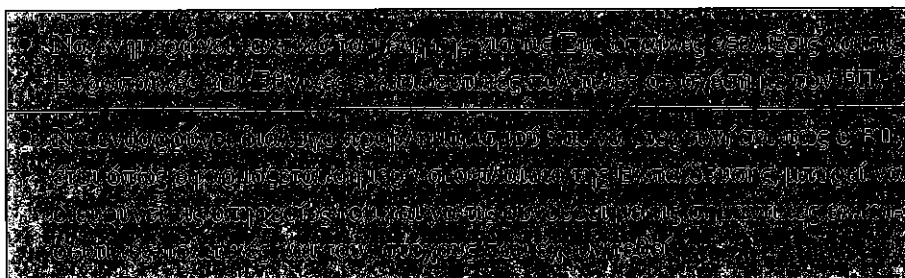
Το έργο της Ομάδας Εργασίας ΣΕΠ για την ανάπτυξη και στήριξη της εφαρμογής του ΣΕΠ στην Δ.Ε. είναι, όπως αντιλαμβάνεστε, αξιολογότατο, γι' αυτό και η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. τιμά όλα τα μέλη της Ομάδας, ανεξάρτητα από τη συμβολή του καθενός, που φυσικά διαφοροποιείται.

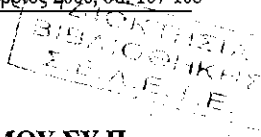
Θα αναφέρω αλφαβητικά στη συνέχεια τα ονόματα των στελεχών αυτών. Αξίζει να τους χειροκροτήσετε, γιατί από την εμπειρία και το έργο των παλαιότερων πολλά μπορείτε να διδαχθείτε οι νεότεροι: «στηριζόμαστε στο παλιό για να δημιουργήσουμε το καινούργιο» όπως πρόσφατα άκουσα να τονίζει ένας πανεπιστημιακός καθηγητής. Θα παρακαλέσω τα στελέχη της Ομάδας ΣΕΠ που είναι παρόντα, να έρχονται από την έδρα, καθώς ακούνε το όνομά τους, για να παραλάβουν τα διπλώματα που ετοιμάσαμε:

Αγγέλης Λεωνίδας, Αναστασάκη Κλεάνθη, Αρκουδάρη Ελένη, Γαβριήλ Αρχάγγελος, Γαλανουδάκη-Ράπτη Αθανασία, Θεοδωροπούλου Γαρυφαλιά, Θήριος Χρήστος, (†) Ιωαννίδου Αντωνία, Κανδυλάκη Αικατερίνη, Κοντοπούλου Σοφία, Κοσμίδου Χρυσούλα, Κωνσταντινίδου Ιφιγένεια, Μακρίδου Ελένη, Μαρκόπουλος Κωνσταντίνος, Μήλιου Διαμάντω, Μιχάλτσος Γεώργιος, Μπουκουβάλα Ελένη, Παντελής Παντελής, Παπαντωνίου Κώστας, Πρελορέντζου Ελένη, Ρουσσέας Παναγιώτης, Σαμοΐλης Παναγιώτης, Σκαύδη Δήμητρα, Τέττερη Ιουλία, Τζέπογλου Στέφανος, Τζόλα Θεοδώρα, Φασούλα Αθηνά, Φραγκιαδάκη Ελένη, Χιωτάκης Στυλιανός.

- Πολύ λίγοι ενήλικες συμμετέχουν στη συνεχιζόμενη κατάρτιση. Το 2002 ήταν 8,5% και ο στόχος είναι να φθάσει το 12,5%.

Επειδή πιστεύω ότι τα αντανάκλαστικά των δημόσιων φορέων και η ικανότητά τους να αποκρίνονται σε νέα πράγματα είναι πολύ αργή, η πρότασή μου είναι η ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. να γίνει πρόδρομος σ' αυτή τη νέα τάση που έχει ξεκινήσει:





Φακιολάς Νίκος*

ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΥ.Π.

(Παρέμβαση στην Ολομέλεια)

Η ενηλικίωση και ωρίμανση της ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π., που χαιρετίζουμε με ικανοποίηση στο φετινό συνέδριο, δεν συνοδεύεται δυστυχώς με αντίστοιχη ανάπτυξη και παγίωση του θεσμού της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Οι διαρκείς προσπάθειες των μελών της Εταιρείας μας να προσφέρουν έγκυρες γνώσεις και αξιόπιστα εργαλεία στους ειδικούς ΣΥ.Π, να τροφοδοτήσουν με επιχειρήματα και προτάσεις πολιτικής τους αρμόδιους και να ευαισθητοποιήσουν κατάλληλα την κοινή γνώμη δεν έφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Μπορούμε, όμως, να ισχυριστούμε ότι εμείς προσπαθήσαμε και θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την ανάπτυξη και καθιέρωση του θεσμού που είναι τόσο αναγκαίος για τη νεολαία μας στις σημερινές κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες.

Στη χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες έχουν γίνει κάποιες δειλές και αποσπασματικές κινήσεις για την εισαγωγή του θεσμού στην εκπαίδευση και την εφαρμογή του σε δομές απασχόλησης και επαγγελματικής συμβουλευτικής. Οι πολιτικές που ακολουθήθηκαν κρίνονται ως αναποτελεσματικές, διότι δεν εξασφαλίστηκαν οι αναγκαίες προϋποθέσεις επιτυχίας. Η εισαγωγή ΣΕΠ σε μια τάξη του Γυμνασίου και του Λυκείου με τη μορφή μαθήματος δεν απέδωσε, καθώς δεν ανταποκρίνεται στη φύση του θεσμού, ως μιας διαρκούς διαδικασίας αυτογνωσίας, πληροφόρησης, γνωστικών λειτουργιών, ενδιάμεσων επιλογών, προκαταρκτικών αποφάσεων, αξιολόγησης, ανατροφοδότησης και επαναδιατύπωσης θέσεων.

Παράλληλα, την ευθύνη του μαθήματος ανέλαβαν σε πολλές περιπτώσεις εκπαιδευτικοί, συμπτωματικά, για να συμπληρώσουν το διδακτικό τους ωράριο, χωρίς ιδιαίτερη θεωρητική ή εμπειρική κατάρτιση, με ανεπαρκή διδακτικά εγχειρίδια, περιορισμένα μέσα και διαγνωστικά εργαλεία. Ακόμη, η σταδιακή ίδρυση των Κε.Συ.Π και Γρα.ΣΕΠ με ανομοιογενή στελέχωση δημιούργησε ανισότητες μεταξύ γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης, μεταξύ σχολικών συγκροτημάτων και γεωγραφικών περιοχών.

Στις άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσης ο θεσμός ΣΥ.Π είναι σχεδόν άγνωστος. Τα Γραφεία Διασύνδεσης Α.Ε.Ι / Τ.Ε.Ι προσπαθούν να καλύψουν μερικώς αυτή την ανάγκη στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση με περιορισμένες δυνατότητες και ανεπαρκή στελέχωση.

Το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ως συντονιστικό όργανο όλων των δομών εκπαιδευτικής και επαγγελματικής ΣΥ.Π, εμποδίζεται

* Ο Ν.Φ. είναι Κοινωνιολόγος -Ερευνητής στο Ε.Κ.Κ.Ε. Επικοινωνία:

